

STORTINGET

Innst. 7 S

(2025–2026)

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2026, kapitler under Utenriksdepartementet mv. (rammeområde 4) og Forsvarsdepartementet mv. (rammeområde 8)

Prop. 1 S (2025–2026)

Innhold

	Side
1. Innledning.....	1
2. Rammeområde 4 under Utenriksdepartementet	2
2.1 Regjeringens forslag	2
2.2 Stortingets rammevedtak.....	4
2.3 Komiteens merknader	4
2.3.1 Komiteens generelle merknader – rammeområde 4	4
2.3.2 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler innenfor ramme 4 (utenriks)	10
2.4 Oversikt over partienes forslag under rammeområde 4.....	24
3. Rammeområde 8 under Forsvarsdepartementet	31
3.1 Regjeringens forslag	31
3.2 Stortingets rammevedtak.....	32
3.3 Komiteens merknader	32
3.3.1 Komiteens generelle merknader – rammeområde 8	32
3.3.2 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler innenfor ramme 8 (Forsvar).....	37
3.4 Oversikt over partienes forslag under rammeområde 8.....	43
4. Oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak	45
4.1 Anmodningsvedtak under Utenriksdepartementet	45
4.2 Anmodningsvedtak under Forsvarsdepartementet	45
5. Forslag fra mindretall.....	46
6. Komiteens tilråding.....	46

STORTINGET

Innst. 7 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra utenriks- og forsvarskomiteen

Prop. 1 S (2025–2026)

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2026, kapitler under Utenriksdepartementet mv. (rammeområde 4) og Forsvarsdepartementet mv. (rammeområde 8)

Til Stortinget

1. Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Rune Bakervik, Tonje Brenna, Nils-Ole Foshaug, Monica Nielsen og Trine Lise Sundnes, fra Fremskrittspartiet, Himanshu Gulati, Morten Kolbjørnsen og Sylvi Listhaug, fra Høyre, Peter Frølich, Erna Solberg og lederen Ine Eriksen Søreide, fra Sosialistisk Venstreparti, Kirsti Bergstø, fra Senterpartiet, Trygve Slagsvold Vedum, fra Rødt, Bjørnar Moxnes, fra Miljøpartiet De Grønne, Arild Hermstad, fra Kristelig Folkeparti, Jonas Andersen Sayed, og fra Venstre, Abid Raja, viser til Stortingets forretningsorden § 43 om fagkomiteenes behandling av statsbudsjettet.

Komiteen behandler i denne innstillingen regjeringens forslag til statsbudsjett for 2026 under rammeområde 4 (Utenriks) og rammeområde 8 (Forsvar), etter den vedtatte inndelingen i rammeområder, jf. Innst. 2 S (2025–2026). Komiteen fremmer på denne bakgrunn forslag om bevilgninger under de rammeområdene som er tildelt utenriks- og forsvarskomiteen.

Utenriks- og forsvarskomiteen har siden 2017 behandlet budsjettkapitlene for Jan Mayen, ref. Innst. 487 S (2016–2017), jf. Dokument 19 (2016–2017). Justis- og beredskapsdepartementet fremmer disse kapitlene (kap. 481 og kap. 3481 Samfunnet Jan Mayen), som behandles i denne innstillingen under rammeområde 4.

Utenriks- og forsvarskomiteen behandler også Svalbardbudsjettet m.m. Justis- og beredskapsdepartementet fremmer Svalbardbudsjettet som en egen budsjettproposisjon samtidig med statsbudsjettet, jf. Prop. 1 S (2025–2026) Svalbardbudsjettet. Det vises til komiteens innstilling om Svalbardbudsjettet 2026, Innst. 17 S (2025–2026).

Regjeringen la 15. oktober 2025 frem Prop. 1 S (2025–2026). Ved vedtak i Stortinget 5. desember 2025 er netto utgiftsramme for rammeområde 4 (Utenriks) endelig fastsatt til 57 184 995 000 kroner. Netto utgiftsramme for rammeområde 8 (Forsvar) er endelig fastsatt til 165 809 653 000 kroner. De fremsatte bevilgningsforslag i Innst. 7 S (2025–2026) bygger på denne rammen, jf. Stortingets forretningsorden § 43.

Innstillingen er inndelt som følger: I kapittel 2 omtales rammeområde 4 under Utenriksdepartementet samt kap. 481 og kap. 3481 Samfunnet Jan Mayen under Justis- og beredskapsdepartementet. Kapittel 3 omhandler rammeområde 8 under Forsvarsdepartementet. I kapittel 4 omtales anmodningsvedtak under henholdsvis Utenriksdepartementet og Forsvarsdepartementet.

Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

2. Rammeområde 4 under Utenriksdepartementet

2.1 Regjeringens forslag

Oversikt over budsjettkapitler og poster under rammeområde 4

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2025–2026)	Gul bok
Utgifter				
Utenriksdepartementet				
100		Utenriksdepartementet		
	1	Driftsutgifter	5 035 834 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	17 410 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	113 804 000	
	70	Erstatning av skader på utenlandske ambassader	1 395 000	
	71	Hjelp til norske borgere i utlandet.....	162 000	
103		Regjeringens representasjon		
	1	Driftsutgifter	61 354 000	
104		Kongefamiliens offisielle reiser til utlandet		
	1	Driftsutgifter	8 790 000	
105		Direktoratet for eksportkontroll og sanksjoner		
	1	Driftsutgifter	66 451 000	
115		Næringsfremme, kultur og informasjon		
	21	Spesielle driftsutgifter – kulturfremme, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	10 988 000	
	22	Spesielle driftsutgifter – næringsfremme, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>	15 186 000	
	70	Kultur- og informasjonsformål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	32 241 000	
	71	Næringsfremme, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i>	15 936 000	
116		Internasjonale organisasjoner		
	70	Pliktige bidrag.....	1 772 894 000	
117		EØS-finansieringsordningene		
	79	EØS-finansieringsordningen 2021–2028, <i>kan overføres</i>	819 000 000	
	80	Den norske finansieringsordningen 2021–2028, <i>kan overføres</i>	747 000 000	
118		Utenrikspolitiske satsinger		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71, 72, 73 og 76</i>	72 776 000	
	71	Globale sikkerhetsspørsmål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	6 450 000	
	72	Nedrustning, ikke-spredning og kjernefysisk sikkerhet mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	22 190 000	
	73	Klima, miljøtiltak og hav mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> ...	11 778 000	
	74	Forskning, dialog og menneskerettigheter mv.	24 444 000	
	76	Russland, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	39 600 000	
	77	Norges forskningsråd – utenriksområdet, <i>kan overføres</i>	60 000 000	
140		Utenriksdepartementet		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	99 506 000	
141		Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad)		
	1	Driftsutgifter	442 386 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	30 541 000	
144		Norsk senter for utvekslingssamarbeid (Norec)		
	1	Driftsutgifter	79 009 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	13 468 000	
	70	Uttekslingsordninger, <i>kan overføres</i>	153 477 000	

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2025–2026)
			Gul bok
	71	Rekruttering til internasjonale organisasjoner, <i>kan overføres</i>	75 000 000
150		Humanitær bistand	
	70	Nødhjelp og humanitær bistand, <i>kan overføres</i>	4 836 481 000
	71	Verdens matvareprogram (WFP)	430 000 000
	72	FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR)	630 000 000
151		Fred, sikkerhet og globalt samarbeid	
	70	Fred og konfliktløsning, <i>kan overføres</i>	395 260 000
	71	Globale sikkerhetsspørsmål og nedrustning, <i>kan overføres</i>	103 420 000
	73	FNs innsats for reform og fredsbygging, <i>kan overføres</i>	238 138 000
	74	Pliktige bidrag til FN-organisasjoner mv.....	417 386 000
152		Menneskerettigheter	
	70	Menneskerettigheter, <i>kan overføres</i>	683 993 000
	71	FNs høykommissær for menneskerettigheter (OHCHR)	197 000 000
159		Regionbevilgninger	
	70	Midtøsten og Nord-Afrika, <i>kan overføres</i>	1 028 815 000
	71	Europa og Sentral-Asia, <i>kan overføres</i>	343 817 000
	72	Afghanistan, <i>kan overføres</i>	316 241 000
	73	Ukraina og naboland, <i>kan overføres</i>	14 413 100 000
	75	Afrika, <i>kan overføres</i>	1 859 022 000
	76	Asia, <i>kan overføres</i>	421 503 000
	77	Latin-Amerika og Karibia, <i>kan overføres</i>	143 432 000
160		Helse	
	70	Helse, <i>kan overføres</i>	3 598 381 000
	71	Verdens helseorganisasjon (WHO).....	255 000 000
161		Utdanning, forskning og offentlige institusjoner	
	70	Utdanning, <i>kan overføres</i>	646 798 000
	71	Forskning, <i>kan overføres</i>	67 196 000
	73	Styresett og offentlige institusjoner, <i>kan overføres</i>	628 363 000
	74	Norges forskningsråd – utviklingsområdet, <i>kan overføres</i>	182 300 000
162		Næringsutvikling, matsystemer og fornybar energi	
	70	Bærekraftig jobbskaping, næringsutvikling og handel, <i>kan overføres</i>	124 536 000
	71	Matsikkerhet, fisk og landbruk, <i>kan overføres</i>	1 427 966 000
	72	Fornybar energi, <i>kan overføres</i>	1 019 358 000
163		Klima, miljø og hav	
	70	Miljø og klima, <i>kan overføres</i>	1 543 811 000
	71	Bærekraftige hav og tiltak mot marin forsøpling, <i>kan overføres</i>	232 100 000
164		Likestilling	
	70	Likestilling, <i>kan overføres</i>	273 319 000
	71	FNs organisasjon for kvinners rettigheter og likestilling (UN Women)	140 300 000
	72	FNs befolkningsfond (UNFPA)	589 600 000
165		Norfund	
	70	Risikokapital utviklingsmandatet.....	413 288 000
	71	Risikokapital Klimainvesteringsfondet	250 000 000
	72	Risikokapital Ukraina-fondet.....	250 000 000
	73	Bedriftsstøtte og selskapsutvikling	35 000 000
170		Sivilt samfunn	
	70	Sivilt samfunn, <i>kan overføres</i>	2 570 665 000
171		FNs utviklingsarbeid	
	70	FNs utviklingsprogram (UNDP).....	354 400 000
	71	FNs barnefond (UNICEF)	380 600 000
	73	FN og multilateralt samarbeid, <i>kan overføres</i>	11 200 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2025–2026)	Gul bok
172		Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette		
	70	Verdensbanken, kan overføres.....	1 271 109 000	
	71	Regionale banker og fond, kan overføres.....	1 143 100 000	
	73	Gjeldslette, kan overføres	482 730 000	
179		Flyktningtiltak i Norge		
	21	Spesielle driftsutgifter.....	2 703 135 000	
<i>Justis- og beredskapsdepartementet</i>				
480		Svalbardbudsjettet		
	50	Tilskudd.....	569 562 000	
481		Samfunnet Jan Mayen		
	1	Driftsutgifter	64 559 000	
Sum utgifter rammeområde 4			57 535 054 000	
Inntekter				
<i>Inntekter under departementene</i>				
3100		Utenriksdepartementet		
	1	Diverse gebyrer ved utenriksstasjonene.....	33 344 000	
	2	Gebyrer for utlendingssaker ved utenriksstasjonene.....	275 500 000	
	5	Refusjon spesialutsendinger mv.....	45 040 000	
3481		Samfunnet Jan Mayen		
	1	Refusjoner og andre inntekter	7 675 000	
Sum inntekter rammeområde 4			361 559 000	
Netto rammeområde 4			57 173 495 000	

2.2 Stortingets rammevedtak

Komiteen viser til Stortingets vedtak 5. desember 2025, der netto utgiftsramme for rammeområde 4 (Utenriks) er fastsatt til 57 184 995 000 kroner.

2.3 Komiteens merknader

2.3.1 KOMITEENS GENERELLE MERKNADER – RAMMEOMRÅDE 4

Komiteen viser til regjeringens innledende del til budsjettet for Utenriksdepartementet, og komiteen slutter seg til regjeringens beskrivelse av en verden i rask endring og økende uforutsigbarhet. Den sikkerhetspolitiske situasjonen preges av Russlands brutale og folkerettsstridige angrepskrig mot Ukraina, økt stormaktsrivalisering og vedvarende konflikter i Midtøsten, Afrika og andre deler av verden. Disse utviklingstrekkene utgjør et alvorlig bakteppe for norsk utenriks-, sikkerhets- og utviklingspolitikk.

Komiteen merker seg regjeringens vektlegging av at Norges trygghet og frihet best ivaretas gjennom tett internasjonalt samarbeid, og at NATO er hjørnesteinen i norsk sikkerhetspolitikk, samtidig som det nordiske og europeiske samarbeidet styrkes. Komiteen merker seg at regjeringen understreker betydningen av et samlet Norden i NATO, sterk støtte til Ukraina og et nært og

helhetlig samarbeid med både EU og våre øvrige allierte.

Komiteen viser til at folkeretten må være grunnlaget for norsk utenrikspolitikk og at stater følger internasjonale regler og respekterer suverenitet og menneskerettigheter er avgjørende for global stabilitet. Komiteen merker seg regjeringens mål om å bidra aktivt til å styrke multilaterale institusjoner, ikke minst FN, som er under betydelig press. Komiteen merker seg at Norge ønsker å ta en sentral rolle i arbeidet med FN80-reformen.

Komiteen merker seg regjeringens gjennomgang av utviklingen i global økonomi, teknologi og geopolitikk, der en mer fragmentert verden med økte avhengigheter til autoritære stater gir nye utfordringer for Norge. Komiteen understreker behovet for å redusere sårbarheter knyttet til kritisk infrastruktur og verdikjeder, og støtter arbeidet med å sikre ansvarlig teknologiutvikling, herunder hensiktsmessig regulering av ny teknologi.

Komiteen merker seg at regjeringen viderefører énprosentmålet for bistand og at de humanitære behovene øker globalt. Komiteen viser til regjeringens vurdering av betydningen av langsiktig utviklingssamarbeid koblet med humanitær innsats og forebygging av konflikt. Komiteen merker seg at regjeringen vil prioritere innsats for demokrati, menneskerettigheter, likestilling, arbeidstakerrettigheter og sivilsamfunnets rolle.

le, og at dette trekkes frem som særlig viktige prioriteringer i en tid der autoritære strømninger er på fremmarsj.

Komiteen viser til proposisjonens omtale av nordområdene som Norges viktigste strategiske satsningsområde, der sammenhengen mellom innenriks- og utenrikspolitikk er særlig tydelig. Komiteen understreker betydningen av stabilitet, bærekraftig ressursforvaltning og tilstedeværelse i nord.

Komiteen merker seg regjeringens prioriteringer knyttet til klimaendringer, global helse og forebygging av pandemier.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, deler vurderingen av at disse utfordringene krever styrket internasjonalt samarbeid og langsiktige, forutsigbare bidrag.

Flertallet merker seg at regjeringens utenriks-, sikkerhets- og utviklingspolitikk bygger på målet om et trygt Norge i en mer urolig verden, og at budsjettforslaget gjenspeiler en helhetlig tilnærming til norske interesser, internasjonalt ansvar og globale utfordringer.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og inngått avtale mellom partene 3. desember 2025. Dette flertallet er enige om at eventuelle endringer i forliket ikke skal gjennomføres uten full tilslutning fra alle forlikspartnere og viser til Innst. 2 S (2025–2026). Det er enighet om at forliket binder partene i det videre arbeidet med statsbudsjettet for 2026. Dette flertallet viser til at forliket medfører endringer under rammeområde 4 sammenlignet med regjeringens forslag til statsbudsjett for 2026.

Dette flertallet viser til anmodningsvedtakene omtalt i proposisjonen og understreker at dette flertallet ikke tar stilling til regjeringens rapportering på disse i denne innstillingen om det ikke er nevnt i merknader, men vil vise til Stortingets behandling av anmodningsvedtak i Meld. St. 4 (2025–2026).

Dette flertallet viser til tidligere vedtak i Stortinget hvor regjeringen er bedt om å komme med forslag til nytt klimafinansieringsmål og en opptrappingsplan for klimainnsatsfinansiering (KIF) og bes om at dette følges opp raskt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener Russlands invasjon av Ukraina har understreket betydningen av et sterkt sikkerhetspolitisk samarbeid med våre allierte. Norsk utenrikstjenestes fremste oppgave er å ivareta nasjonale interesser og nasjonal handlingsfrihet. Forholdene mellom stormaktene er i endring og rivaliseringen kan føre til væpnede konflikter. Norge må posisjonere seg sammen med våre

allierte og samarbeidspartnere, slik at vår nasjonale sikkerhet og økonomiske interesser ivaretas.

Disse medlemmer mener utenrikstjenesten bør konsentreres om å styrke relasjonene med allierte i NATO og gjennom internasjonal handel. En svakhet ved dagens utenrikspolitikk er at den i for stor grad prioriterer Norges rolle som forhandler og tilrettelegger i ulike regionale konflikter verden over.

Disse medlemmer mener norsk bistandspolitikk bidrar til å øke faren for korrupsjonen i mottakerlandene, samtidig som den svekker landenes mulighet til å gjøre seg uavhengig av internasjonale pengeoverføringer.

Disse medlemmer mener en av kjerneoppgavene i utenrikspolitikken er å bistå norsk næringsliv og norske statsborgere i utlandet. Målsettingen med en aktiv utenrikspolitikk er styrket norsk eksport og verdiskaping, samt økt nasjonal sikkerhet og handlingsrom.

Disse medlemmer mener det er mange nasjonale utfordringer som krever styrket økonomisk innsats. Det økonomiske handlingsrommet krymper, samtidig har Stortinget tidligere bestemt at én pst. av BNI hvert år, skal gå til bistand. De årlige bevilgningene gjør Norge til ett av verdens mest generøse land. Budsjettforslaget viser innretningen av bistanden slik disse medlemmer mener den ivaretar bistandspolitikken hovedformål på best mulig måte.

I dag fordeles milliardene ut over en lang rekke formål og mottakere, som fører til lite kontroll, og fremvekst av en stor bistandsindustri. Disse medlemmer ønsker å kutte i antall land og organisasjoner som mottar bistand. Dette for å få bedre kontroll med midlene og stimulere til at mottakerlandene ser seg tjent med å bygge fungerende økonomier. Disse medlemmer ser svakheter i måten disponerte bistandsmidler blir rapportert tilbake til Stortinget. Disse medlemmer ønsker en bedre oversikt over hvorledes midlene som bevilges til ulike bistandsformål nyttes og hvilke resultater som oppnås gjennom bevilgningen. Disse medlemmer mener det må være et krav for mottakerland av norsk bistand, at det er på plass en returavtale.

Bistandsmidlene er gjerne bundet opp i programmer som strekker seg over flere år. Det innebærer at det må jobbes målrettet for å redusere de prosjektene Norge har forpliktet seg til å delta i. De store overføringene til FN og andre store bistandsaktører må reduseres kraftig over tid. Nødhjelp skal prioriteres, hjelp skal gis til de som trenger det mest.

Utenriksdepartementet virker ikke å ha en overordnet strategi for bistandsmidlene som gis. Disse medlemmer mener det er viktig å få kontroll med bistandsmidlenes nytte og hensikt. Det er også viktig å innrette bistanden slik at det er målbart om bistanden har effekt og virker der den skal. Bistandsmidler må gis

for en begrenset periode og ha klare kriterier for mål-opptåelse.

Høy inflasjon og økonomiske nedgangstider rammer fattige land kraftig. Derfor må bistandsmidlene i stor grad gå til humanitær hjelp og tiltak. Hovedmålet for all bistand må på sikt være at land blir i stand til å klare seg uten hjelp utenfra.

Flukt og masse migrasjon er blant de største utfordringene globalt. I dag ser vi at Europa opplever et stort antall flyktninger grunnet krigen i Ukraina.

Situasjonen i Ukraina kombinert med andre flyktninger legger et stort press på mottakerland og lokal-samfunn. Hvis flest mulig skal hjelpes, er det både tryggere og mer kostnadseffektivt å hjelpe i nærområdene, der det er mulig. Da slipper flyktninger å utsettes for unødvendige farer på lange reiser, som menneskesmuglere profiterer på. Behovet for finansiering er stort, og mottakerlandene i nærområdene sitter ofte igjen med både ansvaret og regningen. Derfor mener disse medlemmer at hjelp til flyktninger i nærområdene skal prioriteres over bistandsbudsjettet.

De palestinske selvstyremyndighetene prioriterer å gi betydelige summer til forbrytere som er fengslet i Israel, og selvstyremyndighetene indoktrinerer barn med hat og vold. De palestinske selvstyremyndighetene bør derfor ikke motta norsk bistand.

Russlands krig mot Ukraina er et grovt brudd på krigens folkerett, og det er daglige menneskerettighetsbrudd som begås gjennom krigshandlingene. Dette er handlinger alle må ta sterk avstand fra, og vise at det ikke er akseptabelt å gjøre denne typer overgrep mot en annen part. Dessverre ser vi at flere land som mottar bistand fra Norge ikke klart har tatt avstand fra Russlands ulovlige krig mot Ukraina. Dette må få konsekvenser for bistandsmottakerne. Disse medlemmer vil stanse all støtte til land som ikke tydelig tar avstand fra Russlands invasjon av Ukraina.

Komiteens medlemmer fra Høyre understreker at den sikkerhetspolitiske situasjonen for Norge er den mest dramatiske siden andre verdenskrig. Russlands brutale og folkerettsstridige angrepskrig mot Ukraina har vart siden 2014, da Russland annekterte Krym og startet invasjonen av Donbas. Krigen eskalerte dramatisk ved Russlands fullskala invasjon av Ukraina i 2022. Vi kan ikke lenger ta fred i våre nærområder for gitt.

Disse medlemmer mener det er bra at regjeringen etter påtrykk fra Høyre og andre opposisjonspartier valgte å øke støtten til Ukraina betydelig. Seier for Russland betyr at Ukraina slutter å eksistere som land. Seier for Ukraina betyr at Ukraina selv kan bestemme over sin egen fremtid. Norsk innsats i Ukraina må skje i nært samarbeid med våre allierte og nærstående land i NATO, EU og Europa for øvrig, og med multilaterale or-

ganisasjoner. Vi må ta innover oss at USA de neste årene vil redusere sitt nærvær i Europa, samtidig som det er viktig å jobbe for at USA fortsatt stiller til rådighet materiell og etterretning som er avgjørende for Ukrainas muligheter til å hindre russisk seier.

Disse medlemmer mener det er helt avgjørende at Norge bidrar til samhold med våre allierte for å øke vår felles sikkerhet, og at Europa må ta større ansvar for egen sikkerhet i en urolig verden. Disse medlemmer understreker at vi må være forberedt på at krigen i Ukraina vil bli langvarig og at krigens konsekvenser vil være med oss i svært lang tid.

Disse medlemmer viser til at norsk utenrikspolitikk både skal bygge på realpolitikk og være verdiforankret. Det er etter disse medlemmers syn viktig at Norge er en troverdig alliert i NATO, en pålitelig samarbeidspartner og har et tettest mulig samarbeid med EU. Sveriges og Finlands inntreden i NATO har ytterligere forsterket sikkerhetspolitisk samarbeid i Norden, og økt vår felles trygghet i NATO. I desember har Norden også formelt blitt lagt under samme NATO-kommando i Norfolk, og de nordiske landene utgjør derfor nå også i praksis ett felles operasjonsområde.

Norges interesser er globale, men Norge kan ikke gjøre alt alltid. I en tilspisset sikkerhetspolitisk situasjon som nå, mener disse medlemmer at det er naturlig at utenrikspolitikken prioriterer Ukraina, vår allianse-tilknytning i NATO og et tettest mulig samarbeid med EU og europeiske land for øvrig.

Disse medlemmer vil samtidig påpeke at Sveriges og Finlands NATO-medlemskap medfører at Norge og Island nå er de eneste nordiske og baltiske landene som ikke er medlemmer av både NATO og EU, og at Islands regjering har varslet at den innen 2027 vil gjennomføre en folkeavstemning om å gjenoppta medlemskapsforhandlinger med EU. Dette gjør det sannsynlig at flere utenriks-, sikkerhets- og forsvarspolitiske spørsmål som angår Norge vil bli diskutert på arenaer der vi ikke er inkludert. Disse medlemmer minner også om at Danmark har opphevet sitt mangeårige forsvarsforbehold i EU, og fremover vil koordinere sin utenriks- og forsvarspolitikk med EU som alle andre medlemsland.

Disse medlemmer viser til at samarbeidet og integrasjonen i EU går stadig raskere, også på områder som tidligere ikke har vært like sentrale for EU og som faller helt eller delvis utenfor EØS-avtalen. Videre gir EU klart uttrykk for at land som har valgt å ikke delta fullt ut i unionen, heller ikke kan forvente å dra full nytte av fordelene et medlemskap gir. Etter disse medlemmers syn er EUs beslutning om at Norge rammes av EUs beskyttelsestiltak mot import av ferrolegeringer uheldig både for Norge og for EU, og disse medlemmer er uenige i EUs vedtak. Disse medlemmer understreker allikevel at alle disse faktorene synliggjør at konsek-

vensen av norsk utenforskap vårt blir større, og at sårbarhetene våre øker.

Disse medlemmer ser med bekymring på at vi opplever økt ustabilitet og stadig økende press mot forpliktende internasjonalt samarbeid. Som et lite land med en åpen økonomi er Norge avhengig av tillit på tvers av landegrensene og en regelstyrt verdensorden.

Disse medlemmer mener at Norge har et internasjonalt ansvar for, og en betydelig egeninteresse i, at verdens fattige land oppnår en mer bærekraftig utvikling enn i dag. Fattigdom, sult, klimaendringer og manglende tilgang på arbeidsplasser, energi, utdanning og helsetjenester er viktige årsaker til krig, konflikt og migrasjon. En verden med mindre fattigdom og mer samarbeid gir mindre internasjonal spenning og uro. Det er i Norges interesse at ulikhetene i og mellom land reduseres. Derfor vil disse medlemmer videreføre et høyt nivå på norsk bistand, og samtidig gjøre bistanden mer effektiv og resultatorientert. Disse medlemmer viser i den forbindelse til Høyres alternative budsjett, hvor det foreslås et bistandsbudsjett på 55,8 mrd. kroner, som er 815 mill. kroner lavere enn regjeringens forslag. Ingen av Høyres foreslåtte kutt innebærer brudd på juridisk forpliktende avtaler. Disse medlemmer mener at utdanning, helse, klima jobbskapende investeringer og menneskerettigheter bør være de viktigste innsatsområdene for norsk utviklingsbistand. Disse medlemmer er særlig bekymret over de omfattende kuttene som regjeringen Støre de siste fem årene har gjort i bevilgningene til utdanningsbistand.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at vi står i en global krisetid. Krig herjer mange steder og sivile lidelser er historisk høye. Behovene for nødhjelp er ufattelig store, og stadig flere mennesker legger på flukt. Dette medlem mener Norge må stå opp for mennesker i nød og støtte de kreftene som kjemper mot krig, undertrykking og urettferdighet.

Dette medlem mener vår erfaring med diplomati og vår uavhengige posisjon utenfor EU gir Norge en mulighet til å bidra til fred, folkerett og nedrustning. Sosialistisk Venstreparti vil styrke dette arbeidet. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett der vi øker innsatsen for norsk og internasjonalt fredsarbeid. En opplyst debatt om sikkerhetspolitikk, de humanitære konsekvensene av atomvåpen og behov for nedrusting og kontroll med nye våpensystemer er viktigere enn på lenge. Sosialistisk Venstreparti prioriterer selvfølgelig støtte til organisasjoner som bidrar til dette.

Vi skal bistå det ukrainske folket uten å kutte i støtte til det globale sør. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett der bistandsbudsjettet tilføres friske midler og mange av de kuttene regjer-

ingen har gjort reverseres. Dette medlem merker seg at regjeringen kutter mye i langsiktig bistand til områder der behovene er størst. Når regionbevilgning til Afrika kuttet samtidig som den betydelige innsatsen på matsikkerhet og klimatilpasning reduseres så er det de fattigste menneskene som rammes.

Dette medlem mener FN spiller en svært viktig rolle i en urolig verden der stormakter tar seg stadig mer til rette. I Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett verner vi om den viktige kjernestøtten og vrir penger fra internasjonale finansinstitusjoner over til FN.

Dette medlem ser med stor bekymring på krigen og den katastrofale humanitære situasjonen i Sudan. Det er brei politisk enighet om at de humanitære prinsippene skal ligge til grunn for norsk bistandsinnsats. Sosialistisk Venstreparti setter derfor av betydelige midler i sitt alternative budsjett til Sudan.

Dette medlem mener at vi burde forplikte oss med samme engasjement og langsiktighet i gjenoppbyggingen av Gaza som vi gjør i Ukraina. En større støt tepakke bør finansieres over Oljefondet og Stortinget må inviteres med i programmets innretning.

Dette medlem merker seg at utviklingsbudsjettet har over tid blitt uthulet. I vårt alternative budsjett starter vi en nødvendig opprydding, tar Klimainvesteringfondet ut og dropper unødvendig risikokapital til lønnsomme fond. Dette frigjør midler slik at vi kan styrke sivilsamfunn, menneskerettighetsforkjempere og de kreftene som kjemper for demokrati og rettferdighet.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett for 2026 der det er lagt frem et helhetlig forslag til endringer på regjeringas budsjettforslag.

Dette medlem viser til at Senterpartiet er tydelig på at vi vil bygge samfunnet nedenfra – med sterke lokalsamfunn, tjenester nært folk og små forskjeller. Senterpartiet prioriterer hele Norge, en trygg hverdagsøkonomi, beredskap, nasjonal kontroll over naturressursene og grep for å bevare og utvikle et livskraftig næringsliv.

Dette medlem er tydelig på at Norge fortsatt skal være en solidarisk aktør internasjonalt, som bidrar i kampen mot fattigdom, sykdommer og klimaendringer i tråd med FNs bærekraftsmål. I Senterpartiets alternative budsjett styrker vi den tradisjonelle bistanden samlet sett, omprioriterer fra mindre til mer effektiv bistand innenfor både tradisjonell bistand og klimabistand og løfter frem matsikkerhet, flyktninger, likestilling og kvinnehelse.

Dette medlem er klar på at Senterpartiet står fast i støtten til Ukrainas kamp for frihet og selvstendighet. Norge skal bidra med militær, økonomisk og humanitær støtte. Russlands angrepskrig mot Ukraina er et

brudd på folkeretten og en trussel mot europeisk sikkerhet.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at den internasjonale situasjonen har nådd kokepunktet. Etter flere års folkemord fortsetter Israel å okkupere Palestina med støtte fra USA. Russland bomber skoler og barnehager i Ukraina, mens NATO-landet Tyrkia herjer i Irak og Syria. Donald Trump truer med å gjenoppta atomprøvesprengninger i USA. Til tross for dette har ikke verden brukt mindre penger på fred og konfliktløsning på 15 år.

Dette medlem viser at atomnedrustningens tid er forbi og verdens kjernevåpenmakter nå øker sine lagre. Moderniseringen av verdens atomvåpenarsenaler, samtidig som atommakter trekker seg fra kontrollavtaler, fører verden inn i et nytt atomvåpenkappløp. Det fins ingen vinnere av en atomkrig.

Dette medlem viser til Rødts alternative budsjett, som øker bevilgningene til fred og kjernefysisk nedrustningsarbeid med totalt 395 mill. kroner.

Dette medlem mener Norge må gjøre mer for å stanse forbrytelsene mot menneskeheten som foregår i Palestina og slutte opp om folkeretten. Dette medlem viser til Rødts alternative budsjett, som gir økte tilskudd både til Den internasjonale domstolen og Den internasjonale straffedomstolen.

Dette medlem viser til den humanitære krisen og grusomhetene som begås i Sudan, samtidig som bistandsbudsjettene kuttet i flere vestlige land. Dette medlem viser til Rødts alternative budsjett, som øker bevilgningene til nødhjelp og flyktningarbeid med 529 mill. kroner, reverserer kutt i regionbevilgningen for Afrika på 355 mill. kroner, styrker bevilgningen til utdanning med 200 mill. kroner og bevilgninger til miljø og klima med 300 mill. kroner.

Dette medlem viser til at risikokapital til utviklingsmandatet og Klimainvesteringsfondet under Norfund kvalifiserer som statlige lånetransaksjoner i og med at kapitalen investeres i et marked og leverer avkastning. Dette medlem viser til Rødts alternative budsjett, som flytter påfyll av risikokapital til Norfund ut av bistandsbudsjettet for å frigjøre mer midler til reell bistand.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkeparti sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning av bistandsbudsjettet på 4 476 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Dette medlem viser til sivilsamfunnsorganisasjoners viktige arbeid for langsiktig utvikling og mer rettferdige samfunn, og at nettopp disse aktørene er svært viktig for å nå sårbare og marginaliserte grupper.

Dette medlem anser det som viktig å styrke sivilsamfunnsorganisasjonenes arbeid generelt, og ikke minst deres innsats for sårbare grupper gjennom inkludering av personer med nedsatt funksjonsevne, i kampen mot slaveri og arbeidet mot skadelige skikker som barneekteskap, kjønnslemlestelse og preferanse for sønner.

Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti i sitt alternative statsbudsjett både foreslår å styrke sivilsamfunnsposten med 300 mill. kroner ut over regjeringens forslag og gjenoppretter kap. 164 post 73 «Sårbare grupper», og fyller den på med 200 mill. kroner.

Dette medlem viser til at utdanning er en viktig nøkkel til å redusere fattigdom, og forskningen viser også en klar sammenheng mellom utdanning og økonomisk vekst i et land. Utdanning er også grunnleggende for barns trygghet og muligheter. Dette medlem viser til at verden står midt i en global læringskrise. Om trent 250 millioner barn har ikke mulighet til å gå på skole i dag. I tillegg er over 600 millioner barn ute av stand til å forstå en enkel skriftlig tekst eller enkel matematikk. I Afrika sør for Sahara kan kun 1/10 tiåringer lese en enkel setning. Dette medlem merker seg at regjeringen i Prop. 1 S (2025–2026) nok en gang har valgt å redusere utdanningsbistanden. Siden regjeringsskiftet i 2021 har Støreregjeringen kuttet 1,372 mrd. kroner til utdanning – tilsvarende over 2,6 mill. skoleplasser i de fattigste landene, ifølge beregninger fra Verdensbanken.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke utdanningsbistanden med 1 000 mill. kroner.

Dette medlem viser videre til at det ikke vil være bærekraftig om rike land nedprioriterer fattigdomsbekjempelse for å innfri egne globale forpliktelser innen klimafinansiering. Dersom all klimafinansiering hentes innenfor bistandsrammen, er det de mest sårbare, som har bidratt minst til utslipp av klimagasser, som betaler vår klimaregning. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett, der det foreslås å flytte kapitalinnskuddet i Klimainvesteringsfondet, som ble etablert av regjeringen Solberg og administreres av Norfund, ut av bistandsbudsjettet. Klimainvesteringsfondet investerer i utbygging av fornybar energi i utviklingsland. Kun tre år etter oppstart, rapporterer Norfund at Klimainvesteringsfondets har investert i prosjekter som årlig bidrar til 17,6 millioner tonn CO₂ i unngåtte utslipp. Det tilsvarer 40 pst. av hele Norges årlige utslipp.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å mer enn 6-dobbel kapitalinnskuddet til Norfund, slik at kapitalinnskuddet blir på 5 000 mill. kroner. Hele kapitalinnskuddet finansiert under streken. Foruten en andel risikokapital, kommer disse midlene da tillegg til og ut over bistands-

prosenten. Videre foreslås det i Kristelig Folkepartis alternative budsjett å flytte tapsavsetningen for den statlige garantiordningen for fornybar energi ut av bistandsbudsjettet. Regjeringen har i dag valgt å subsidiere garantipremier med en bistandsfinansiert tapsavsetning på 15 pst., tilsvarende 375 mill. kroner. Kristelig Folkeparti mener dette er uhensiktsmessig og foreslår at tapsavsetningen i stedet finansieres av garantipremier fra garantimottakerne. Denne endringen vil øke garantirammen fra 5 000 mill. kroner til 25 mill. kroner, tallet være Norges AAA-kredittrating.

Dette medlem har videre merket seg at prognoser viser at stadig flere av verdens ekstremt fattige vil finnes i Afrika sør for Sahara, og at de mest sårbare og fattigste landene vil falle enda lengre etter om utviklingen fortsetter som i dag. Dette medlem mener Norge må prioritere mer bistand til de fattigste landene, og særlig langsiktig utviklingsbistand til land i Afrika sør for Sahara. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett der det foreslås å øke bevilgningen til med 1 000 mrd. kroner. Global bistand til Afrika har blitt svekket som følge av Ukraina-krigen. Kristelig Folkeparti ønsker en sterkere fattigdomsorientering i bistanden.

Dette medlem viser til at stabile kjernebidrag til FN-institusjonene er viktig for å nå de mest utsatte gruppene i verden. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti i sitt alternative statsbudsjett foreslår å reversere regjeringens kutt i kjernestøtten til UNICEF og FNs utviklingsprogram (UNDP) med 100 mill. kroner til hver av organisasjonene.

Dette medlem mener det er nødvendig at den norske støtten til Ukraina økes i 2026 gjennom forhandlinger mellom partiene på Stortinget. Når støtten til Ukraina holdes på kronemessig likt nivå i 2026 som i 2025 innebærer det et reelt kutt. I tillegg er 10,9 mrd. kroner fra neste års Ukraina-støtte allerede forsert til bruk før jul d.å. Det var en fornuftig beslutning, men det gjør også at støttenivået for neste år blir over 20 mrd. kroner lavere enn for inneværende år. Krigen utkjempes nå, og den kan vinnes eller tapes nå. Derfor må støtten, i samarbeid med våre allierte, opp raskt. Å støtte det ukrainske folket i deres forsvarskamp mot Russlands ulovlige og brutale invasjon er ikke bare moralsk riktig – det er også i klar norsk egeninteresse at Ukraina vinner en fred hvor de selv får bestemme over sin egen framtid. Kristelig Folkeparti står urokkelig med Ukraina, og mener Norge, i lys av vårt økonomiske handlingsrom og store ekstrainntekter som følge av krigen, også bør ta en lederrolle i gjenoppbyggingen etter krigen.

Komiteens medlem fra Venstre vil innledningsvis understreke at verden står i en brytningstid. Den illiberale utviklingen i USA preger nært sagt alle forhold ved norsk utenriks-, sikkerhets- og forsvarspoli-

tikk. Fra det som handler om å ivareta vår egen suverenitet og handlefrihet, til det som handler om folkerettens kneling. Dette medlem mener at Norge må justere sin politikk i lys av denne utviklingen. Det er ikke nok å snakke om utenrikspolitikk som om alt er som før; vi må ta nye valg.

Dette medlem understreker at Russlands angrepskrig mot Ukraina på den ene siden og USAs demokratiske tilbakegang på den andre har endret både Norge og Europas sikkerhetspolitiske landskap fundamentalt. Samtidig viser EUs beslutning om å ikke gi Norge unntak fra deres beskyttelsestiltak for ferrolegeringer hvor høy kostnaden ved å ikke være EU-medlem faktisk kan være. Når Europas fremtid formes, må Norge stille seg spørsmålet: Har vi den beste tilknytningen til Europa for å ivareta våre interesser og verdier? Dette medlem mener at svaret på dette er nei, og viser i den forbindelse til Dokument 8:54 S (2025–2026), et representantforslag hvor Venstre argumenterer for at det er på tide å utrede norsk EU-medlemskap. Dette medlem understreker at et norsk EU-medlemskap kan og skal aldri erstatte NATO, men at det er nødvendig å styrke Norges posisjon i Europas politiske og økonomiske fellesskap. En eventuell utredning må belyse hvorvidt norsk EU-medlemskap kan bidra til å håndtere risikoen knyttet til USA endrede posisjon.

Dette medlem vil videre understreke den sikkerhetspolitiske betydningen av at Ukraina ikke taper krigen mot Russland. Ukrainas kamp er en kamp for europeisk sikkerhet, folkeretten og den regelstyrte verdensordenen Norge er avhengig av. Et vellykket ukrainsk forsvar av suverenitet og territorium er det mest kostnadseffektive sikkerhetspolitiske tiltak for Norge på lang sikt. Alternativet – en aggressor som lykkes med maktendring av grenser – vil gjøre Europa farligere, dyrere og mer uforutsigbart i tiår framover. Støtten til Ukraina må derfor være tilstrekkelig, forutsigbar, raskt tilgjengelig og målrettet for å dekke både militære, sivile og økonomiske behov. I den forbindelse viser dette medlem til Representantforslag 9 S (2025–2026) om styrket norsk støtte til Ukraina, for frihet, rettsstat og europeisk sikkerhet, hvor Venstre argumenterer for å øke og bedre Norges støtte til Ukraina.

Dette medlem vil videre vise til at det internasjonale systemet som skulle forebygge konflikter og sikre fred, vakler. Folkeretten er under press fordi mektige stater ikke lenger ser det som i sin interesse å holde den i hevd. Autoritære ledere setter seg over lover og regler, og konsekvensene er dramatiske. I Midtøsten har Israel fått drive en ulovlig krig med gjentatte og dypt alvorlige folkerettsbrudd i nesten to år, helt straffefritt. Tvert imot har USA lagt sterkt press på Den internasjonale straffedomstolen og blant annet innført sanksjoner mot domstolens ansatte. Dette medlem mener Norge må være tydelig: Vi skal stå opp for folkeretten, fordømme

brudd uansett hvem som begår dem, og bidra til at humanitære prinsipper respekteres. Det innebærer å støtte sivile i Gaza med nødhjelp, arbeide for en varig løsning basert på internasjonal rett i denne konflikten og arbeid for respekt for og etterlevelse av folkeretten i alle konflikter.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen øke antallet pasienter som tilbys medisinsk evakuering fra Gaza fra 2025 til 2026.»

«Stortinget ber regjeringen sikre at stortingsvedtak til sak 'Debatt om finansministerens redegjørelse om Oljefondets investeringer i israelske selskaper' om oppfølging av selskaper gjennom Norges Banks ordinære eierskapsutøvelse raskt fører til en intensivering av Norges Banks eierskapsutøvelse, slik at dialogen med selskaper for å øve påvirkning på porteføljeselskaper som medvirker til brudd på folkeretten, intensiveres.»

Dette medlem viser til at vi globalt ser en drastisk nedgang i bistand: USA har kuttet over 80 pst., Storbritannia er nede på 0,3 pst., Frankrike har redusert med 35 pst. OECD anslår at Afrika sør for Sahara kan miste 28 pst. av støtten allerede i 2025. Når verden svikter, mener dette medlem at Norge burde gå foran. Det finnes ingen realisme i at Norge skal kompensere for summen av andre lands bistandskutt, men som et minimum burde Norge unngå drastiske reduksjoner i bistand utenom Ukraina. Dette medlem er i denne forbindelse svært kritisk til regjeringens kutt i bistand til Afrika, i en tid hvor det blant annet pågår en krig med alvorlige humanitære konsekvenser i Sudan. Dette medlem vil også understreke at solidaritet og sikkerhet henger sammen. Når vestlige land trekker seg ut, får autoritære regimer som Russland og Kina mer rom. Derfor må Norge holde bistanden på et høyt nivå – minst én prosent av statsbudsjettet – og gjøre den bedre. Dette medlem viser i den forbindelse til Venstres alternative budsjett hvor det foreslås å øke bistandsbudsjettet med 721,3 mill. kroner, som kommer i tillegg til et økt kapitalinnskudd i Klimainvesteringsfondet på 1 mrd. kroner.

Dette medlem understreker at krisen i internasjonal bistand også kan og må ses på som en mulighet til å gjøre bistanden bedre, mer effektiv, mer strategisk og mer relevant. All den tid rammevilkårene for den norske utviklingspolitikken er så pass alvorlig endret som de er blitt på kort tid, mener dette medlem at det er på tide med en ny stortingsmelding om norsk utviklingspolitikk.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme en stortingsmelding om norsk utviklingspolitikk for en ny tid.»

2.3.2 KOMITEENS MERKNADER TIL DE ENKELTE BUDSJETTKAPITLER INNENFOR RAMME 4 (UTENRIKS)

Kap. 100 og 3100 Utenriksdepartementet

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 5035,8 mill. kroner på kap. 100 og en inntekt på 354,3 mill. kroner på kap. 3100 for 2026.

Komiteen gjør oppmerksom på at Utenriksdepartementet forvalter to programområder, programområde 02 Utenriksforvaltning og programområde 03 Internasjonal bistand. I 2025 ble Utenriksdepartementets driftsbevilgninger samlet på kap. 100 Utenriksdepartementet under programområde 02 Utenriksforvaltning. Komiteen viser til at andelen av Utenriksdepartementets drift som gjelder bistand, utgjør om lag 40 pst. og telles og rapporteres som en del av det totale bistandsbudsjettet, jf. omtale under programarbeidet 03 internasjonal bistand.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 100 post 1 foreslås redusert med 5 mill. kroner for et kutt i byråkrati i UD.

Komiteens medlem fra Venstre understreker den radikalt forverrede sikkerhetspolitiske situasjonen for Norge og viser til Venstres alternative budsjett hvor det foreslås å utrede konsekvensene av norsk EU-medlemskap, med en bokført kostnad på 5 mill. kroner.

Kap. 103 Regjeringens representasjon

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 61,3 mill. kroner på kap. 103 for 2026.

Komiteen viser til at bevilgningen skal dekke regjeringens fellesrepresentasjon for offisielle besøk på stats-, regjeringssjefs- og utenriksministernivå og er økt med 4 mill. kroner.

Kap. 104 Kongefamiliens offisielle reiser til utlandet

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 8,8 mill. kroner på kap. 104 for 2026.

Komiteen merker seg at kongefamilien i 2024 gjennomførte flere offisielle besøk til utlandet. Besøkene ble foretatt på oppdrag fra regjeringen med fokus på å fremme norske interesser i utlandet, spesielt innenfor næring, kultur og bilateralt samarbeid. Landene som

ble besøkt, var USA, Egypt, Frankrike, Litauen, Sverige og Tyskland.

Kap. 105 Direktoratet for eksportkontroll og sanksjoner

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 66,451 mill. kroner til Direktoratet for eksportkontroll og sanksjoner (DEKSA).

Komiteen viser til at Direktoratet for eksportkontroll og sanksjoner (DEKSA) ble etablert 9. februar 2024, og tok over forvaltningsoppgavene fra Utenriksdepartementet 1. januar 2025.

Komiteen støtter regjeringens mål om å styrke det nasjonale og internasjonale arbeidet på området, og særlig kapasitet til saksbehandling og veiledning overfor næringsliv og academia. DEKSA skal bidra til norsk forsvars- og sikkerhetssamarbeid, bl.a. gjennom oppfølging av internasjonale forpliktelser.

Komiteen understreker viktigheten av at etaten skal bidra til mer forutsigbare rammer og konkurranse-dyktige vilkår for næringsliv og kunnskapssektoren, og jobbe for aktiv etterlevelse av eksportkontroll- og sanksjonsregelverket.

Komiteen merker seg at antall sanksjoner som er tatt inn i norsk rett har økt, spesielt etter Russlands fullskalainvasjon av Ukraina. Behovet for veiledninger omfattende, både når det gjelder eksportkontroll og den økende mengden internasjonale sanksjoner norsk næringsliv må forholde seg til.

Kap. 115 Næringsfremme, kultur og informasjon

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 74,4 mill. kroner på kap. 115 for 2026.

Komiteen viser til at bevilgningene under dette kapittelet har som mål å fremme norsk nærings- og kulturlivs internasjonale muligheter og at næringsfremme-arbeidet i stor grad vil følge de strategiske eksportsatsingene regjeringen beslutter på grunnlag av forslag fra Nasjonalt eksportråd.

Komiteen merker seg at regjeringen ser politikk, økonomi og kultur i sammenheng, og at bevilgningene under dette kapittelet bidrar til å fremme norske synspunkter og samfunnsinteresser.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 115 post 70 foreslås økt med 6 mill. kroner til kultur i nordområdesatsingen.

Flertallet viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 115 post 71 foreslås redusert med 3 mill. kroner for å redusere støtten til næringsfremme i utenrikstjenesten.

Flertallet viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 115 post 22 foreslås redusert med 2 mill. kroner for å redusere støtten til spesielle driftsutgifter til næringsfremme i utenrikstjenesten.

Komiteens medlem fra Venstre vil understreke viktigheten av internasjonal kultur- og næringsfremme, både for å utvide markedsmulighetene for norske aktører og øke informasjon om Norge, norsk kultur, samfunn og næringsliv i utlandet. I den forbindelse viser dette medlem til Venstres alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økning på 16,3 mill. kroner til disse formålene.

Dette medlem vil peke på at PAHN – Senter for scenekunst Norge og Norwegian Crafts er de klart minste aktørene blant de som mottar støtte på dette kapittelet, og at kutt i deres bevilgninger kan komme til å få betydelige konsekvenser for deres arbeid og for norsk kunst og kultur internasjonalt.

Kap. 116 Internasjonale organisasjoner

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 1772,9 mill. kroner på kap. 116 for 2026.

Komiteen mener internasjonalt samarbeid og multilaterale organisasjoner er av betydelig interesse for Norge. Som et lite land er vi avhengige av en regelstyrt verden.

Komiteen merker seg at målet med det norske bidraget er et effektivt, relevant, samordnet og resultatorientert multilateralt system.

Kap. 117 EØS-finansieringsordningene

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 1566 mill. kroner på kap. 117 for 2026.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgninger under kap. 117 post 79 EØS-finansieringsordningen 2021–2028 og post 80 Den norske finansieringsordningen 2021–2028, samt tilhørende fullmakter. Ordningene utgjør en sentral del av Norges samlede europapolitikk og følger av Norges avtaler med EU om EØS-midlene i perioden 2021–2028.

Komiteen viser til at regjeringen understreker at EØS-midlene er et viktig virkemiddel for å redusere sosiale og økonomiske forskjeller i Europa, styrke rettsstatsprinsipper, demokrati og menneskerettigheter, og for å videreutvikle det brede samarbeidet mellom Norge og mottakerlandene. Ordningene bidrar samtidig til å styrke norske fagmiljøer, arbeidslivsaktører, sivilsamfunn og næringsliv gjennom partnerskap og prosjektbasert samarbeid.

Komiteen merker seg at regjeringen for 2026 legger til grunn de overordnede målene som er nedfelt i avtalene med EU:

- Sosiale og økonomiske forskjeller i EØS-området skal reduseres.
- Bilaterale forbindelser mellom Norge og mottakerlandene skal styrkes.

Komiteen viser til regjeringens vurdering av at 2026 blir et nøkkelår for å komme videre i gjennomføringen av perioden 2021–2028. Hovedprioriteringene er å ferdigstille gjenværende rammeavtaleforhandlinger (MOU) med mottakerland der avtalene ikke blir undertegnet i løpet av 2025, og å sikre en programutvikling i tråd med inngåtte avtaler og regelverk slik at midlene faktisk blir gjort tilgjengelige for prosjektgjennomføring.

Komiteen viser til at regjeringen understreker betydningen av at fondene for sivilt samfunn sikres forutsigbarhet og kan gjennomføre åpne utlysninger slik at prosjekter kan starte opp. Det uavhengige sivile samfunn spiller en avgjørende rolle for demokrati, rettsstat og sosial dialog i flere mottakerland. Komiteen merker seg at regjeringen derfor mener at framdrift og kapasitet i disse fondene må følges tett.

Komiteen merker seg videre at det planlegges med utlysninger fra fondet for sosial dialog i 2026. Komiteen framhever at samarbeid mellom partene i arbeidslivet er en grunnpilar i den norske samfunnsmodellen, og ser det som positivt at norske erfaringer på dette området videreføres og styrkes gjennom EØS-midlene.

Komiteen merker seg at regjeringen for 2026 foreslår følgende bevilgninger:

- 819 mill. kroner under kap. 117, post 79 EØS-finansieringsordningen 2021–2028.
- 747 mill. kroner under kap. 117, post 80 Den norske finansieringsordningen 2021–2028.

Komiteen viser til at bevilgningene inngår som delbetalinger av Norges samlede avtalefestede forpliktelser for perioden 2021–2028.

Komiteen merker seg videre forslaget om tilsagnsfullmakter, jf. forslag til romertallsvedtak VI punkt 1, på 18 436 mill. kroner under post 79 og 15 962 mill. kroner under post 80. Dette reflekterer Norges gjenstående forpliktelser under avtalene med EU i kommende år.

Komiteen viser til at regjeringen påpeker at Norges forpliktelser under EØS-avtalen og de tilhørende finansieringsordningene er langsiktige, og mener at det er viktig å legge til rette for en stabil og ansvarlig håndtering av disse, også i lys av økt geopolitisk usikkerhet, vedvarende ulikhet og demokratiske utfordringer i deler av Europa.

Komiteen viser til at regjeringen fremhever at EØS-midlene og den norske finansieringsordningen er viktige utenriks og europapolitiske verktøy for Norge.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener at ordningene bidrar til å styrke sosial og økonomisk utjevning, rettsstat og demokrati i Europa, samtidig som de gir betydelig merverdi for norske samarbeidspartnere i arbeidsliv, forvaltning, forskning, næringsliv og sivilt samfunn.

Post 77 EØS-finansieringsordningen 2014–2022

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, hvor bevilgningen til EØS-finansieringsordningen og den norske finansieringsordningen foreslås redusert. Disse medlemmer ønsker med forslaget å sende et signal om at Norges bidrag til EØS-finansieringsordningene bør reduseres, fordi dette er feil prioritering av midler.

Kap. 118 Utenrikspolitiske satsinger

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 237,2 mill. kroner på kap. 118 for 2026.

Komiteen viser til at størstedelen av bevilgningene til spesielle driftsutgifter går til andre departementer og etater som forvalter tilskuddsordninger på vegne av Utenriksdepartementet.

Komiteen merker seg at regjeringen anser nordområdene for å være Norges viktigste strategiske satsingsområde, og at regjeringen som et ledd i oppfølgingen av sin nordområdestrategi foreslår å flytte nordområdemidler fra Utenriksdepartementets budsjett til Kommunal- og distriktdepartementet og andre departementer.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Rødt, vil understreke betydningen av kompetanse om sikkerhetsutfordringer og tiltak for styrket transatlantisk samarbeid om sikkerhetspolitiske spørsmål. Gitt dagens sikkerhetspolitiske situasjon, er NATO-samarbeidet viktigere enn på svært mange år, og flertallet støtter tiltak som sikrer forsvarsalliansens politiske og militære relevans.

Komiteen merker seg at verifikasjon av kjernefysisk nedrustning er et satsingsområde for Norge, og at Norge viderefører et initiativ for irreversibilitet i kjernefysisk nedrustning.

Komiteen merker seg at regjeringen foreslår å finansiere tiltak som bidrar til gjennomføring av Paris-avtalen, også slike tiltak som ikke utelukkende inkluderer utviklingsland. Videre merker komiteen seg det fortsatte norske bidraget til det internasjonale Høynivåpanelet for en bærekraftig havøkonomi. Komiteen mener at Norge på grunn av vår beliggenhet og gode forvaltningstradisjon har særlige fortrinn når det gjelder å fremme en bærekraftig havøkonomi.

Komiteen støtter målsettingen om å stimulere til mer kunnskap og samfunnsdebatt om sentrale europapolitiske og internasjonale spørsmål med relevans for Norge. Komiteen mener at verden som helhet beveger seg i mer autokratisk og mindre demokratisk retning og at det derfor er viktig å fremme demokrati, rettsstatsprinsipper, ytringsfrihet, tros- og livssynsfrihet og likestilling og å verne om menneskerettighetene og menneskerettighetsforsvarere. Komiteen merker seg særlig at det liberale demokratiet har vært under press i lengre tid – også i Europa og Nord-Amerika. Komiteen ser med bekymring på den økende antisemittismen som brer seg i Europa, og mener det er viktig å være særlig oppmerksom på dette.

Komiteen er enig i at Norges beliggenhet innebærer et vedvarende behov for kompetanse om Russland. Komiteen merker seg at regjeringen vil bevare og videreutvikle russlandskompetanse og relevante kompetansemiljøer og støtte russisk sivilsamfunn og frie medier, i den grad det er mulig.

Post 71 Globale sikkerhetsspørsmål

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 118 post 71 foreslås redusert med 3 mill. kroner for å redusere støtte til tenketanker innen sikkerhetspolitikk i Washington DC.

Post 72 Nedrustning, ikke-spredning og kjernefysisk sikkerhet mv.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 118 post 72 foreslås økt med 9 mill. kroner. Midlene skal benyttes til Norske fredsorganisasjoner og Norske organisasjoner som arbeider for kjernefysisk nedrustning.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 4 mill. kroner og ikke lyse ut prosjektmidler til organisasjoner som jobber med nedrustning. Norge skal jobbe i multilaterale fora for et langsiktig mål om en verden uten atomvåpen. Norges lederrolle i FN i arbeidet med verifikasjon og irreversibilitet er svært viktig. Norge er også tilsluttet NATOs strategiske konsept, hvor det er nedfelt at NATO skal være en kjernefysisk allianse så lenge atomvåpen finnes.

Post 74 Forskning, dialog og menneskerettigheter mv.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 118 post 74 foreslås økt med 3 mill. kroner for å økte støtten til Europa-opplysning. Bevilgningen fordeles likt mellom Nei til EU og Europabevegelsen.

Flertallet viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 118 post 74 foreslås økt med 10 mill. kroner for å øke støtten til Den internasjonale straffedomstolen (ICC).

Post 76 Russland, kan overføres

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 118 post 76 foreslås redusert med 10 mill. kroner for å redusere bevilgningen til Russlandskompetanse.

Flertallet mener et sterkt russisk sivilsamfunn og frie medier utgjør en motvekt til den autoritære utviklingen i Russland og at vi må ta vare på den Russlandskompetansen som er bygd opp gjennom flere tiår i samarbeid mellom norske og russiske organisasjoner. Flertallet viser til et langvarig samarbeid mellom norske og russiske miljøvernorganisasjoner. Tilskuddsordningen skal omfatte dette samarbeidet også i 2026 slik at kompetansen og samarbeidet mellom norsk og russisk miljøbevegelse opprettholdes.

Kap. 140 Utenriksdepartementet

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 99,5 mill. kroner på kap. 140.

Komiteen merker seg at bevilgningen til spesielle driftsutgifter dekker tiltak innenfor utviklingssamarbeidet med mål om å styrke kvaliteten i bistandsforvaltningen. Komiteen registrerer at bevilgningen dekker kostnader til freds- og konfliktløsningsinnsats, fredsmeglersamlingen Oslo Forum, samt andre konferanser og arrangementer med utviklingspolitisk og bistandsfaglig innhold. Komiteen noterer at en del av bevilgningen tildeles Norad og Norfund til blant annet forvaltning av den statlige garantiordningen for fornybar energi i utviklingsland.

Kap. 141 Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad)

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 472,9 mill. kroner på kap. 141 for 2026.

Komiteen viser til at bevilgningen skal dekke driftsutgifter til Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad), og at den foreslåtte bevilgningen til generelle driftsutgifter er foreslått økt med 23,1 mill. kroner, hovedsakelig som følge av lønns- og prisjusteringer og overføring av midler til forvaltning av den sivile støtten under Nansen-programmet for Ukraina.

Komiteen viser til at Norad siden 2024 har hatt systemansvaret for bistandsforvaltningen og at direktoratet i dag forvalter litt over halvparten av bistandsbudsjettet. Dette omfatter både tilskudd til langsiktig bistand i utviklingsland og til humanitær innsats. Komiteen viser også til Norads rolle som fagorgan og formidler av resultater av norsk bistand og utviklingssamarbeid, herunder utgivelsen av det uavhengige fagbladet Panorama nyheter.

Komiteen merker seg at arbeidet med evaluering av norsk utviklingssamarbeid fra 1. januar 2025 er flyttet til Norsk senter for utvekslingssamarbeid (Norec). Komiteen understreker viktigheten av åpenhet om resultater av norsk bistand og et robust system for varsling og kontroll.

Kap. 144 Norsk senter for utvekslingssamarbeid (Norec)

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 320,95 mill. kroner på kap. 144 for 2026.

Komiteen viser til at den foreslåtte bevilgningen skal dekke utgiftene tilknyttet virksomheten til norsk senter for utvekslingssamarbeid (Norec), både driftsmidler, tilskuddsmidler til utvekslingsordninger, finansiering av norske eksperter og praktikanter til internasjonale organisasjoner, samt midler til å dekke utgifter til uavhengige evalueringer av norsk bistand. I den nåværende situasjonen hvor internasjonalt samarbeid er under press, understreker komiteen betydningen av at flere norske borgere deltar i internasjonale organisasjoner og av at det bygges tillit mellom land og organisasjoner gjennom utvekslingene og erfaringsdelingene som Norec bidrar til.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 144 post 71 foreslås redusert med 5 mill. kroner for å redusere støtten for nordmenn valgt til internasjonale verv.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 25 mill. kroner og ikke lyse ut nye samarbeidsprosjekter i 2026. Disse medlemmer vil prioritere bistand til utdanning, Nor-

funds klimainvesteringsfond, et velfungerende FN på landnivå og rene hav.

Kap. 150 Humanitær bistand

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 5 896,5 mill. kroner på kap. 150 for 2026.

Komiteen viser til at verden står overfor flere store kriser samtidig, og at FN anslår at over 300 millioner mennesker har behov for humanitær hjelp. Mye tyder på at behovene også vil være store i 2026. Komiteen fremhever at denne utviklingen er et resultat av flere konflikter, klimaendringer og økonomisk ustabilitet i flere regioner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Ukraina, Midtøsten, Sudan, DR Kongo, Burkina Faso, Myanmar, Mali, Niger, Honduras, Kamerun og Den sentralafrikanske republikk er alle eksempler på land og områder der millioner av innbyggere trenger humanitær hjelp.

Post 70 Nødhjelp og humanitær bistand

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 4 836,5 mill. kroner på kap. 150 post 70 for 2026.

Post 71 Verdens matvareprogram (WFP)

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 430 mill. kroner på kap. 150 post 71 for 2026.

Kap. 151 Fred, sikkerhet og globalt samarbeid

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 1 154,2 mill. kroner på kap. 151 for 2026.

Komiteen understreker at initiativ for avspenning, fred og forsoning er viktig i dagens spente verdenssituasjon, og viser til at dette kapittelet skal dekke norsk innsats for fred og konfliktløsning, globale sikkerhetsutfordringer og nedrustning, frivillige bidrag til FNs innsats for fred og støtte til FNs generalsekretærs reformagenda.

Post 70 Fred og konfliktløsning, *kan overføres*

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 395,3 mill. kroner på kap. 151 post 70 for 2026.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 150 mill. kroner for å prioritere bistand til utdanning, Norfunds klimainvesteringsfond, et velfungerende FN på landnivå og rene hav.

Post 71 Globale sikkerhetsspørsmål og nedrustning

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 103,4 mill. kroner på kap. 151 post 71 for 2026.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 50 mill. kroner for å prioritere bistand til utdanning, Norfunds klimainvesteringsfond, et velfungerende FN på landnivå og rene hav.

Post 73 FNs innsats for reform og fredsbygging, kan overføres

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 238,1 mill. kroner på kap. 151 post 73 for 2026.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor det foreslås å øke bevilgningen på denne posten med 20 mill. kroner til fondet for FNs stedlige koordinatorene. Når FN-organisasjonene nå opplever betydelig press på sine budsjetter, mener disse medlemmer at det er viktigere enn noen gang å unngå dobbeltarbeid og å sørge for effektiv innsats på landnivå i tråd med vertslandenes prioriteringer. De stedlige koordinatorene har også en unik tilgang til vertsmyndighetene på høyt nivå, og har gode forutsetninger for å fremme fredelige og demokratiske politiske prosesser.

Post 74 Pliktige bidrag til FN-organisasjoner mv.

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 417,4 mill. kroner på kap. 151 post 74 for 2026.

Kap. 152 Menneskerettigheter

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 880,9 mill. kroner på kap. 152 for 2026.

Komiteen viser til at det foreslås 683,9 mill. kroner til arbeidet for globale menneskerettighetsutfordringer og 197 mill. kroner til FNs høykommissær for menneskerettigheter. Det er en økning på 12,4 mill. sammenlignet med saldert budsjett for 2025. Komiteen vil påpeke at menneskerettighetsarbeid som gis bevilgning etter dette kapitlet, både kan være nasjonale og internasjonale aktører og både sivilsamfunnsorganisasjoner, mellom statlige organisasjoner og nasjonale myndigheter.

Post 70 Menneskerettigheter

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 671,6 mill. kroner på kap. 152 post 70 for 2026.

Post 71 FNs høykommissær for menneskerettigheter (OHCHR)

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 197 mill. kroner på kap. 152 post 71 for 2026.

Kap. 153 Flyktninger, fordrevne og vertssamfunn

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å avvike kap. 153 og flytte kapittelets formål til kap. 150 Humanitær bistand og kap. 159 Regionbevilgninger.

Regjeringen foreslår å redusere bevilgningen som tidligere lå under post 70 Flyktninger og internt fordrevne med 510 mill. kroner og overføre gjenværende midler på 490 mill. kroner til kap. 150 Humanitær bistand, post 70 Nødhjelp og humanitær bistand. Regjeringen foreslår å videre å flytte hele bevilgningen på 630 mill. til FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) til ny post 72 under kap. 150. Bevilgningene under post 72 Bærekraftige løsninger og vertssamfunn på 429,5 mill. kroner foreslås fordelt på kap. 159 Regionbevilgninger, post 70 Midtøsten og Nord-Afrika, post 76 Asia, kap. 150 Humanitær bistand, post 70 Nødhjelp og humanitær bistand, samt Nansen-programmet.

Komiteen viser til at det ifølge FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) er 117,3 mill. mennesker på flukt i verden ved utgangen av juni 2025 og at hele 71 pst. av disse befinner seg i lav- og mellominntektsland. Komiteen registrerer at regjeringens forslag innebærer en reduksjon til formålet på 510 mill. kroner.

Kap. 159 Regionbevilgninger

Komiteen viser til at regjeringen foreslår en bevilgning på 18 525,9 mill. kroner på kap. 159 for 2026, jf. Prop. 1 S (2025–2026).

Komiteen registrerer at dette er en økning på 1 832,10 mill. kroner fra saldert budsjett for 2025 og at det er postene for «Ukraina og naboland» og «Midtøsten og Nord-Afrika» som står for denne økningen. Brorparten av økningen på post 70 «Midtøsten og Nord-Afrika» er imidlertid knyttet til at midler til innsats i Midtøsten blir overført fra kap. 153 Flyktninger og fordrevne fordi denne kapittelet foreslås avvirket.

Komiteen viser videre til at bevilgningene på kap. 159 skal dekke sivil støtte til Ukraina og naboland over Nansen-programmet og langsiktig bilateral bistand til land i Midtøsten, Afrika, Asia, Latin-Amerika og Karibia, land på Vest-Balkan og i Øst-Europa. Støtten er et viktig virkemiddel i norsk utenriks- og utviklingspolitikk og forvaltes i hovedsak fra Norges utenriksstasjoner. Bevilgningene bidrar til helhetlig tilnærming med formål om å styrke sammenhengene mellom utvikling, humanitær bistand og fredsbygging. Bevilgningene skal også styrke de prioriterte tematiske områdene klimatilpassning og tiltak som fremmer seksuell og reproduktiv helse og rettigheter.

Post 70 Midtøsten

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 1028,8 mill. kroner på kap. 159 post 70 for 2026.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til at under bevilgningen på kap. 159 post 70 skal det øremerkes 5 mill. kroner til opplæring og kompetanseheving av palestinske selvstyremyndigheter.

Flertallet viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 159 post 70 foreslås økt med 10 mill. kroner til organisasjoner som jobber med bosettervoldproblematikk.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, hvor denne posten foreslås kuttet.

Disse medlemmer mener gulfstatene må ta hovedansvaret for oppbyggingen av de palestinske områdene og Gaza. Gulfstatene har store økonomiske reserver og inntekter, noe som bør tilsi at de ivaretar hjelp og oppbygging i sine nærområder.

Disse medlemmer er bekymret for utviklingen i Midtøsten og den skjøre våpenhvilen mellom Israel og Hamas. De palestinske selvstyremyndighetene har, etter disse medlemmers oppfatning, ikke gjort nok for å bidra til forsoning mellom partene i konflikten. Disse medlemmer er bekymret over de signaler som har kommet fra palestinske selvstyremyndigheter og lærere på en rekke skoler etter at Hamas angrep Israel 7. oktober 2023. De reaksjonene som har vært ytret i ulike medier, vitner om at det er liten grunn til å tro at palestinske selvstyremyndigheter ønsker fred og forsoning med Israel.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til at innholdet i palestinske skolebøker har vært gjenstand for komiteens oppmerksomhet både i Innst. 7 S (2019–2020) og Innst. 7 S (2020–2021). Det har i senere tid fremkommet at innholdet i en del av undervisningsmateriellet ikke holder den standarden som er forutsatt. Det er uakseptabelt at barn utsettes for politisk propaganda som bygger opp under konflikten med Israel.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at det er behov for å holde tilbake midler til de palestinske selvstyremyndighetene frem til myndigheten endrer sin praksis med propaganda i skolene med forherligelse av terrorister og godtgjørelse til terroristenes familier. Disse medlemmer ser også at midler bevilget til de palestinske selvstyremyndighetene vil kunne gå til videre terrorvirksomhet mot Israel.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 200 mill. kroner for å prioritere bistand til utdanning, Norfunds klimain-

vesteringsfond, et velfungerende FN på landnivå og rene hav.

Komiteens medlem fra Venstre ser med bekymring på det store gjenoppbyggingsbehov på Gaza etter to år med ulovlig krigføring som har gått hardt ut over infrastrukturen og bygningsmassen på landområdet. Dette medlem anerkjenner viktigheten av støttepakken på 1 mrd. kroner som er avtalt utbetalt i forbindelse med nysalderingen for 2025, men mener det er nødvendig med økt støtte for Gaza også på statsbudsjettet for 2026 for å sikre langsiktighet. Dette medlem viser i den forbindelse til Venstres alternative statsbudsjett hvor det foreslås en støttepakke til gjenoppbygging av Gaza til 200 mill. kroner.

Post 71 Europa og Sentral-Asia

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 343,8 mill. kroner i områdebevilgning til Europa og Sentral-Asia. Dette inkluderer støtte til tiltak på Vest-Balkan, Øst-Europa og Sentral-Asia.

Post 72 Afghanistan

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 316,2 mill. kroner til regionbevilgning til Afghanistan. Bevilgningen dekker langsiktig bistand til Afghanistan for å begrense omfanget av den humanitære krisen og hindre at økonomi og samfunnsstrukturer kollapser.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, hvor denne posten foreslås kuttet. Disse medlemmer ser ingen positiv utvikling i Afghanistan etter at Taliban overtok makten i landet. Disse medlemmer mener Afghanistan har utviklet seg raskt i negativ retning og dette ser ut til å fortsette. Særlig kvinner og jenter blir forhindret fra å ta del i utdanning og arbeidsliv. Regjeringens samtaler med Taliban har ikke hatt noen positiv innvirkning på utviklingen i landet. Disse medlemmer mener at Norges kontakt med Taliban bidrar til å legitimere ekstremisme og at den forringer Norges anseelse internasjonalt. Disse medlemmer ønsker derfor å stanse bistanden til Afghanistan.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 100 mill. kroner for å prioritere bistand til utdanning, Norfunds klimainvesteringsfond, et velfungerende FN på landnivå og rene hav.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Afghanistan er blant et av verdens aller fattigste land og at halve befolkningen har behov for humanitær hjelp. Norges engasjement i Afghanistan over 20 år forplikter

til fortsatt oppmerksomhet og arbeid for og i landet. I den forbindelse viser dette medlem til Venstres alternative statsbudsjett hvor det foreslås å øke bevilgningen til Afghanistan med 20 mill. kroner.

Post 73 Ukraina og naboland

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 1 4413,1 mill. kroner på kap. 159 post 73 for 2026.

Post 75 Afrika

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 1 859 mill. kroner i områdebevilgning til Afrika. Bevilgningen dekker bilaterale tematiske satsinger og multisektorinnsats i Afrika, med hovedvekt på langsiktig utviklingssamarbeid med utvalgte land.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 1 mrd. kroner for å prioritere bistand til utdanning, Norfunds klimainvesteringsfond, et velfungerende FN på landnivå og rene hav.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at sikkerhet og stabilitet på det afrikanske kontinentet fortsatt er en stor utfordring, og at flere land preges av krig og konflikt. Videre er store deler av Afrika blant de mest sårbare områdene i verden for klimaendringer, med omfattende tørke, flom og sand- og støvstormer. Disse medlemmer er spesielt bekymret for krigen i Sudan og de store negative humanitære konsekvensene av den. Det er etter disse medlemmers mening nødvendig at Norge styrker sitt utviklingsengasjement overfor det afrikanske kontinent, ikke svekker det.

Komiteens medlem fra Venstre viser i den forbindelse til Venstres alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økning i regionbevilgningen til Afrika i størrelsesorden 400 mill. kroner.

Post 76 Asia

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 421,5 mill. kroner på denne posten som dekker bistand til land i Asia og Oseania med hovedvekt på langsiktig utviklingssamarbeid, særlig i partnerlandene Indonesia og Nepal, samt Myanmar, hvor norsk innsats er lagt om som følge av militærkuppet i 2021.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 170 mill. kroner for å prioritere bistand til utdanning, Norfunds klimainvesteringsfond, et velfungerende FN på landnivå og rene hav.

Post 77 Latin-Amerika og Karibia

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 143,4 mill. kroner på denne posten som inkluderer bistand til Latin-Amerika og Karibia med særlig vekt på tiltak av langsiktig karakter i Colombia, Haiti og Guatemala. I tillegg støtter bevilgningen enkelte regionale satsinger i Karibia, bl.a. på miljø, klima og marin forsyning.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 100 mill. kroner for å prioritere bistand til utdanning, Norfunds klimainvesteringsfond, et velfungerende FN på landnivå og rene hav.

Kap. 160 Helse

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 3 853,4 mill. kroner på kap. 160 for 2026.

Komiteen vil fremheve at en helhetlig og aktiv politikk for global helse er viktig og støtter opp om at bekjempelse av smittsomme sykdommer er en hovedprioritet.

Komiteen viser i denne sammenhengen også til at globalt helsesamarbeid bidrar til å forebygge, tidlig oppdage og gir større mulighet for å raskt kunne respondere på nye eller vedvarende infeksjonstrusler og resistensutviklinger. Komiteen støtter opp om at internasjonalt helsesamarbeid er et virkemiddel i dette globale arbeidet.

Komiteen viser også til at denne støtten til fellesgoder for helseberedskap hovedsakelig vil gå gjennom CEPI, WHO og Pandemifondet.

Post 70 Helse, *kan overføres*

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 3 598,4 mill. kroner på kap. 160 post 70 for 2026.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre ser med bekymring på at Hiv og Aids fortsatt tar rundt 630 000 liv i året. I 2024 var det ca. 1,3 millioner nye hivinfeksjoner, det samme som året før. Det er viktig å fortsette det verdensomspennende arbeidet mot hiv. Den norske bevilgningen til UNAIDS gå ned fra 130 mill. kroner i 2019 til 20 mill. kroner de siste årene.

Komiteens medlem fra Venstre mener dette er feil utvikling, og i den forbindelse vises det til Venstres alternative budsjett hvor det foreslås å øke støtten til UNAIDS med 50 mill. kroner.

Post 71 Verdens helseorganisasjon (WHO)

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 255 mill. kroner på kap. 160 post 71 for 2026.

Post 72 FNs aidsprogram (UNAIDS)

Posten avvikles fra 2025. Formål og bevilgning foreslås flyttet til kap. 160, post 70 Helse.

Kap. 161 Utdanning, forskning og offentlige institusjoner

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 1 524,6 mill. kroner mot saldert budsjett 2025 kr. 1646,4 mill. kroner på kap. 161 for 2026.

Komiteen merker seg videre regjeringens prioriteringer på det utenrikspolitiske området, med fokus på kunnskapsbasert utviklingspolitikk, styrking av offentlige institusjoner og tiltak for å sikre bærekraftig ressursmobilisering og likestilling i utviklingsland.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, understreker betydningen av å bevare norske forskningsmiljøers høye kompetanse og mulighet for internasjonalt samarbeid, herunder partnerskap med ledende forskningsmiljøer i utviklingsland og institusjoner.

Komiteen merker seg at bevilgningene dekker bredden fra grunnopplæring til høyere utdanning og forskning, og at tiltakene bidrar til å bekjempe sosial ulikhet, fremme likestilling, og styrke kapasitet og kvalitet i sektoren i utviklingsland.

Komiteen påpeker viktigheten av norsk innsats for utdanning i krise- og konfliktsituasjoner, inkludert målrettet støtte til særlig jenters utdanning og tiltak for å sikre grunnleggende ferdigheter og trygg overgang til arbeidslivet for ungdom.

Komiteen støtter utsagnet om at utdanning er en menneskerett og understreker regjeringens prioritering av lik tilgang til kvalitetsutdanning for alle, uavhengig av kjønn, krise eller funksjonsevne.

Komiteen noterer at midler til Norges forskningsråd på utviklingsområdet kan benyttes til forskning som strekker seg utover ODA-rammeverket, og merker seg prioriteringene om konfliktløsning, demokratiutvikling, global helse, og forskning på Ukraina.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, understreker avslutningsvis betydningen av helhetlig og langsiktighet i norsk utenrikspolitisk innsats for utdanning, forskning og institusjonsbygging.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at verden står midt i en global læringskrise. Omtrent 250 millioner barn har ikke mulighet til å gå på skole i dag. I tillegg er over 600 millioner barn ute av stand til å forstå en enkel skriftlig tekst eller enkel matematikk. I Afrika sør for Sahara kan kun 1/10 tiåringer lese en enkel setning. Si-

den regjeringsskiftet i 2021 har regjeringen Støre kuttet 1,372 mrd. kroner til utdanning, tilsvarende over 2,6 mill. skoleplasser i de fattigste landene, ifølge beregninger fra Verdensbanken. Disse medlemmer mener utdanning er en nøkkelfaktor for samfunnsutvikling og barns fremtid.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett der det foreslås å øke bevilgningen til utdanning med 1 mrd. kroner. Utdanning er nødvendig for å satse på fremtidens ledere og må også sees i sammenheng med den store satsningen på jobbskaping i dette budsjettet på det afrikanske kontinentet.

Post 50 Norges forskningsråd – utviklingsområdet

Posten foreslås avviklet fra 2025 i forbindelse med etableringen av ny budsjetteringsmodell i Norges forskningsråd. Bevilgningen til Norges forskningsråd – utviklingsområdet flyttes til kap. 161, post 74 Norges forskningsråd – utviklingsområdet.

Post 70 Utdanning

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 646,8 mill. kroner på kap. 161 post 70 for 2026.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor det foreslås å øke bevilgningen på denne posten med 325 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at utdanning er en grunnleggende forutsetning for at mennesker kan bygge gode liv for seg selv. Regjeringen Støre har kuttet drastisk i bevilgningen til utdanning over bistandsbudsjettet fem år på rad. Det går hardest utover jenter. Jenter som går ut av grunnskolen og har lært seg å lese, skrive og regne er mindre utsatt for barneekteskap og tidlig graviditet og har bedre forutsetninger for å få jobb og dermed kunne få økt selvbestemmelse i egne liv. I dagens situasjon med svært mange kriger og konflikter, er også utdanning et viktig bidrag til å redusere radikalisering og opprettholde en form for normalitet for barn og unge som opplever krig. Disse medlemmer vil snu kuttene til utdanning og starte jobben med å øke bevilgningen igjen.

Disse medlemmer vil understreke viktigheten av global utdanning. Det globale læringsgapet i verden vokser. Ifølge UNESCO står 250 millioner barn fremdeles utenfor skole i verden. 70 pst. av 10-åringene i lav- og mellominntektsland er i dag ikke i stand til å forstå en enkel skriftlig tekst. Videre viser disse medlemmer til UNICEFs høringsinnspill hvor det heter at «bare de siste fem årene har norske kutt ført til at 2,6 millioner skoleplasser står tomme». Disse medlemmer me-

ner dette er spesielt uforståelig når utdanning er en menneskerettighet, det forebygger barneekteskap og det fører også til økonomisk vekst.

Komiteens medlem fra Venstre viser i den forbindelse til Venstres alternative statsbudsjett hvor det foreslås å øke støtten til utdanning med 150 mill. kroner.

Post 71 Forskning

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 67,2 mill. kroner på kap. 161 post 71 for 2026.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 47,2 mill. kroner for å prioritere bistand til utdanning, Norfunds klimainvesteringsfond, et velfungerende FN på landnivå og rene hav.

Post 73 Styresett og offentlige institusjoner

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 628,4 mill. kroner på kap. 161 post 73 for 2026.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 120 mill. kroner for å prioritere bistand til utdanning, Norfunds klimainvesteringsfond, et velfungerende FN på landnivå og rene hav.

Kap. 162 Næringsutvikling, landbruk og fornybar energi

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 2571,9 mill. kroner på kap. 162 for 2026.

Komiteen merker seg at bærekraftig økonomisk vekst, jobbskaping, et velorganisert arbeidsliv og rettferdig fordeling er avgjørende for fattigdomsreduksjon. Videre merker komiteen seg behovet for å mobilisere flere finansieringskilder, særlig privat kapital.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener at garantiordningen for fornybar energi i utviklingsland, og Norfunds investeringer, er gode eksempler i så måte.

Post 70 Bærekraftig jobbskaping, næringsutvikling og handel

Komiteen viser til at det foreslås en bevilgning 124,5 mill. kroner til dette formålet for 2026. Målet for bevilgningen er å støtte opp under bærekraftsmål 8, 9 og 17. Prioriteringene for neste år skal bidra til å forbedre rammevilkårene for privat sektor, redusere risikoen ved investeringer i utviklingsland, samt bygge utviklings-

lands kapasitet til å forhandle avtaler som er i tråd med landenes prioriteringer og interesser.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 60 mill. kroner. Midlene foreslås omprioritert til jobbskapinge investering gjennom Norfunds klimainvesteringsfond.

Post 71 Matsikkerhet, fisk og landbruk

Komiteen merker seg at det foreslås en bevilgning på 1428 mill. kroner til dette formålet for 2026. Målet for bevilgningen er å støtte opp under bærekraftsmål 2, og dekker tiltak som styrker lokal og nasjonal matproduksjon, bygger lokale verdikjeder og markeder, og bidrar til økt klimarobusthet i matproduksjonen.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 59,4 mill. kroner for å prioritere bistand til utdanning, Norfunds klimainvesteringsfond, et velfungerende FN på landnivå og rene hav.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett hvor det foreslås å omprioritere 500 mill. kroner bort fra denne posten til fordel for andre bistandsformål slik som Afghanistan, regionbevilgning til Afrika, utdanning, FN-organisasjoner og Verdensbankens fond for de fattigste.

Post 72 Fornybar energi

Komiteen viser til at det foreslås bevilget 1 019,4 mill. kroner til dette formålet. Bevilgningene dekker tiltak som skal øke tilgangen til bærekraftig energi og redusere fremtidige klimagassutslipp i utviklingsland.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 270 mill. kroner. Midlene foreslås omprioritert til utslippsreducerende investeringer gjennom Norfunds klimainvesteringsfond.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett hvor det foreslås å flytte tapsavsetningen for den statlige garantiordningen for fornybar energi ut av bistandsbudsjettet. Regjeringen har i dag valgt å subsidiere garantipremier med en bistandsfinansiert tapsavsetning på 15 pst., tilsvarende 375 mill. kroner. Dette medlem mener dette er uhensiktsmessig og foreslår at tapsavsetningen i stedet finansieres av garantipremier fra garantimottakerne. Denne endringen vil kunne øke garantirammen fra 5 til 25 mrd. kroner, takket være Norges AAA-kredittrating.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett hvor det foreslås å finansiere garantiordningen for fornybar energi med garantipremier, ikke med tapsavsetning, i tråd med hovedregelen i økonomiregelverket. I den forbindelse omprioriteres 375 mill. kroner fra denne posten til annen bistand.

Kap. 163 Klima, miljø og hav

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 1 775,9 mill. kroner på kap. 163 for 2026.

Posten dekker kjerneområder i Norges internasjonale klima- og miljøinnsats, herunder klimatilpasning, naturmangfold, tiltak for utslippsreduksjoner i utviklingsland og arbeidet mot marin forsøpling.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, merker seg at proposisjonen viser at Norge fortsatt står et stykke unna målet om at halvparten av klimafinansieringen skal gå til klimatilpasning. Flertallet understreker at klimatilpasning er avgjørende for å redusere risiko for tap av liv, ødeleggelser i kritisk infrastruktur og voksende tap og skade i sårbare land. Flertallet mener derfor at innsatsen bør styrkes og rettes tydeligere inn mot lokalt forankrede tiltak som bygger beredskap, motstandskraft og langsiktig risikoreduksjon i utsatte samfunn.

Flertallet viser videre til at fordelingen av klimafinansiering mellom offentlig og privat kapital varierer betydelig fra år til år. Flertallet understreker at privat kapital er et helt nødvendig supplement, men at robust og forutsigbar offentlig klimafinansiering også må til for å sikre stabile investeringer i utslippsreduksjoner, klimatilpasning og naturrestaurering.

Komiteen merker seg at hav- og miljøinnsatsen fortsatt omfatter arbeid mot marin forsøpling, styrking av marine økosystemer og kapasitetsbygging for bedre havforvaltning i utviklingsland. Som maritim kompetansenasjon har Norge særlige fortrinn på dette området. Komiteen mener at kunnskapsoverføring, teknologi og partnerskap bør brukes systematisk for å støtte utviklingslands arbeid for å sikre rene og produktive hav.

Post 70 Miljø og klima

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 1 543,8 mill. kroner på kap. 163 post 70 for 2026.

Post 71 Bærekraftig hav og tiltak mot marin forsøpling, kan overføres

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 232,1 mill. kroner på kap. 163 post 71 for 2026.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor det foreslås å øke bevilgningen på denne posten med 15 mill. kroner. Plastforurensing i havet er et stort og økende problem. Disse medlemmer vil løfte ambisjonsnivået på et område hvor Norge har naturlige fortrinn, og som samtidig betyr veldig mye for mange land, særlig små øystater. Med vår lange maritime tradisjon, har Norge gode forutsetninger for å utgjøre en forskjell på dette området. Disse medlemmer minner om at regjeringen Solberg startet arbeidet med Høynivåpanelet for en bærekraftig havøkonomi og mener det er viktig at Norge fortsetter å ta internasjonalt lederskap for bærekraftige hav.

Kap. 164 Likestilling

Komiteen viser til at regjeringen i Prop. 1 S (2025–2026) foreslår å bevilge 1 003,2 mill. kroner på kap. 164 for 2026.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, understreker viktigheten av innsatsen for likestilling i en tid der kvinners rettigheter og kjønnslikestilling møter stadig økende motstand globalt. Kvinners rett til å bestemme over egen kropp, og LHBT+ personers rettigheter er særlig utsatt. Flertallet understreker viktigheten av at Norge fortsatt skal være en pådriver for jenters og kvinners rettigheter i utviklingssamarbeidet.

Komiteen vil fremheve at regjeringen styrker innsatsen for kvinners seksuelle og reproduktive helse og rettigheter, inkludert retten til å bestemme over egen kropp, og bekjempelse av kjønnsbasert vold.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener at norsk lederskap og finansiering på dette området har blitt enda viktigere når andre land kutter støtten.

Post 70 Likestilling, kan overføres

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 273,3 mill. kroner på kap. 164 post 70 for 2026.

Post 71 FNs organisasjon for kvinners rettigheter og likestilling (UN Women)

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 140,3 mill. kroner på kap. 164 post 71 for 2026.

Post 72 FNs befolkningsfond (UNFPA)

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 589,6 mill. kroner på kap. 164 post 72 for 2026.

Kap. 165 Norfund

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 3 188,2 mill. kroner på kap. 165 for 2026.

Komiteen viser til at regjeringen foreslår å samle alle bevilgninger til Statens investeringsfond for næringsvirksomhet i utviklingsland (Norfund) under et eget kapittel for å tydeligere synliggjøre formålene og resultatene fra Norfunds investeringsvirksomhet i utviklingsland.

Komiteen viser til at Norfund er et verktøy for utvikling av privat sektor i utviklingsland ved at det tilbyr risikovillig kapital til direkte investeringer og gjennom banker og finansinstitusjoner som låner ut til mindre bedrifter. Komiteen vil også omtale Norfunds arbeid med å bidra til økt produksjon og tilgang på rimelig energi.

Komiteen viser til at kapittelet dekker risikokapital og kapitalinnskudd til Klimainvesteringsfondet, risikokapital og kapitalinnskudd til Norfunds Ukraina-fond. Videre viser komiteen til at tilskuddsordningene «Business Support Facility» og «Frontier Facility» foreslås lagt innunder dette nye kapittelet.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor det foreslås å øke bevilgningen på denne posten med 1 220 mill. kroner. Disse medlemmer merker seg at fondet oppnår god lønnsomhet samtidig som det finansierer prosjekter som vil unngå 17,6 millioner tonn CO₂ årlig, tilsvarende mer enn en tredjedel av Norges årlige utslipp. Fornybar energi krever store investeringer. Dersom utviklingsland velger å investere i fossil energi, får det konsekvenser for utslipp i flere tiår fremover. Disse medlemmer mener derfor at Klimainvesteringsfondet gir et svært viktig bidrag for å begrense klimautslipp. Disse medlemmer viser for øvrig til anmodningsvedtak nr. 984 (2024–2025) hvor Stortinget ber regjeringen om å legge frem en plan for opptrapping av Klimainvesteringsfondet for perioden 2026–2030, og mener det er beklagelig at regjeringen ikke har foreslått en økning i bevilgningen for 2026 og ikke har lagt frem en opptrappingsplan.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Klimainvesteringsfondet ble etablert av regjeringen Solberg og administreres av Norfund. Klimainvesteringsfondet investerer i utbygging av fornybar energi i utviklingsland. Kun tre år etter oppstarten, rapporterer Norfund at Klimainvesteringsfondets har investert i prosjekter som årlig bidrar til 17,6 millioner tonn CO₂ i unngåtte utslipp. Det tilsvarer 40 pst. av hele Norges årlige utslipp.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å mer enn seksdobble kapitalinnskuddet til Norfund, slik at kapitalinnskuddet blir på 5 000 mill. kroner. Hele kapitalinnskuddet finansiert under streken. Foruten en andel risikokapital, kommer disse midlene da tillegg til og utover bi-

standsprosenten. Dette er viktig for å styrke satsingen på fornybar energi i utviklingsland. Ettersom fondets hovedfokus ikke er direkte rettet mot fattigdomsbekjempelse, er det hensiktsmessig å holde dette utenfor bistandsandelen.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative statsbudsjett hvor det foreslås å øke risikokapital i Klimainvesteringsfondet med 350 mill. kroner samt å øke kapitalinnskuddet med 1 mrd. kroner.

Kap. 170 Sivilt samfunn

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 2 570,7 mill. kroner på kap. 170 for 2026.

Komiteen viser til at bevilgningen omfatter tiltak som skal styrke sivil samfunn i utviklingsland, inkludert deres evne og kapasitet til å fremme utvikling og samfunnsendring.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener at bevilgningen omfatter den viktigste tilskuddsordningen for langsiktig bistand via norsk sivilsamfunn. Flertallet slutter seg til at et mangfoldig og dynamisk sivil samfunn bidrar til å korrigere myndighetsutøvelse på sentrale områder, og er viktig for å realisere menneskerettighetene, fremme demokrati og deltakelse, bekjempe korrupsjon og støtte opp om kampen mot klimaendringene. Sivilsamfunnet spiller også en avgjørende rolle for å bekjempe fattigdom og ulikhet.

Flertallet slutter seg videre til at lokale organisasjoner, herunder trosbaserte organisasjoner, spiller en nøkkelrolle i krise- og konfliktområder, der de ofte kombinerer humanitær innsats med langsiktig utvikling.

Flertallet merker seg at det i 2026 skal opprettes et kunnskapssenter for bistand, med mål om å styrke kapasiteten, kvaliteten og evnen til læring blant sivilsamfunnsorganisasjoner.

Flertallet merker seg at bevilgningen i regjeringens forslag er videreført på samme nominelle nivå som i saldert budsjett for 2025.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 40 mill. kroner. Disse medlemmer foreslår å ikke opprette et kunnskapssenter for bistand, men i stedet å forbedre informasjonen om resultater av norsk bistand gjennom Norads resultatportal, som kan gjøres innenfor rammen av foreslått driftsbudsjett for Norad.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener det er beklag-

gelig at regjeringen ikke har fulgt opp utviklingen av resultatportalen, som ble igangsatt av regjeringen Solberg. Resultatportalen er viktig for at skattebetalerne skal kunne få innsikt i hva vi oppnår med de store investeringene i utviklingsbistand, at vi skal kunne forbedre det som ikke fungerer og kunne bruke gode erfaringer fra bistand som fungerer også i andre bistandsprosjekter.

Komiteens medlemmer fra Høyre foreslår videre å redusere informasjonsstøtten til norske organisasjoner. Disse medlemmer vil prioritere bistand til utdanning, Norfunds klimainvesteringsfond, et vel fungerende FN på landnivå og rene hav.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at sivilt samfunn spiller en avgjørende rolle i å fremme utvikling og samfunnsendring. Et mangfoldig og dynamisk sivilt samfunn er avgjørende for å fremme demokrati, menneskerettigheter og bekjempe korrupsjon. Ofte kan trosbaserte aktører spille en nøkkelrolle for å nå inn i ulike kontekster. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der det foreslås å øke støtten til sivilt samfunn med 200 mill. kroner.

Kap. 171 FNs utviklingsarbeid

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 746,2 mill. kroner på kap. 171 for 2026.

Komiteen viser til at bevilgningene over kapitlet i hovedsak går til kjernestøtte til FNs utviklingsprogram (UNDP) og FNs barnefond (UNICEF). Komiteen er innforstått med at kjernestøtte er viktig for at FN-organisasjonene skal levere utviklingshjelp effektivt og fleksibelt, men at FNs utviklingsarbeid likevel mottar stadig lavere andel kjernestøtte. Komiteen merker seg at Norge støtter «Funding Compact», som skal bidra til å vri finansieringen av FNs utviklingssystem over fra øremerkede midler med prosjektfokus til kjernestøtte og fellesfond for å fremme samhandling og strategisk støtte til landene. «Funding Compact» pålegger FN på sin side å bedre resultatrapportering og synlighet for giverne.

Post 70 FNs utviklingsprogram (UNDP)

Komiteen merker seg at det foreslås bevilget 354,4 mill. kroner på post 70 FNs utviklingsprogram (UNDP).

Komiteen merker seg at bevilgningen skal bidra til at UNDP når sine mål for den nye strategiske perioden 2026–2029: Velstand for alle, Effektivt styresett, Motstandsdyktighet mot kriser, og En sunn planet.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at FNs utviklingsprogram (UNDP) er en nøkkelaktør i helhetlig innsats i utviklingssammenhenger og en ledende institusjon i arbeidet for fattighedsreduksjon og demokratiske styresett. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett der kjernestøtten til FNs utviklingsprogram (UNDP) styrkes med 100 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til UNICEF Norges høringsinnspill der det kommer fram at siden 2021 er FNs utviklingsarbeid i norske bistandsbudsjett redusert med 20,6 pst. Når FN-systemet svekkes, svekkes også verdens evne til å håndtere sult, konflikt og klimakrise. I den forbindelse viser dette medlem til Venstres alternative statsbudsjett hvor det foreslås å øke bevilgningen til kjernestøtte for UNDP med 100 mill. kroner.

Post 71 FNs barnefond (UNICEF)

Komiteen viser til at det foreslås bevilget 380,6 mill. kroner på post 71 FNs barnefond (UNICEF).

Komiteen merker seg at UNICEF arbeider globalt med utvikling og humanitær innsats og samarbeider med et bredt spekter av private, sivilsamfunn, multilaterale og statlige aktører for å sikre barns rettigheter. Komiteen merker seg at bevilgningen skal bidra til at UNICEF når sine strategiske mål for perioden 2026–2029, og at UNICEF har et tredelt mandat, da organisasjonen arbeider med både humanitær nødhjelp, langsiktig utvikling og normativt arbeid.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at pandemien har svekket barns rettigheter globalt, og UNICEF spiller en avgjørende rolle i arbeidet for å snu denne negative utviklingen. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett der det foreslås en økning på 100 mill. kroner i kjernestøtten til UNICEF.

Komiteens medlem fra Venstre understreker at kjernestøtte er avgjørende for at FN-organisasjonene skal kunne planlegge langsiktig, reagere raskt på kriser og prioritere ressursene der behovene er størst. Dette medlem viser i den forbindelse til Venstres alternative statsbudsjett hvor det foreslås å øke kjernestøtten til UNICEF med 100 mill. kroner.

Post 73 FN og multilateralt samarbeid

Komiteen merker seg at det foreslås bevilget 11,2 mill. kroner på post 73 FN og multilateralt samarbeid.

Bevilgningen skal bidra til å nå følgende mål: Multilateralt samarbeid for å oppnå bærekraftsmålene er styrket.

Kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldsslette

Komiteen viser til at det bevilges 1 271 mill. kroner til Verdensbankens utviklingsfond i 2026. Komiteen merker seg videre at det ikke bevilges penger til strategisk samarbeid under post 72 i 2026, men at norske bidrag til regionale banker og fond styrkes. Komiteen viser til den omfattende gjeldskrisen mange utviklingsland befinner seg i og merker seg at Norges bidrag til gjeldssletteinitiativ økes i 2026.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre understreker at Verdensbankens fond for de fattigste (IDA) har vist seg som en av de mest effektive kanalene for bistand. Støtten går til de fattigste landene i Afrika sør for Sahara. I 2024 gikk imidlertid kun 31 pst. av Norges landspesifiserte bistand til de fattigste landene. Dette er historisk lavt. Fattige land har størst behov og rammes hardest når USA og andre kutter i sine bidrag.

Komiteens medlem fra Venstre viser i den forbindelse til Venstres alternative budsjett hvor det foreslås å øke bevilgningen til IDA med 200 mill. kroner.

Post 70 Verdensbanken, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen i Prop. 1 S (2025–2026) foreslår totalt 1 271,1 mill. kroner til denne posten. Bevilgningen dekker Norges kjernestøtte til Verdensbankgruppen.

Komiteen merker seg at denne posten har som mål å redusere ekstrem fattigdom og økonomiske ulikheter, skape en inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, redusere klimagassutslipp og styrke klimatilpasning samt være en langsiktig og bærekraftig finansiering for utvikling.

Komiteen noterer seg at Verdensbanken er den største kilden til multilateral utviklings- og klimafinansiering, ikke minst til lavinntektsland gjennom IDA.

Post 71 Regionale banker og fond, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen i Prop. 1 S (2025–2026) foreslår totalt 1 143,1 mill. kroner til denne posten. Bevilgningen dekker Norges kjernestøtte til kjøp av eierandeler i utviklingsbankene og gavebidrag til de respektive bankers fond for de fattigste landene.

Komiteen merker seg at denne posten har som mål at de regionale utviklingsbankene og fond vil redusere ekstrem fattigdom og økonomiske ulikheter, redusere klimagassutslipp og styrke klimatilpasning, mobilisere langsiktig og bærekraftig finansiering for utvikling samt å oppnå inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst.

Post 73 Gjeldsslette, kan overføres

Komiteen viser til at regjeringen i Prop. 1 S (2025–2026) foreslår totalt 482,7 mill. kroner til denne posten. Bevilgningen dekker Norges forpliktelser under de multilaterale gjeldssletteinitiativene «Heavily Indebted Poor Countries Initiative» (HIPC) fra 1996 og «Multilateral Debt Relief Initiative» (MDRI) fra 2005 for sletting av fattige lands gjeld til multilaterale utviklingsbanker og finansinstitusjoner.

Komiteen merker seg at bevilgningen støtter alle bærekraftsmålene. Spesielt relevant på overordnet nivå er bærekraftsmål 1: Utrydde alle former for fattigdom i hele verden. Bevilgningen skal bidra til å nå Norges mål om å oppfylle sine juridisk bindende forpliktelser til tidligere vedtatte multilaterale gjeldssletteinitiativer (HIPC og MDRI).

Kap. 179 Flyktningtiltak i Norge

Komiteen viser til at regjeringen i Prop. 1 S (2025–2026) foreslår å bevilge i overkant av 2,7 mrd. kroner på kap. 179 for flyktningtiltak i Norge, og at dette er en nedgang fra saldert budsjett for 2025 med over 1,4 mrd. kroner. Komiteen merker seg at dette er et utslag av lave prognoser for antall asylankomster, men at det er stor usikkerhet knyttet til disse anslagene. Komiteen viser videre til at noen av utgiftene knyttet til flyktninger og asylsøkeres opphold i løpet av det første året i Norge, kan klassifiseres som offisiell utviklingsbistand (ODA) i henhold til OECDs utviklingskomité (DAC) sine retningslinjer.

Kap. 481 og 3481 Samfunnet Jan Mayen

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 64,6 mill. kroner på kap. 481 og en inntektsramme på 7,7 mill. kroner for 2026.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026) der bevilgningen på kap. 480 post 50 foreslås økt med 1,5 mill. kroner for å øke støtten til Den norske kirke på Svalbard.

2.4 Oversikt over partienes forslag under rammeområde 4

SAMMENLIGNING AV BUDSJETTALL, KAPITLER OG POSTER. RAMMEOMRÅDE 4

Tabellen viser forslag til bevilgninger under de respektive kapitler og poster der det er avvik fra regjeringens forslag. Avvik i parentes.

Forslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne er komiteens tilråding. Øvrige forslag uttrykker alternativbudsjettens standpunkter.

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2025–2026)	A, SV, Sp, R og MDG	H	FrP	SV	R	MDG	KrF	V
Utgifter (i tusen kroner)										
100	Utenriksdepartementet									
	1 Driftsutgifter	5 035 834	5 030 834 (-5 000)	5 035 834 (0)	2 517 917 (-2 517 917)	5 035 834 (0)	5 035 834 (0)	4 935 834 (-100 000)	5 035 834 (0)	5 035 834 (0)
	21 Spesielle driftsutgifter	17 410	17 410 (0)	17 410 (0)	17 410 (0)	17 410 (0)	17 410 (0)	17 410 (0)	17 410 (0)	22 410 (+5 000)
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	113 804	113 804 (0)	113 804 (0)	68 282 (-45 522)	113 804 (0)	113 804 (0)	113 804 (0)	113 804 (0)	113 804 (0)
103	Regjeringens representasjon									
	1 Driftsutgifter	61 354	61 354 (0)	61 354 (0)	41 354 (-20 000)	61 354 (0)	61 354 (0)	61 354 (0)	61 354 (0)	61 354 (0)
115	Næringsfremme, kultur og informasjon									
	21 Spesielle driftsutgifter – kulturfremme	10 988	10 988 (0)	10 988 (0)	10 988 (0)	10 988 (0)	10 988 (0)	10 988 (0)	10 988 (0)	15 988 (+5 000)
	22 Spesielle driftsutgifter – næringsfremme	15 186	13 186 (-2 000)	15 186 (0)	15 186 (0)	15 186 (0)	0 (-15 186)	15 186 (0)	0 (-15 186)	20 186 (+5 000)
	70 Kultur- og informasjonsformål	32 241	38 241 (+6 000)	32 241 (0)	0 (-32 241)	32 241 (0)	32 241 (0)	40 000 (+7 759)	0 (-32 241)	38 541 (+6 300)
	71 Næringsfremme	15 936	12 936 (-3 000)	15 936 (0)	15 936 (0)	15 936 (0)	0 (-15 936)	15 936 (0)	0 (-15 936)	15 936 (0)
116	Internasjonale organisasjoner									
	70 Pliktige bidrag	1 772 894	1 772 894 (0)	1 772 894 (0)	1 772 894 (0)	1 772 894 (0)	1 802 894 (+30 000)	1 772 894 (0)	1 772 894 (0)	1 772 894 (0)

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2025–2026)	A, SV, Sp, R og MDG	H	FrP	SV	R	MDG	KrF	V
117	EØS-finansieringsordningene									
	79 EØS-finansieringsordningen 2021–2028	819 000	819 000 (0)	819 000 (0)	719 000 (-100 000)	819 000 (0)	819 000 (0)	819 000 (0)	0 (-819 000)	819 000 (0)
	80 Den norske finansieringsordningen 2021–2028	747 000	747 000 (0)	747 000 (0)	647 000 (-100 000)	747 000 (0)	747 000 (0)	747 000 (0)	0 (-747 000)	747 000 (0)
118	Utenrikspolitiske satsinger									
	21 Spesielle driftsutgifter	72 776	72 776 (0)	72 776 (0)	43 666 (-29 110)	72 776 (0)	72 776 (0)	72 776 (0)	72 776 (0)	72 776 (0)
	70 Kultur i nordområdesatsinga	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	6 000 (+6 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	71 Globale sikkerhetsspørsmål	6 450	3 450 (-3 000)	6 450 (0)	6 450 (0)	6 450 (0)	6 450 (0)	10 000 (+3 550)	6 450 (0)	6 450 (0)
	72 Nedrustning, ikke-spredning og kjernefysisk sikkerhet mv.	22 190	31 190 (+9 000)	18 190 (-4 000)	22 190 (0)	28 190 (+6 000)	112 190 (+90 000)	44 390 (+22 200)	22 190 (0)	22 190 (0)
	73 Klima, miljøtiltak og hav mv.	11 778	11 778 (0)	11 778 (0)	6 778 (-5 000)	11 778 (0)	11 778 (0)	18 000 (+6 222)	11 778 (0)	11 778 (0)
	74 Forskning, dialog og menneskerettigheter mv.	24 444	37 444 (+13 000)	24 444 (0)	4 892 (-19 552)	28 444 (+4 000)	29 511 (+5 067)	28 444 (+4 000)	24 444 (0)	24 444 (0)
	75 Fredsorganisasjoner	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	10 000 (+10 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	75 Opplysningsarbeid for fred i Norge	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	30 000 (+30 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	76 Russland	39 600	29 600 (-10 000)	39 600 (0)	0 (-39 600)	39 600 (0)	49 600 (+10 000)	55 000 (+15 400)	42 600 (+3 000)	39 600 (0)
	77 Norges forskningsråd – utenriksområdet	60 000	60 000 (0)	60 000 (0)	12 000 (-48 000)	60 000 (0)	60 000 (0)	60 000 (0)	60 000 (0)	60 000 (0)
	78 Humanitært initiativ mot atomvåpen	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	15 000 (+15 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
140	Utenriksdepartementet									
	21 Spesielle driftsutgifter	99 506	99 506 (0)	99 506 (0)	9 951 (-89 555)	99 506 (0)	99 506 (0)	99 506 (0)	99 506 (0)	99 506 (0)

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2025–2026)	A, SV, Sp, R og MDG	H	FrP	SV	R	MDG	KrF	V
141	Direktoratet for utvik- lingssamarbeid (Norad)									
	1 Driftsutgifter	442 386	442 386 (0)	442 386 (0)	176 954 (-265 432)	442 386 (0)	442 386 (0)	542 386 (+100 000)	442 386 (0)	442 386 (0)
	21 Spesielle driftsutgifter	30 541	30 541 (0)	30 541 (0)	30 541 (0)	30 541 (0)	30 541 (0)	35 000 (+4 459)	30 541 (0)	30 541 (0)
144	Norsk senter for utveks- lingssamarbeid (Norec)									
	1 Driftsutgifter	79 009	79 009 (0)	79 009 (0)	31 604 (-47 405)	79 009 (0)	79 009 (0)	79 009 (0)	79 009 (0)	79 009 (0)
	70 Utvekslingsordninger	153 477	153 477 (0)	128 477 (-25 000)	53 477 (-100 000)	153 477 (0)	153 477 (0)	153 477 (0)	153 477 (0)	153 477 (0)
	71 Rekruttering til interna- sjonale organisasjoner	75 000	70 000 (-5 000)	75 000 (0)	0 (-75 000)	75 000 (0)	75 000 (0)	75 000 (0)	75 000 (0)	75 000 (0)
150	Humanitær bistand									
	70 Nødhjelp og humanitær bistand	4 836 481	4 836 481 (0)	4 836 481 (0)	7 336 481 (+2 500 000)	6 036 481 (+1 200 000)	5 365 481 (+529 000)	8 836 481 (+4 000 000)	4 836 481 (0)	4 836 481 (0)
	71 Verdens matvareprogram (WFP)	430 000	430 000 (0)	430 000 (0)	430 000 (0)	430 000 (0)	430 000 (0)	1 000 000 (+570 000)	430 000 (0)	430 000 (0)
	72 FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR)	630 000	630 000 (0)	630 000 (0)	630 000 (0)	630 000 (0)	630 000 (0)	800 000 (+170 000)	630 000 (0)	630 000 (0)
151	Fred, sikkerhet og globalt samarbeid									
	70 Fred og konfliktløsning	395 260	395 260 (0)	245 260 (-150 000)	59 289 (-335 971)	460 260 (+65 000)	495 260 (+100 000)	550 000 (+154 740)	395 260 (0)	395 260 (0)
	71 Globale sikkerhetsspør- smål og nedrustning	103 420	103 420 (0)	53 420 (-50 000)	103 420 (0)	153 420 (+50 000)	213 420 (+110 000)	180 000 (+76 580)	103 420 (0)	103 420 (0)
	73 FNs innsats for reform og fredsbygging	238 138	238 138 (0)	258 138 (+20 000)	47 628 (-190 510)	238 138 (0)	302 738 (+64 600)	1 400 000 (+1 161 862)	238 138 (0)	238 138 (0)
152	Menneskerettigheter									

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2025–2026)	A, SV, Sp, R og MDG	H	FrP	SV	R	MDG	KrF	V
	70 Menneskerettigheter	683 993	683 993 (0)	683 993 (0)	136 799 (-547 194)	783 993 (+100 000)	683 993 (0)	900 000 (+216 007)	683 993 (0)	683 993 (0)
	71 FNs høykommissær for menneskerettigheter (OHCHR)	197 000	197 000 (0)	197 000 (0)	39 400 (-157 600)	317 000 (+120 000)	197 000 (0)	250 000 (+53 000)	197 000 (0)	197 000 (0)
159	Regionbevilgninger									
	70 Midtøsten og Nord-Afrika	1 028 815	1 038 815 (+10 000)	828 815 (-200 000)	102 882 (-925 933)	1 228 815 (+200 000)	1 528 815 (+500 000)	4 781 178 (+3 752 363)	1 028 815 (0)	1 228 815 (+200 000)
	71 Europa og Sentral-Asia	343 817	343 817 (0)	343 817 (0)	34 382 (-309 435)	343 817 (0)	343 817 (0)	500 000 (+156 183)	383 817 (+40 000)	343 817 (0)
	72 Afghanistan	316 241	316 241 (0)	216 241 (-100 000)	15 813 (-300 428)	356 241 (+40 000)	316 241 (0)	550 000 (+233 759)	316 241 (0)	336 241 (+20 000)
	73 Ukraina og naboland	14 413 100	14 413 100 (0)	14 413 100 (0)	14 413 100 (0)	14 413 100 (0)	14 413 100 (0)	19 000 000 (+4 586 900)	14 413 100 (0)	14 413 100 (0)
	75 Afrika	1 859 022	1 859 022 (0)	859 022 (-1 000 000)	185 903 (-1 673 119)	2 359 022 (+500 000)	2 214 022 (+355 000)	3 000 000 (+1 140 978)	2 859 022 (+1 000 000)	2 259 022 (+400 000)
	76 Asia	421 503	421 503 (0)	251 503 (-170 000)	42 151 (-379 352)	521 503 (+100 000)	421 503 (0)	600 000 (+178 497)	421 503 (0)	421 503 (0)
	77 Latin-Amerika og Karibia	143 432	143 432 (0)	43 432 (-100 000)	14 344 (-129 088)	243 432 (+100 000)	143 432 (0)	200 000 (+56 568)	143 432 (0)	143 432 (0)
160	Helse									
	70 Helse	3 598 381	3 598 381 (0)	3 598 381 (0)	3 598 381 (0)	3 598 381 (0)	3 598 381 (0)	5 000 000 (+1 401 619)	3 598 381 (0)	3 648 381 (+50 000)
	71 Verdens helseorganisa- sjon (WHO)	255 000	255 000 (0)	255 000 (0)	216 750 (-38 250)	255 000 (0)	255 000 (0)	405 000 (+150 000)	255 000 (0)	255 000 (0)
161	Utdanning, forskning og offentlige institusjoner									
	70 Utdanning	646 798	646 798 (0)	971 798 (+325 000)	646 798 (0)	646 798 (0)	846 798 (+200 000)	1 400 000 (+753 202)	1 646 798 (+1 000 000)	796 798 (+150 000)
	71 Forskning	67 196	67 196 (0)	20 014 (-47 182)	20 196 (-47 000)	67 196 (0)	67 196 (0)	100 000 (+32 804)	67 196 (0)	67 196 (0)
	73 Styresett og offentlige in- stitusjoner	628 363	628 363 (0)	508 363 (-120 000)	125 363 (-503 000)	628 363 (0)	628 363 (0)	800 000 (+171 637)	628 363 (0)	628 363 (0)

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2025–2026)	A, SV, Sp, R og MDG	H	FrP	SV	R	MDG	KrF	V
162	74 Norges forskningsråd – utviklingsområdet	182 300	182 300 (0)	182 300 (0)	73 300 (-109 000)	182 300 (0)	182 300 (0)	200 000 (+17 700)	182 300 (0)	182 300 (0)
	Næringsutvikling, mat- systemer og fornybar energi									
	70 Bærekraftig jobbskaping, næringsutvikling og han- del	124 536	124 536 (0)	64 536 (-60 000)	31 134 (-93 402)	124 536 (0)	124 536 (0)	150 000 (+25 464)	124 536 (0)	124 536 (0)
	71 Matsikkerhet, fisk og land- bruk	1 427 966	1 427 966 (0)	1 368 583 (-59 383)	1 427 966 (0)	1 427 966 (0)	1 427 966 (0)	3 000 000 (+1 572 034)	1 427 966 (0)	927 966 (-500 000)
	72 Fornybar energi	1 019 358	1 019 358 (0)	749 358 (-270 000)	101 936 (-917 422)	644 358 (-375 000)	1 019 358 (0)	1 019 358 (0)	644 358 (-375 000)	644 358 (-375 000)
	76 Tapsavsetning klimainves- teringsfondet	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	-250 000 (-250 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	77 Sosiale sikkerhetsnett	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 500 000 (+1 500 000)	0 (0)	0 (0)
163	Klima, miljø og hav									
164	70 Miljø og klima	1 543 811	1 543 811 (0)	1 543 811 (0)	308 763 (-1 235 048)	1 543 811 (0)	1 843 811 (+300 000)	7 000 000 (+5 456 189)	1 543 811 (0)	1 543 811 (0)
	71 Bærekraftige hav og tiltak mot marin forsøpling	232 100	232 100 (0)	247 100 (+15 000)	232 100 (0)	232 100 (0)	232 100 (0)	1 000 000 (+767 900)	232 100 (0)	232 100 (0)
	Likestilling									
	70 Likestilling	273 319	273 319 (0)	273 319 (0)	27 332 (-245 987)	273 319 (0)	273 319 (0)	1 000 000 (+726 681)	273 319 (0)	273 319 (0)
	71 FNs organisasjon for kvin- ners rettigheter og likestil- ling (UN Women)	140 300	140 300 (0)	140 300 (0)	35 075 (-105 225)	140 300 (0)	140 300 (0)	200 000 (+59 700)	140 300 (0)	140 300 (0)
	72 FNs befolkningsfond (UN- FPA)	589 600	589 600 (0)	589 600 (0)	117 600 (-472 000)	589 600 (0)	589 600 (0)	800 000 (+210 400)	589 600 (0)	589 600 (0)
	73 Sårbare grupper	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	200 000 (+200 000)	0 (0)
165	Norfund									
165	70 Risikokapital utviklings- mandatet	413 288	413 288 (0)	413 288 (0)	413 288 (0)	413 288 (0)	0 (-413 288)	826 576 (+413 288)	413 288 (0)	413 288 (0)

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2025–2026)	A, SV, Sp, R og MDG	H	FrP	SV	R	MDG	KrF	V
	71 Risikokapital Klimainvesteringsfondet	250 000	250 000 (0)	555 000 (+305 000)	250 000 (0)	250 000 (0)	0 (-250 000)	0 (-250 000)	1 916 700 (+1 666 700)	600 000 (+350 000)
	72 Risikokapital Ukraina-fondet	250 000	250 000 (0)	250 000 (0)	250 000 (0)	250 000 (0)	250 000 (0)	250 000 (0)	416 700 (+166 700)	250 000 (0)
170	Sivilt samfunn									
	70 Sivilt samfunn	2 570 665	2 570 665 (0)	2 530 665 (-40 000)	257 067 (-2 313 598)	2 970 665 (+400 000)	2 570 665 (0)	3 570 665 (+1 000 000)	2 770 665 (+200 000)	2 570 665 (0)
171	FNs utviklingsarbeid									
	70 FNs utviklingsprogram (UNDP)	354 400	354 400 (0)	354 400 (0)	35 440 (-318 960)	554 400 (+200 000)	354 400 (0)	554 400 (+200 000)	454 400 (+100 000)	454 400 (+100 000)
	71 FNs barnefond (UNICEF)	380 600	380 600 (0)	380 600 (0)	380 600 (0)	580 600 (+200 000)	380 600 (0)	580 600 (+200 000)	480 600 (+100 000)	480 600 (+100 000)
	73 FN og multilateralt samarbeid	11 200	11 200 (0)	11 200 (0)	0 (-11 200)	11 200 (0)	11 200 (0)	12 000 (+800)	11 200 (0)	11 200 (0)
172	Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette									
	70 Verdensbanken	1 271 109	1 271 109 (0)	1 271 109 (0)	671 109 (-600 000)	771 109 (-500 000)	635 554 (-635 555)	2 500 000 (+1 228 891)	1 271 109 (0)	1 471 109 (+200 000)
	71 Regionale banker og fond	1 143 100	1 143 100 (0)	1 143 100 (0)	571 550 (-571 550)	643 100 (-500 000)	571 550 (-571 550)	1 750 000 (+606 900)	1 143 100 (0)	1 143 100 (0)
	73 Gjeldslette	482 730	482 730 (0)	482 730 (0)	96 546 (-386 184)	482 730 (0)	482 730 (0)	482 730 (0)	482 730 (0)	482 730 (0)
179	Flyktningtiltak i Norge									
	21 Spesielle driftsutgifter	2 703 135	2 703 135 (0)	2 703 135 (0)	270 314 (-2 432 821)	2 703 135 (0)	2 703 135 (0)	2 703 135 (0)	1 921 135 (-782 000)	2 703 135 (0)
480	Svalbardbudsjettet									

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2025–2026)	A, SV, Sp, R og MDG	H	FrP	SV	R	MDG	KrF	V
	50 Tilskudd	569 562	571 062 (+1 500)	569 562 (0)	569 562 (0)	571 562 (+2 000)	569 562 (0)	569 562 (0)	570 962 (+1 400)	574 562 (+5 000)
	Sum utgifter	57 535 054	57 546 554 (+11 500)	55 804 489 (-1 730 565)	41 151 443 (-16 383 611)	59 228 054 (+1 693 000)	57 957 206 (+422 152)	90 351 290 (+32 816 236)	59 226 491 (+1 691 437)	58 256 354 (+721 300)
Inntekter (i tusen kroner)										
	Sum inntekter	361 559	361 559 (0)	361 559 (0)	361 559 (0)	361 559 (0)	361 559 (0)	361 559 (0)	361 559 (0)	361 559 (0)
	Sum netto	57 173 495	57 184 995 (+11 500)	55 442 930 (-1 730 565)	40 789 884 (-16 383 611)	58 866 495 (+1 693 000)	57 595 647 (+422 152)	89 989 731 (+32 816 236)	58 864 932 (+1 691 437)	57 894 795 (+721 300)

3. Rammeområde 8 under Forsvarsdepartementet

3.1 Regjeringens forslag

Oversikt over budsjettkapitler og poster under rammeområde 8

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2025–2026)
			Gul bok
Utgifter			
Forsvarsdepartementet			
1700		Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter	878 157 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	166 198 000
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, <i>kan overføres</i>	6 786 000
	52	Overføringer til statlige forvaltningsorganer	6 574 000
	53	Risikokapital, NATO innovasjonsfond	15 092 000
	60	Overføringer til kommuner og fylkeskommuner	3 090 000
	71	Overføringer til andre, <i>kan overføres</i>	99 195 000
	72	Tilskudd til Norges forskningsråd, <i>kan overføres</i>	49 200 000
	73	Forskning og utvikling, <i>kan overføres</i>	166 531 000
	78	Norges tilskudd til NATOs og internasjonale driftsbudsjetter, <i>kan overføres</i>	1 780 231 000
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 625 617 000
	47	Nybygg og nyanlegg, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760, post 45</i>	6 060 819 000
1716		Forsvarets forskningsinstitutt	
	51	Tilskudd til Forsvarets forskningsinstitutt	375 165 000
1720		Forsvaret	
	1	Driftsutgifter	49 165 997 000
	71	Overføringer til andre, <i>kan overføres</i>	51 282 000
1730		Forsvarshistorisk museum	
	1	Driftsutgifter	185 784 000
	71	Overføringer til andre, <i>kan overføres</i>	2 668 000
1735		Etterretningstjenesten	
	21	Spesielle driftsutgifter	4 838 629 000
1740		Statens graderte plattformtjenester	
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1740, post 45</i>	702 806 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	155 333 000
1750		Militær støtte til Ukraina	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1750, post 79</i>	28 610 000 000
	79	Tilskudd til militær støtte for Ukraina, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1750, post 21</i>	38 596 000 000
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760, post 45</i>	2 903 657 000
	44	Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel, <i>kan overføres</i> ...	316 133 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1710, post 47</i>	34 295 093 000
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel, <i>kan overføres</i>	650 000 000
	75	Fellesfinansierte investeringer, Norges tilskudd til NATOs investeringsprogram for sikkerhet, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760, post 44</i>	450 609 000
1791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsutgifter	608 658 000
Sum utgifter rammeområde 8			179 765 304 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2025–2026)	Gul bok
Inntekter				
<i>Inntekter under departementene</i>				
4700	Forsvarsdepartementet			
	1	Driftsinntekter	15 055 000	
4710	Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg			
	1	Driftsinntekter	7 461 795 000	
	47	Salg av eiendom	10 250 000	
4720	Forsvaret			
	1	Driftsinntekter	724 289 000	
4730	Forsvarshistorisk museum			
	1	Driftsinntekter	14 433 000	
4740	Statens graderte plattformtjenester			
	1	Driftsinntekter	250 928 000	
4760	Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold			
	1	Driftsinntekter	37 632 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, inntekter	1 024 844 000	
	48	Fellesfinansierte investeringer, inntekter	650 000 000	
4791	Redningshelikoptertjenesten			
	1	Driftsinntekter	482 425 000	
4799	Militære bøter			
	86	Militære bøter	500 000	
Sum inntekter rammeområde 8			10 672 151 000	
Netto rammeområde 8			169 093 153 000	

3.2 Stortingets rammevedtak

Komiteen viser til Stortingets vedtak 5. desember 2025, der netto utgiftsramme for rammeområde 8 (Forsvar) er fastsatt til 165 809 653 000 kroner.

3.3 Komiteens merknader

3.3.1 KOMITEENS GENERELLE MERKNADER – RAMMEOMRÅDE 8

Komiteen viser til proposisjonen.

Komiteen understreker at den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa er svært alvorlig, og mange områder i verden preges av krig, konflikt og humanitære kriser.

Komiteen merker seg at regjeringen i proposisjonen blant annet fremhever følgende:

«Russlands krigføring mot Ukraina representerer en direkte trussel mot vår sikkerhet. Vi må være forberedt på at krig kan ramme Norge. Vi må være forberedt på at alvorlige hendelser, som sabotasje, også kan ramme Norge. En farligere og mer uforutsigbar verden krever at vi raskt styrker forsvarsevnen nasjonalt og i samarbeid med allierte. (...) Det gir liten mening å se sikkerheten og forsvarsevnen til Norge isolert. Den militære kraften må ses, vurderes og veies opp mot slagkraften til en motstander, hva vi selv kan stille opp med, og mot hva vi kan forvente av militær støtte fra våre allierte».

Komiteen deler disse vurderingene.

Komiteen slutter seg til regjeringens beskrivelse av Forsvarets syv hovedoppgaver, slik disse er gjengitt i proposisjonen og i den gjeldende langtidsplanen for forsvarssektoren, Innst. 426 S (2023–2024), jf. Prop. 87 S (2023–2024).

Overordnet skal Forsvaret forebygge og avskrekke trusler, overvåke norske interesseområder, forsvare Norge og allierte, hevde norsk suverenitet, ivareta myndighetsutøvelse og bidra til krisehåndtering nasjonalt og internasjonalt. Komiteen viser til at Forsvaret skal løse disse oppgavene innenfor et definert ambisjonsnivå og fastlagte rammer. Forsvarets organisasjon og styrkestruktur skal innrettes for å løse de militære kjerneoppgavene.

Komiteen viser til det nasjonale forsvarskonseptet, som stadfester at Norge forsvares på grunnlag av tre gjensidig avhengige elementer: Forsvarets egeevne, forsvarsevnen gjennom alliert og regionalt samarbeid og kollektiv avskrekkings- og forsvarsevne i rammen av NATO, og den støtten som kan ytes fra det sivile samfunn, også i rammen av totalforsvaret.

Komiteen viser til at den gjeldende langtidsplanen for forsvarssektoren er resultatet av et historisk forlik. Langtidsplanen ble enstemmig vedtatt av partiene på Stortinget og legger opp til at det skal brukes totalt 1 635 mrd. kroner på forsvarssektoren i perioden 2025–

2036. Dette er en klar og tverrpolitisk forpliktelse som strekker seg over flere stortingsperioder og bygger på anbefalingene til blant annet Forsvarskommisjonen, forsvarssjefens fagmilitære råd, sikkerhetsfaglig råd og Totalberedskapskommisjonen.

Det tverrpolitiske ønsket om mer personell og økte investerings- og driftsbudsjetter reflekterer det sikkerhetspolitiske alvoret Norge befinner seg i. Opptrappingen i forsvarssektoren skal ifølge langtidsplanen realiseres i tre markante løft i hhv. 2024/2025, 2028 og 2031, på om lag 15 mrd. kroner hver, med en jevnest mulig opptrapping mellom årene. Gjennom planperioden skal mangler utbedres, personell rekrutteres og omfattende moderniserings- og anskaffelsesprosjekter gjennomføres. Det settes av mer midler til drift, vedlikehold, reserveredeler og ammunisjon.

Komiteen merker seg at regjeringen i proposisjonen budsjetterer i henhold til langtidsplanen, med et forsvarsbudsjett for 2026 på om lag 112 mrd. kroner ekskludert støtten til Ukraina. Regjeringens proposisjon legger samtidig opp til en lavere investeringsandel i 2026 enn forutsatt i langtidsplanen, og regjeringen advarer om at dette over tid vil «reducere det økonomiske handlingsrommet for den planlagte strukturutviklingen».

Komiteen merker seg at regjeringen i proposisjonen og i Meld. St. 33 (2024–2025) varsler at den vil dele informasjon og faglige vurderinger med Stortinget, som grunnlag for å behandle eventuelle justeringer og endringer i langtidsplanen.

Komiteen understreker at den til enhver tid sittende regjering i planperioden har ansvar for å forvalte forsvarsforliket på en ansvarlig måte i tråd med Stortingets vedtak og intensjoner. De omfattende bevilgningene til forsvarsformål må fortløpende omsettes i bedret forsvarsevne, i tråd med vedtatte ambisjoner. Dette er viktig både av operative hensyn og for å opprettholde den parlamentariske og folkelige oppslutningen rundt forsvarsforliket.

Komiteen understreker at det er i Norges sikkerhetspolitiske interesse å støtte Ukraina i deres frihetskamp, og at Nansen-programmet er et viktig bidrag også til norsk sikkerhet. Den tverrpolitiske støtten til Ukraina og det ukrainske folkets frihetskamp er uttrykk for en bred og sterk støtte til Ukraina i det norske folk. Ukraina kjemper en kamp for egen frihet, men også for verdier og interesser som er avgjørende for Norge.

Alle partiene på Stortinget understreker at Norge fortsatt vil støtte Ukrainas forsvarskamp og gjenoppbygging så lenge Ukraina har behov for det. Da Nansen-programmet ble lansert, var støtten på 15 mrd. kroner hvert år i tidsrommet 2023–2027, totalt 75 mrd. kroner i perioden. Siden har den årlige støtten blitt utvidet ved flere anledninger, og tidsrammen for programmet har blitt utvidet frem til 2030.

For 2023 utgjorde støtten i Nansen-programmet 20 mrd. kroner, og for 2024 27 mrd. kroner. Støtten for 2025 ble utvidet i to omganger, først fra 15 mrd. kroner til 35 mrd. kroner og siden fra 35 mrd. kroner til 85 mrd. kroner, hvorav militær støtte utgjør 70 mrd. kroner. Komiteen merker seg at regjeringen i proposisjonen foreslår at størrelsen på støtten fra 2025 videreføres også i 2026.

Regjeringen omtaler i proposisjonen at dialogen med partiene på Stortinget vil videreføres, og komiteen legger dette til grunn, både om situasjonen i Ukraina og oppfølgingen av Nansen-programmet. Komiteen understreker betydningen av god kontroll med og revisjon av store bevilgninger til et land i krig med betydelige utfordringer knyttet til korrupsjon.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og inngått avtale mellom partene 3. desember 2025. Flertallet er enige om at eventuelle endringer i forliket ikke skal gjennomføres uten full tilslutning fra alle forlikspartnere, og viser til Innst. 2 S (2025–2026). Det er enighet om at forliket binder partene i det videre arbeidet med statsbudsjettet for 2026. Flertallet viser til at forliket medfører endringer under rammeområde 8 sammenlignet med regjeringens forslag til statsbudsjett for 2026.

Flertallet viser til anmodningsvedtakene omtalt i proposisjonen og understreker at disse medlemmer ikke tar stilling til regjeringens rapportering på disse i denne innstillingen om det ikke er nevnt i merknader, men vil vise til Stortingets behandling av anmodningsvedtak i Meld. St. 4 (2025–2026).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener en av statens viktigste oppgaver er å sikre innbyggere mot trusler utenfra. Uten trygghet mot påvirkning og trusler fra aktører som vil skade Norge, vil folk flest føle at hverdagen blir usikker og demokratiets forankring vil smuldre opp.

Russlands ulovlige invasjon av Ukraina har vist oss at fred og frihet ikke kan tas for gitt. Alliansetilknytningen Norge har til NATO, er viktigere enn noen gang. Med Sverige og Finland som medlemmer i NATO kan det nordiske samarbeidet styrkes og utvikles ytterligere. Dette gir Norden sterkere sikkerhetspolitisk tyngde, og det vil styrke forsvarsevnen betraktelig.

Disse medlemmer vil sikre nasjonal suverenitet gjennom et sterkt nasjonalt forsvar, bygget på allmenn verneplikt og bred alliansebygging i NATO. Disse medlemmer mener at Norge skal være en konstruktiv bidragsyter i NATO. NATO er den viktigste arenaen for deltakelse og samarbeid når det gjelder sikkerhet. Disse medlemmer ser NATO som en god arena

for materiellsamarbeidsprosjekter. Med stadig endrede politiske forhold og ulike perspektiver på utfordringene NATO står overfor, er det viktig å sikre et sterkt bånd til våre fremste allierte, USA og Storbritannia. Det norske forsvaret er helt avhengig av nære allierte i forsvaret av Norge. Oppbyggingen av Forsvaret tar tid, nedbyggingen av Forsvaret de siste tiårene har resultert i at de totale tilgjengelige styrkene er begrenset. Derfor ønsker disse medlemmer å åpne opp for etablering av allierte baser på norsk jord, også i fremtid.

Disse medlemmer mener det er viktig at Norge deltar i felles materiell- og utviklingsprogram i EU. Dette er viktig for å styrke norsk forsvarsindustris muligheter til å være del av felles europeiske anskaffelsesprogrammer, og det vil bidra til bedre felles løsninger for logistikk, opplæring og vedlikehold. Disse samarbeidene vil også styrke norsk forsvarevne og bidra til bedre integrasjon med våre allierte.

Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet var en del av grunnlaget for den vedtatte langtidsplanen for Forsvaret. Disse medlemmer forutsatte at regjeringens bevilgningsforslag skulle ivareta den vedtatte planen. Disse medlemmer oppfatter at det nå er et avvik mellom behov og bevilgninger, særlig for drift i Forsvaret. Det er avgjørende at fremdriften i planen og økonomistyringen sikrer vekst i forsvarevnen og oppbygging av kapasiteter og kapabiliteter. Disse medlemmer forventer at regjeringen vil forsterke norsk forsvarsindustris muligheter til å øke produksjonskapasiteter, gjennom byråkratiske forenklinger, tettere samarbeid og avtaler med industrien.

Disse medlemmer vil understreke betydningen av norsk forsvars- og verftsindustris muligheter til å bli aktivt med i utvikling og produksjon av marinens nye fartøyer. Det er naturlig at de nye fartøysanskaffelsene er med på å sikre at vedlikehold og oppgraderinger av fartøyene gjennomføres i Norge.

Det er viktig at de nye fregattene blir anskaffet med gjenkjøpsavtale som sikrer minimum 100 pst. gjenkjøp fra norsk industri.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at krigsbildet i Ukraina er i kontinuerlig endring. Disse medlemmer mener derfor at størrelsen og innretningen på Norges støtte fortløpende må vurderes, med mål om å effektivt støtte Ukrainas frihetskamp. Disse medlemmer viser til at støtten i 2025 ble utvidet i to omganger etter press fra Høyre og andre opposisjonspartier, først fra 15 mrd. kroner til 35. mrd. kroner og siden fra 35 mrd. kroner til 85 mrd. kroner, hvorav militær støtte utgjør 70 mrd. kroner.

Disse medlemmer understreker at effektiv støtte ikke bare handler om beløpsstørrelse, men også om målrettet bruk av støtten. Disse medlemmer mener i utgangspunktet at en eventuell ytterligere øk-

ning av støtten for 2026 utover regjeringens foreslåtte nivå bør forankres bredt i Stortinget, slik tilfellet har vært ved tidligere utvidelser.

Disse medlemmer mener at Norge bør vurdere å delta som en av garantistene for et lån til Ukraina. Det forutsetter imidlertid at dette har tydelige og avklarte rammer i EU, og at det er kun aktuelt for Norge å delta sammen med EU-land. Deltakelse må heller ikke skape presedens for Statens pensjonsfond utland. Det er landene i EU som har kontroll på de russiske midlene som skal brukes som sikkerhet, og som dermed kan avgjøre om garantien må utbetales.

Disse medlemmer viser til at regjeringen i sitt forslag til forsvarsbudsjett for 2026 ønsker å videreføre det lave aktivitetsnivået fra 2025. Disse medlemmer påpeker at det lave aktivitetsnivået i verste fall fører til at operativ kompetanse i avdelingene svekkes, kan gå ut over beredskapen og gjøre det vanskeligere å beholde kompetent personell. Disse medlemmer viser i denne sammenhengen til Høyres alternative budsjett, hvor Forsvarets driftsbudsjett styrkes med 1 mrd. kroner for å øke trenings- og aktivitetsnivået (kap. 1720 post 1).

Disse medlemmer viser til at soldater blant annet i Hæren og Heimevernet opplever utstyrmangler eller at utstyret de får utlevert er i feil størrelse. I svar på spørsmål fra disse medlemmer svarer departementet at det i Hæren har vært «mangler i utlevert personlig bekledning og utrustning ved hvert innrykk» over flere år, og manglende hørselsvern til soldatene er et økende problem. I svar på et annet spørsmål svarer departementet at soldater i Heimevernet opplever manglende tilgang på materiell, og å få utlevert utstyr i feil størrelse uten mulighet til å bytte.

Disse medlemmer understreker at norske soldater alltid skal ha tilgang på bekledningen, utstyret og ammunisjonen de trenger for å løse oppdragene sine på en god måte. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til Høyres alternative budsjett, hvor budsjettene til Forsvarsmateriell styrkes med 100 mill. kroner som skal brukes på utstyr, tjenestevåpen og ammunisjon til soldatene (kap. 1760 post 45).

Disse medlemmer understreker at Forsvaret ikke kan håndtere kriser eller krig alene, men er avhengig av bistand fra og nært samvirke med resten av samfunnet. Disse medlemmer viser til at det i 2025 gjennomføres et pilotprosjekt med beredskapskurs ved videregående skoler i Finnmark, med opplæring blant annet i førstehjelp, egenberedskap og brannvern. Elevene får også en innføring i den sikkerhetspolitiske situasjonen, og reflekterer over hvordan den enkelte kan bidra til å håndtere krevende situasjoner. Disse medlemmer ønsker å bygge videre på erfaringene fra Finnmark og legge til rette for at beredskapskurs kan gjennomføres ved videregående skoler i hele landet. Disse

medlemmer viser til Høyres alternative budsjett for 2026, hvor det er satt av 35,5 mill. kroner til dette formålet (KDD, kap. 572 post 60).

Disse medlemmer viser til at en svært stor andel av fellesskapets midler skal brukes på anskaffelser og drift i forsvarssektoren i løpet av gjeldende langtidsplanperiode og videre. Disse medlemmer mener at den viktigste målsettingen i anskaffelsesprosessene må være å realisere faktiske kapasiteter i henhold til vedtatte budsjett- og tidsrammer for å oppnå nødvendig operativ effekt. Disse kapasitetene vil spille en avgjørende rolle hvis Norge må håndtere krise eller krig.

Disse medlemmer viser til at regjeringen i proposisjonen budsjetterer med en lavere investeringsandel i 2026 enn forutsatt i langtidsplanen, og at regjeringen advarer om at dette over tid vil «reducere det økonomiske handlingsrommet for den planlagte strukturutviklingen». Disse medlemmer viser videre til den pågående prosessen for å reprioritere langtidsplanen, og understreker at det er viktig at regjeringen fortsetter å dele informasjon og faglige vurderinger med Stortinget, som grunnlag for å behandle eventuelle justeringer og endringer i langtidsplanen.

Disse medlemmer understreker at det forplikter å være del av forsvarsforliket alle partiene sluttet seg til i 2024. Den enstemmig vedtatte langtidsplanen for forsvarssektoren har flere bestanddeler, inkludert en fremtidig styrkestruktur (tabell 4.1, Prop. 87 S (2023–2024)). Kampflysystemet F-35 utgjør en svært viktig del av denne styrkestrukturen, og samtlige forliksparter har stilt seg bak følgende merknad i behandlingen av ny langtidsplan: «Luftforsvaret skal styrkes for å utnytte det fellesoperative potensialet i femtegenerasjons systemer, inkludert F 35 kampfly». Disse medlemmer viser til de alternative budsjettene for 2026 fra regjeringens budsjettpartnere Sosialistisk Venstreparti og Rødt, hvor begge partiene budsjetterer med kutt i F-35-programmet. Begge partiene gjorde også dette i sine alternative budsjetter for 2025.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det norske forsvaret har blitt bygd ned de siste tiåra, og vi er i ferd med å miste verdifull kompetanse fordi erfarne folk forlater Forsvaret. I vårt alternative budsjett styrker Sosialistisk Venstreparti satsinga på Forsvarets viktigste ressurs: personellet. Dette medlem ønsker et sterkt nasjonalt forsvar med evne til å hevde suvereniteten vår både på land, i lufta og til havs. Det vil bidra til å dempe spenning og stormaktrivalisering i nærområdet vårt. Norge må bli mindre avhengig av USA og ikke delta i USAs kriger rundt om i verden. Forsvaret skal forsvare landet vårt, ikke drive krig mot andre. I vårt alternative budsjett kutter derfor Sosialistisk Venstreparti i bidragene til NATOs militæroperasjoner utenfor Europa.

Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti i langtidsplanen for Forsvaret fikk gjennomslag for tiltak som skal stoppe personellflukten. Spesielt viktig er det å få på plass en god pensjonsordning. I vårt alternative budsjett følger vi opp med penger til å løse pensjonsflokken og få flere årsverk i Forsvaret, både militære og sivile. Samtidig øker vi satsinga på øving, trening og seiling i Hæren og Sjøforsvaret. I tillegg til å beholde den verdifulle kompetansen vi har i Forsvaret, trenger vi å rekruttere flere. Sosialistisk Venstreparti styrker Heimevernet og innkaller flere til førstegangstjeneste. Vi trenger flere fast ansatte og å stoppe den sløsete pengebruken på konsulenter.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett for 2026 der det er lagt frem et helhetlig forslag til endringer på regjeringas budsjettforslag.

Dette medlem viser til at Senterpartiet er tydelig på at vi vil bygge samfunnet nedenfra – med sterke lokalsamfunn, tjenester nært folk og små forskjeller. Senterpartiet prioriterer hele Norge, en trygg hverdagsøkonomi, beredskap, nasjonal kontroll over naturressurserne og grep for å bevare og utvikle et livskraftig næringsliv.

Dette medlem er tilhenger av et folkeforsvar som er til stede i hele landet. For at folkene i Forsvaret skal ønske å bosette seg i hele landet, er det helt avgjørende med en kraftig styrking av kommuneøkonomien, og hverdagsnære tjenester som barnehage, skole, sykehjem og tilstrekkelig kollektivtransport må være tilgjengelige. Derfor styrker Senterpartiet kommunene betydelig i vårt alternative budsjett.

Dette medlem viser videre til at beredskap og forsvar bør styrkes ytterligere. Senterpartiet foreslår midler til økt bemanning i Heimevernet, Sivilforsvaret, Forsvaret, politiet og Tolletaten, samt flere andre satsinger som i sum bedrer totalberedskapen. For å møte dagens sikkerhetspolitiske utfordringer må vi styrke beredskapen lokalt, investere i infrastruktur og sikre at hele landet er med i forsvarsløftet. Dette medlem viser til at for å lykkes med forsvarsløftet er det avgjørende at det satses mer på folkene i Forsvaret. Dette medlem prioriterer derfor å øke investeringene i personellrelatert eiendom, bygg og anlegg, samt styrke bevilgningene til øving og trening. Målet er å sikre en meningsfylt arbeidshverdag og legge til rette for mer trening i en tid hvor den sikkerhetspolitiske situasjonen er tilspisset.

Dette medlem er klar på at Senterpartiet står fast i støtten til Ukrainas kamp for frihet og selvstendighet. Norge skal bidra med militær, økonomisk og humanitær støtte. Russlands angrepskrig mot Ukraina er et brudd på folkeretten og en trussel mot europeisk sikkerhet.

Komiteens medlem fra Rødt viser til urolige tider i verden. Geografisk sett befinner Norge seg i en posisjon som stormakter som Russland og USA har sterke strategiske interesser av å kontrollere. Derfor må vi styrke det nasjonale forsvaret og gjøre det klart at det er Norge, og ikke noen andres, interesser som skal ivaretas av den norske forsvarspolitikken.

Rødt sier nei til amerikanske baser og kjernefysisk mobilisering i norske nærområder, samt at luftoperativ kommando skal legges under NATO-kontroll i Bodø. I stedet skal forsvarsinnsatsen innrettes mot å forebygge og motvirke konflikt.

Dette medlem viser til at selv om det er enighet på Stortinget om å styrke det norske forsvaret, inneholder budsjettet en rekke punkter som flytter fokus bort fra Norge og over til amerikansk-ledede utenlandsoppdrag. Å knytte oss tett opp til USA undergraver Norges troverdighet som en forsvarer av folkeretten og kan føre til at vi bidrar til å destabilisere en allerede utrygg verdenssituasjon.

Dette medlem viser til Rødts alternative budsjett som til sammen bevilger ytterligere 1 281 mill. kroner til nye stillinger, heving av pensjoner og styrkede personelltiltak for å styrke personellsituasjonen i Forsvaret, samt 900 mill. kroner til å framskynde anskaffelse av nødvendig luftvern som vil bedre den nasjonale forsvarsevnen. Rødts budsjett øker også tilskuddene til oppfølging av krigsveteraner, og styrker tiltak for å bekjempe seksuell trakassering og mobbing i forsvarsgrenene, samtidig som det kutter i bevilgningene til menneskerettsstridig overvåking, bruk av eksterne konsulenter, militæroperasjoner i utlandet og bidrag til NATOs internasjonale driftsbudsjetter.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at krigen i Ukraina og de ringvirkninger den har, ikke må undervurderes. Russlands folkerettsstridige fullskala invasjon av Ukraina er brutal, tar mange liv og vil i lang tid fremover sette dype spor i befolkningen. Dette medlem mener at det er viktig at Norge står opp for Ukrainas suverenitet og at vi er en trofast partner i støtten. Kampen på bakken i Ukraina tilsier at norsk støtte må opp. Det er både riktig og nødvendig. Krigen utkjempes nå, og den kan vinnes eller tapes nå. Det vises til avtalen om Nansen-programmet i denne forbindelse.

Dette medlem viser til den tverrpolitiske enigheten om langtidsplanen for Forsvaret. Det er svært viktig at regjeringen realiserer faktiske kapasiteter i henhold til vedtatte budsjett- og tidsrammer. I tillegg til dette vil dette medlem understreke at det må gjøres mer for å rekruttere og beholde personell i sektoren. For at langtidsplanen skal lykkes, er dette helt avgjørende. Det vises for øvrig til komiteens behandling av langtidsplanen for Forsvaret og den pågående prosessen.

Dette medlem viser til at stadig mer is smelter i nordområdene, og at dette sammenholdt med det nye trusselbilde, gjør at det norske forsvaret må være rustet for de konflikter og den hybride krigføringen som kan komme i Arktis. Dette bør være en av prioritettene i den langsiktige oppbyggingen av Forsvaret de neste årene.

Komiteens medlem fra Venstre understreker at den illiberale utviklingen i USA preger nært sagt alle forhold ved norsk utenriks-, sikkerhets- og forsvarspolitik. NATO er og skal fortsatt være bærebjelken i Norges alliansepolitikk, men det er nødvendig å på den ene siden styrke den europeiske pilaren i NATO og på den andre siden styrke forsvars- og sikkerhetspolitiske relasjoner i bi- og multilaterale konstellasjoner i tillegg til NATO.

Dette medlem understreker videre at det viktigste for Norges sikkerhet her og nå er at vi ikke får en løsning på krigen i Ukraina der Putin erfarer at han kan gå til angrepskrig mot et naboland uten at det får konsekvenser. Dette medlem peker i den forbindelse på at USA ikke lenger vedtar ny militær støtte til Ukraina og at det er usikkerhet rundt den amerikanske presidentens forpliktelse til europeisk sikkerhet og fremme av frihet og demokrati i Europa. Dette medlem er av den klare oppfatning at den mest hensiktsmessige måten for Norge og Europa å håndtere denne situasjonen på, er å øke støtten til Ukraina slik at de kan fortsette sin kamp og styrke sin forhandlingsposisjon. Norge må ta en lederrolle og øke vår økonomiske og militære bistand til Ukraina – fordi det er riktig og fordi vi har råd til det. I den forbindelse viser dette medlem til Representantforslag 9 S (2025–2026) Representantforslag om styrket norsk støtte til Ukraina, for frihet, rettsstat og europeisk sikkerhet, hvor Venstre foreslår å doble Norges støtte til Ukraina og at Norge skal tilby seg å stille som medgarantist for EU-landenes lån til Ukraina for å utløse støtte til Ukraina i en størrelsesorden som monner. Dette medlem anerkjenner at Norge allerede har gitt Ukraina stor støtte, men peker like fullt på at Norge fortsatt er det nordiske landet som har allokert minst i støtte til Ukraina som andel av BNP. Etter dette medlem s syn er det ikke godt nok, all den tid Norge samtidig har hatt store merinntekter som følge av Putins gasskrig mot Europa, som igjen henger direkte sammen med krigen mot Ukraina. Dette medlem viser i den forbindelse til at støtten i 2025 ble utvidet i to omganger etter press fra Venstre og andre opposisjonspartier, først fra 15 mrd. kroner til 35 mrd. kroner og siden fra 35 mrd. kroner til 85 mrd. kroner.

Samtidig vil dette medlem understreke at Norges militære støtte til Ukraina ikke først og fremst handler om solidaritet, men om å ivareta egen sikkerhet.

I lys av situasjonen beskrevet over slår dette medlem fast at det er viktigere enn noen gang at vi er i stand

til å forsvare vårt eget demokrati og de liberale verdiene vi bygger samfunnet vårt på. Derfor må vi styrke forsvaret vårt og øke beredskapsevnen. Vi må kunne stå imot angrep og avskrekke fiender av demokratiet. Dette medlem slutter seg i den forbindelse til forsvarsforliket og Langtidsplanen for forsvarssektoren, men understreker viktigheten av at vi hele tiden ser etter om opprustningen av det norske forsvaret kan gå raskere og skje mer effektivt. Dette medlem viser til at man på NATO-toppmøtet i juni vedtok å bruke 3,5 pst. av BNP for å styrke den tradisjonelle forsvarsevnen og 1,5 pst. til formål som understøtter den militære evnen og sivil motstandskraft innen 2035, og legger til grunn at man i rammen av forsvarsforliket må vurdere om det må gjøres justeringer i LTP for å nå disse målene. Dette medlem understreker videre at det i høringsinnspillene er uttrykt flere bekymringer knyttet til driftssituasjonen i Forsvaret, og viser til høringsinnspill fra Norges offisers- og spesialistforbund, hvor det heter at:

«Styrkingen av driftsbudsjettet er nødvendig, men det er en kortsiktig løsning å hente midler fra investeringsbudsjettet. Skal vi klare den nødvendige oppbyggingen av Forsvaret må det være forutsigbarhet på begge kapitler, slik at det er mulig å planlegge for kompetanseheving, innfasing av nytt materiell, og økt operativ evne og effekt over flere år.»

og til høringsinnspill fra Luftmilitært samfunn, hvor det heter at:

«selv om driftsbevilgningen til Forsvaret ble økt med nærmere 2,4 mrd. kroner i revidert nasjonalbudsjett for i år, opplever vi at driftsbudsjettet er for stramt. Det hemmer aktivitet og rekruttering. Den foreslåtte driftsøkningen i 2026 er nødvendig, men vi er usikre på om den er tilstrekkelig.»

3.3.2 KOMITEENS MERKNADER TIL DE ENKELTE BUDSJETTKAPITLER INNENFOR RAMME 8 (FORSVAR)

Kap. 1700 og 4700 Forsvarsdepartementet

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 3 198,1 mill. kroner på kap. 1700 for 2026 og en inntektsramme på 15,1 mill. kroner på kap. 4700.

Komiteen viser til at budsjettkapittelet dekker bevilgning til drift av Forsvarsdepartementet og felles IKT-løsninger som Forsvarsdepartementet har ansvar for på vegne av departementsfellesskapet. I tillegg dekker bevilgningen den særskilte kompensasjonsordningen for veteraner, tilskudd til frivillige organisasjoner, implementering av regjeringens nye tiltaksplan for veteraner, forskning og utvikling, Norges tilskudd til NATOs ulike driftsbudsjetter, norsk deltakelse i NATOs innovasjonsfond og militær støtte til Ukraina. Se nærmere om tale av forslagene under postene.

Komiteen merker seg at fortløpende krise- og hendelseshåndtering, samt strategi- og politikkutvikling relatert til den alvorlige sikkerhetspolitiske situasjonen, også vil være en hovedprioritet i 2026. Norsk og internasjonal håndtering av Ukraina-konflikten vil kreve betydelig ressursinnsats.

Komiteen viser videre til at departementets prioriteringer av styringsreformen i sektoren og implementering av Langtidsplanen for forsvarssektoren vil være av avgjørende betydning fremover.

Post 1 Driftsutgifter

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 878,2 mill. kroner på kap. 1700 post 1 for 2026.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026), der bevilgningen på kap. 1700 post 1 foreslås redusert med 2,5 mill. kroner for et kutt i byråkrati i FD.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, *overslagsbevilgning*

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 166,2 mill. kroner på kap. 1700 post 21 for 2026.

Post 43 Til disposisjon for Forsvarsdepartementet

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 6,8 mill. kroner på kap. 1700 post 43 for 2026.

Post 52 Overføringer til statlige forvaltningsorganer

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 6,6 mill. kroner på kap. 1700 post 52 for 2026.

Post 53 Risikokapital, NATOs innovasjonsfond

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 15,1 mill. kroner på kap. 1700 post 53 for 2026.

Post 60 Overføringer til kommuner og fylkeskommuner

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 3,1 mill. kroner på kap. 1700 post 60 for 2026.

Post 71 Overføringer til andre

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 99,2 mill. kroner på kap. 1700 post 71 for 2026.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026), der bevilgningen på kap. 1700 post 71 foreslås økt med 2 mill. kroner for å øke ammunisjonsbidrag til Det frivillige skyttervesen.

Disse medlemmer legger til grunn at økningen til det Det frivillige skyttervesen på 2 mill. kroner bevilges som et særskilt tillegg på toppen av reelt videreført bevilgning fra 2025.

Post 72 Tilskudd til Norges forskningsråd, kan overføres

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 49,2 mill. kroner på kap. 1700 post 72 for 2026.

Post 73 Forskning og utvikling

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 166,5 mill. kroner på kap. 1700 post 73 for 2026.

Post 78 Norges tilskudd til NATOs og internasjonale driftsbudsjetter

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 1 780,2 mill. kroner på kap. 1700 post 78 for 2026.

Komiteens medlem fra Venstre understreker at den forsvarsindustrielle produksjonskapasiteten er en avgjørende faktor for Norge og Europas evne til å ruste opp og forsyne Ukraina med tilstrekkelig våpenstøtte. Dette medlem mener det er bra at Kongsberg Defence & Aerospace, Nammo AS og Chemring Nobel AS nå kan søke om støtte til økt produksjonskapasitet, men er fortsatt bekymret for at det ikke tas kraftige nok grep for å øke produksjonskapasiteten, hverken i Norge eller Europa. Dette medlem viser i den forbindelse til høringsinnspill fra Forsvars- og sikkerhetsindustriens forening, hvor det heter at:

«FSi er positive til at Kongsberg Defence & Aerospace, Nammo AS og Chemring Nobel AS fra 2025 har kunnet søke om støtte til økt produksjonskapasitet, og til at regjeringen foreslår å tildele tilskudd til de tre aktørene i 2025, 2026 og 2027. Imidlertid er det i budsjettforslaget ingen omtale av en bredere tilskuddsordning som gjøres tilgjengelig for større deler av forsvarsindustrien, slik regjeringens s.k. veikart for økt produksjonskapasitet i forsvarsindustrien legger opp til og som regjeringen senest i september d.å. annonserte vil komme på plass i 2026. Det er sentralt å etablere en slik ordning, som også bedrifter i leverandørkjeden kan benytte seg av. Det haster med å få dette på plass for å motvirke flaskehalser i leverandørkjedene. FSi ber derfor komiteen medvirke til at det etableres en søknadsbasert ordning for støtte til økt produksjonskapasitet i forsvarsindustrien.»

I den forbindelse viser dette medlem til Venstres alternative budsjett, hvor det foreslås å opprette en tilskuddsordning for økt forsvarsindustriell produksjonskapasitet i norske små og mellomstore bedrifter for å motvirke flaskehalser i produksjonskjedene.

Dette medlem viser videre til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å bevilge 10 mill. kroner til norsk medfinansiering til en akselerator for å styrke norsk forsvarsevne samt utvikle oppstartsbedrif-

ter innen sivile og militære teknologier innen NATOs innovasjonssystem (NATO DIANA).

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre er av den oppfatning at det fortsatt er et stort potensial for å fjerne byråkratiske hindre for at forsvarsanskaffelser kan gjøres langt raskere og mer effektivt.

I den forbindelse fremme disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre nødvendige tiltak for å redusere byråkratiske flaskehalser hos Forsvarets materiellavdeling knyttet til innovativ norsk forsvarsindustriens bidrag via Nansen-programmet.»

Kap. 1710 og 4710 Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 14 686,4 mill. kroner på kap. 1710 og en inntektsramme på 7 472,0 mill. kroner på kap. 4710 for 2026.

Komiteen viser til at Forsvarsbygg er et forvaltningsorgan underlagt Forsvarsdepartementet med ansvar for å levere eiendomstjenester til forsvarssektoren og forvalte forsvarssektorens eiendommer, bygg og anlegg (EBA).

Komiteen merker seg at hovedprioriteringer i 2026 vil være å fortsette å redusere vedlikeholdsetterslepet og gjennomføre nye investeringsprosjekter.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre understreker at det er viktig med kostnadseffektive løsninger i hele forsvarssektoren, særlig i en tid med høy prisvekst. For eksempel bør muligheten for bruk av eksisterende forsvarsinfrastruktur vurderes grundig før det bygges ny EBA i nærliggende områder. Disse medlemmer viser blant annet til Haslemoen leir, som har kapasitet til å huse ca. 800 soldater og raskt kan tas i bruk. Disse medlemmer forutsetter at Forsvarsdepartementet og Forsvaret gjør nødvendige vurderinger av slik eksisterende EBA i hele landet.

Post 1 Driftsutgifter

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 8 625,6 mill. kroner på kap. 1710 post 1 for 2026.

Post 47 Nybygg og nyanlegg

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 6 060,8 mill. kroner på kap. 1710 post 47 for 2026.

Kap. 1716 Forsvarets forskningsinstitutt

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 375,2 mill. kroner på kap. 1716 for 2026.

Komiteen registrerer at bevilgningen på posten foreslås økt med 22,5 mill. kroner fra saldert budsjett for 2025, hvorav 12,7 mill. kroner er pris- og lønnskompensasjon og 9,8 mill. kroner er tekniske endringer. Videre viser komiteen til at de tekniske endringene blant annet består av omdisponering fra kap. 1760 post 45 knyttet til tilskudd til arbeid med systemeierskap for missilfamilien og NASAMS, som både innebærer ressurser til personell (forskere) og kostnader som påløper ved test og utvikling av materiellet, i tillegg til midler til drift av Forsvarets forskningsinstituttts identifikasjonslaboratorium.

Komiteen viser til at Forsvarets forskningsinstituttets formål er å ta frem relevant forskning og utvikling med utgangspunkt i instituttets militærteknologiske og realfaglige kompetanse. Forsvarets forskningsinstitutt skal gi den politiske og militære ledelsen rettidige, forskningsbaserte og uavhengige råd. Komiteen viser til at forskning og utvikling (FoU) er sektorens mest langsiktige virkemiddel, og Forsvarets forskningsinstituttets virksomhet skal understøtte forsvarssektorens grunnleggende kunnskapsbehov og prioriteringer som er satt for utviklingen av forsvarsevnen. Forsvarssektoren er avhengig av å tilpasse seg en verden i rask utvikling, og dette stiller større krav til sektorens evne til å se fremover, være fleksibel og raskt tilpasse seg nye utfordringer.

Kap. 1720 og 4720 Forsvaret

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 49 217,3 mill. kroner på kap. 1720 for 2026 og en inntektsramme på 724,3 mill. kroner på kap. 4720.

Komiteen registrerer at budsjettkapittelet dekker bevilgning til drift av Forsvaret, unntatt Etterretningstjenesten og Redningshelikoptertjenesten. Komiteen merker seg at den viktigste satsingen i dette forslaget er personellopptrappingen i henhold til langtidsplanen. Komiteen merker seg at regjeringen foreslår å øke bevilgningen til Forsvaret med 2 628,6 mill. kroner, der personellopptrappingen utgjør den største økningen med om lag 600 fast ansatte, 750 reservister og 700 vernepliktige. Komiteen merker seg også at det for 2026 planlegges med bred opptrapping i mange av Forsvarets driftsenheter, med de største økningene i Hæren, Luftforsvaret, Sjøforsvaret, Forsvarets spesialstyrker og Cyberforsvaret. Videre foreslås det et økt antall utdanningsplasser for å understøtte den videre personellopptrappingen i langtidsplanen.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre er kritiske til at kap. 1720 blir stadig kortere og inneholder begrenset informasjon om budsjettene til de ulike delene av Forsvaret. Det skjer samtidig med at Stortinget har vedtatt betyde-

lig økte budsjetter som del av langtidsplanen. Det er forståelig at det er behov for noe fleksibilitet, men det er etter disse medlemmers mening avgjørende at det er mulig for Stortinget å følge og kontrollere midlene og å vite hva de går til. Med den oppløsningsgraden kap. 1720 nå opererer med, er det svært krevende. Disse medlemmer mener kapittelet må få en ny struktur som gir Stortinget reell og utfyllende informasjon, og som gjør bevilgningene sporbare og kontrollerbare.

Disse medlemmer viser til høringsinnspill fra Vernepliktrådet om lang saksbehandlingstid på søknader om sikkerhetsklarering, og at ungdom med utenlandske foreldre i mange tilfeller ikke får ferdigbehandlet sine søknader og dermed går glipp av muligheten til å avtjene førstegangstjeneste. Det er viktig å understreke at ikke alle vil få sikkerhetsklarering, men alle har krav på en individuell behandling av søknaden. Risikotoleransen i Forsvarets sikkerhetsavdeling kan ikke være så lav at store grupper nordmenn i praksis utestenges fra førstegangstjenesten.

Disse medlemmer påpeker at når Forsvaret de neste årene skal vokse med flere ansatte, vernepliktige og reservister, er det avgjørende at Forsvarets sikkerhetsavdeling raskt dimensjoneres til å kunne håndtere et voksende antall søknader om sikkerhetsklarering.

Post 1 Driftsutgifter

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 49 166 mill. kroner på kap. 1720 post 1 for 2026.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å bruke 100 mill. kroner på forsert ammunisjonsinnkjøp og 70 mill. kroner på personlig bekledning og utrustning til Heimevernet, omprioritert blant annet fra redusert konsulentbruk i Forsvarsmateriell.

Post 71 Overføringer til andre

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 51,3 mill. kroner på kap. 1720 post 71 for 2026.

Forsvaret forvalter en tilskuddsordning for veteranorganisasjoner og veteranprosjekter på vegne av Forsvarsdepartementet. Komiteen merker seg at ett av tiltakene i regjeringens tiltaksplan for anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging av veteraner er en revisjon av forskriften, blant annet for å styrke aktiviteter for veteranfamiliene og for å åpne for at også veteraner fra internasjonal innsats og operasjoner som Interflex og Gungne kan omfattes av aktivitetene som veteranorganisasjonene søker støtte til. Dette arbeidet forventes ferdigstilt i starten av 2026.

Kap. 1730 og 4730 Forsvarshistorisk museum

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 188,5 mill. kroner til Forsvarshistorisk museum, fordelt på 185,8 mill. kroner til driftsutgifter og 2,7 mill. kroner til tilskuddsordninger som museet forvalter.

Komiteen registrerer at regjeringen budsjetterer med en viss oppgang i museets driftsinntekter. Komiteen viser til at Forsvarshistorisk museum ble opprettet som en ny etat under Forsvarsdepartementet 1. januar 2025, og at komiteen støttet dette i behandlingen av forrige statsbudsjett (Innst. 7 S (2024–2025)).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026), der bevilgningen på kap. 1730 foreslås økt med 17 mill. kroner for å øke bevilgningen til Forsvarshistorisk museum. Flertallet legger til grunn at 14 mill. kroner i tilleggsbevilgning til Forsvarshistorisk museum brukes til drift i tråd med langtidsplanen under kap. 1730 post 1, mens 3 mill. kroner under kap. 1730 post 71 skal forsterke den søknadsbaserte ordningen for historieformidling som i dag er avgrenset til annen verdenskrig, samt utvide ordningen til å gjelde forsvarsrelatert historieformidling generelt.

Kap. 1735 Etterretningstjenesten

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 4 838,6 mill. kroner på kap. 1735 for 2026.

Komiteen viser til at bevilgningen er foreslått økt med 539 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett for 2025, og at økningen knytter seg til å styrke kapasitet til situasjonsforståelse og innhenting i henhold til langtidsplanen.

Komiteen merker seg at Etterretningstjenesten i 2026 skal ha fokus på den sikkerhetspolitiske situasjonen i Norges nærområder og andre forhold som påvirker nasjonal sikkerhet.

Komiteen viser til at Stortinget i juni 2020 bad regjeringen sørge for en uavhengig evaluering av den nye etterretningstjenesteloven, og ser fram til at denne evalueringen blir lagt fram i september 2026, slik det fremgår i proposisjonen.

Kap. 1740 og 4740 Statens graderte plattformtjenester

Komiteen viser til at regjeringen i Prop. 1 S (2025–2026) foreslår en bevilgning på totalt 858,1 mill. kroner på kap. 1740.

Komiteen merker seg at det bevilges 155 mill. kroner til direktekjøp av datautstyr, herunder nytt data-senter og utbygging av fornyelse av nettverk for begren-

set og hemmelig plattform. Komiteen merker seg videre at det foreslås en bestillingsfullmakt på 38 mill. kroner på post 45.

Kap. 4740 Statens graderte plattformtjenester

Komiteen viser til at regjeringen i Prop. 1 S (2025–2026) angir driftsinntekter på 250,9 mill. kroner på kap. 4740.

Komiteen merker seg at det budsjetteres med 251 mill. kroner i inntekter fra brukerbetaling for tilkobling til Nasjonal begrenset plattform og Nasjonal hemmelig plattform.

Post 1 Driftsinntekter

Komiteen merker seg at posten omfatter inntekter vedrørende brukerbetaling for tilkobling til Nasjonalt BEGRENSET nett og Nasjonalt HEMMELIG nett.

Kap. 1750 Militær støtte til Ukraina

Komiteen viser til regjeringens forslag om å opprette et eget budsjettkapittel for den militære støtten til Ukraina som samler regjeringens omtale av støtten til Ukraina og rammene for 2026-budsjettet. Komiteen støtter dette.

Komiteen viser til samtalene mellom regjeringen og partiene på Stortinget om situasjonen i Ukraina og Nansen-programmet. Komiteen merker seg at regjeringen foreslår at rammen for sivil og militær støtte videreføres på 85 mrd. kroner i 2026, hvorav 70 mrd. kroner til militær støtte.

Komiteen merker seg at regjeringen ønsker å videreføre innretningen av den ekstraordinære økningen på 50 mrd. kroner fra 2025, slik at denne også i 2026 skal gå uavkortet til internasjonale initiativ og kjøp fra ukrainsk forsvarsindustri.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt, viser til at det overordnede målet med den militære støtten til Ukraina er å bidra til en avslutning av krigen på ukrainske premisser. På lengre sikt, og innenfor rammene av den tiårige sikkerhetsavtalen mellom Ukraina og Norge, er målsettingen å bidra til å videreutvikle den ukrainske forsvarsstrukturen til en NATO-kompatibel struktur.

Komiteen merker seg at regjeringen ønsker å innrette den norske militære støtten til Ukraina mot områder hvor Norge har særlige fortrinn i form av fagmiljøer i forsvarssektoren og gjennom innovasjon på områder der norsk industri har særskilt kompetanse. Videre ønsker regjeringen å vektlegge støtte på områder som kan bidra til læring for videreutviklingen av Forsvaret, gjennomføringen av langtidsplanen og norsk forsvarsindustri.

Komiteen vil påpeke at Norges militære støtte til Ukraina har blitt gradvis mer omfattende og mangefasettert etter Russlands fullskalainvasjon i 2022 og i dag består av blant annet direktedonasjoner, bidrag til internasjonale initiativ, direktekjøp fra ukrainsk forsvarsindustri, forsvarsindustrielt samarbeid mellom norske og ukrainske aktører og trening av ukrainske styrker.

Komiteen mener det må være tydelig bevissthet rundt risikoen som følger med militær bistand til et land i krig. Komiteen understreker samtidig at den eventuelle risikoen ved å ikke støtte Ukrainas forsvarskamp vil være langt mer omfattende.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at regjeringen også i 2026 foreslår at den ekstraordinære militære støtten på 50 mrd. kroner skal «gå uavkortet til internasjonale initiativer og kjøp fra ukrainsk forsvarsindustri». Disse medlemmer har mottatt innspill fra en rekke aktører i forsvarsindustrien som påpeker at den begrensingen i flere tilfeller er til hinder for realiseringen av gjensidig fordelaktige samarbeidsprosjekter mellom norske og ukrainske forsvarsprodusenter. Videre er begrensingen til hinder for ytterligere leveranser av norskprodusert forsvarsmateriell som ukrainske myndigheter etterspør, som kan ha positive følger både for Ukrainas kampkraft og Norges forsvarsindustrielle produksjonskapasitet.

Kap. 1760 og 4760 Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 38 615,5 mill. kroner på kap. 1760 for 2026 og en inntektsramme på 1 712,5 mill. kroner på kap. 4760.

Komiteen viser til at kap. 1760 omfatter post 1 Driftsutgifter, post 44 Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, post 48 Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert til andel samt post 75 Fellesfinansierte investeringer, Norges tilskudd til NATOs investeringsprogram for sikkerhet.

Komiteen viser til hovedprioriteringene for 2026 er effektiv gjennomføring av anskaffelser for en god gjennomføring av vedtatt langtidsplan i sektoren. I tillegg er arbeidet med donasjoner til Ukraina en prioritet.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre merker seg Riksrevisjonens påpekninger i Dokument 3:16 (2023–2024) knyttet til Forsvarets anskaffelsesprosesser. Riksrevisjonen skriver følgende:

«dessverre finnes det en rekke eksempler bakover i tid på at planer har vært for optimistiske, at det er tatt for stor risiko i det samlede ambisjonsnivået, eller at sekto-

ren ikke har evnet å gjennomføre i tråd med de forutsetninger som er lagt.»

Disse medlemmer mener at Forsvaret bør søke å redusere risikoen i pågående og fremtidige anskaffelsesprosesser, blant annet ved å hente kvalifisert bistand fra sivile aktører. Dette kan eksempelvis gjøres ved å engasjere en uavhengig tredjepart for å følge de kommende anskaffelsene i Sjøforsvaret. Disse medlemmer merker seg at flere NATO-land benytter seg av en sivil tredjepart i sine maritime anskaffelsesprosesser.

Post 1 Driftsutgifter

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 2 903,7 mill. kroner på kap. 1760 post 1 for 2026.

Komiteen viser til at posten i hovedsak omfatter Forsvarsmateriells driftsutgifter ved gjennomføring av materiell- og driftsanskaffelser til bruk i Forsvaret og inkluderer inngåelse og oppfølging av forsvarssektorens rammeavtaler.

Post 44 Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 316,1 mill. kroner på kap. 1760 post 44 for 2026.

Komiteen viser til at posten dekker de nasjonale utgiftene knyttet til gjennomføring av NATOs investeringsprogram for sikkerhet samt til å forhåndsfinansiere NATO-prosjekter i Norge når dette er nødvendig.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 34 295,1 mill. kroner på kap. 1760 post 45 for 2026.

Komiteen viser til at posten omfatter utgifter til materiellanskaffelser til forsvarssektoren og flernasjonale investeringsprogrammer i NATO. Posten omfatter også utgifter til forsknings- og utviklingsaktiviteter (FoU) og innovasjon.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til budsjettforliket og Innst. 2 S (2025–2026), der bevilgningen på kap. 4760 post 45 foreslås økt med 3 300 mill. kroner som følge av tilbakebetaling av midler etter forlik om forsvarets NH-90-helikoptre.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å halvere utbetalingen til tilrettelagt innhenting og redusere Forsvarsmateriells konsulentbruk med 70 mill. kroner for å omprioritere til annen forsvarsinnsats.

Dette medlem viser til utviklingen ved Andøya flystasjon og den samlede mottakskapasiteten for nors-

ke og allierte flystyrker i Nord-Norge. Etter hva dette medlem kjenner til, er rullebanen på Andøya kortet ned, mens det ikke finnes konkrete planer for blant annet taksebaner og oppstillingsplasser. Det framstår uklart hvordan Andøya skal kunne inngå i NATO- og nordisk luftoperativ planlegging fram til 2030.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for nødvendig framdrift i etablering av alliert mottakskapasitet for flystyrker i Nord-Norge.»

Post 48 Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 650 mill. kroner på kap. 1760 post 48 for 2026.

Komiteen viser til at posten dekker forskuttering av NATOs investeringsprogram for sikkerhet i Norge.

Post 75 Fellesfinansierte investeringer, Norges tilskudd til NATOs investeringsprogram for sikkerhet

Regjeringen foreslår i Prop. 1 S (2025–2026) å bevilge 450,6 mill. kroner på kap. 1760 post 75 for 2026.

Komiteen viser til at posten dekker Norges tilskudd og andel av NATOs utgifter knyttet til NATOs investeringsprogram for sikkerhet.

Kap. 1791 og 4791 Redningshelikoptertjenesten

Komiteen viser til at kapitlene dekker forsvarssektorens driftsutgifter og -inntekter for redningshelikoptertjenesten, og at tjenesten er organisert under Luftforsvaret som en selvstendig luftving.

Komiteen anerkjenner den avgjørende rollen redningshelikoptertjenesten utøver for å sikre norsk beredskap og dens innsats for å redde liv gjennom søks-, rednings- og ambulanseoppdrag.

Kap. 4799 Militære bøter

Komiteen viser til at regjeringen i Prop. 1 S (2025–2026) foreslår en inntektsramme på 0,5 mill. kroner på kap. 4799 for 2026.

3.4 Oversikt over partienes forslag under rammeområde 8

Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 8

Tabellen viser forslag til bevilgninger under de respektive kapitler og poster der det er avvik fra regjeringens forslag. Avvik i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S A, SV, Sp, R og (2025–2026)	MDG	H	FrP	SV	R	MDG	KrF	V
Utgifter (i tusen kroner)											
1700		Forsvarsdepartementet									
	1	Driftsutgifter	878 157	875 657 (-2 500)	878 157 (0)	878 157 (0)	878 157 (0)	914 057 (+35 900)	878 157 (0)	878 157 (0)	878 157 (0)
	53	Risikokapital, NATO innovasjonsfond	15 092	15 092 (0)	15 092 (0)	15 092 (0)	92 (-15 000)	0 (-15 092)	15 092 (0)	15 092 (0)	15 092 (0)
	71	Overføringer til andre	99 195	101 195 (+2 000)	99 195 (0)	99 195 (0)	99 195 (0)	162 345 (+63 150)	99 195 (0)	99 195 (0)	99 195 (0)
	78	Norges tilskudd til NATOs og internasjonale driftsbudsjetter	1 780 231	1 780 231 (0)	1 780 231 (0)	1 780 231 (0)	1 480 231 (-300 000)	672 271 (-1 107 960)	1 780 231 (0)	1 780 231 (0)	1 915 231 (+135 000)
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg									
	1	Driftsutgifter	8 625 617	8 625 617 (0)	8 625 617 (0)	8 625 617 (0)	8 625 617 (0)	8 883 617 (+258 000)	8 625 617 (0)	8 625 617 (0)	8 625 617 (0)
1720		Forsvaret									
	1	Driftsutgifter	49 165 997	49 165 997 (0)	50 165 997 (+1 000 000)	50 165 997 (+1 000 000)	50 195 997 (+1 030 000)	49 698 644 (+532 647)	49 165 997 (0)	49 165 997 (0)	49 335 997 (+170 000)
	71	Overføringer til andre	51 282	51 282 (0)	51 282 (0)	51 282 (0)	61 282 (+10 000)	51 282 (0)	51 282 (0)	51 282 (0)	51 282 (0)
1730		Forsvarshistorisk museum									
	1	Driftsutgifter	185 784	199 784 (+14 000)	185 784 (0)	185 784 (0)	185 784 (0)	185 784 (0)	185 784 (0)	185 784 (0)	185 784 (0)
	71	Overføringer til andre	2 668	5 668 (+3 000)	2 668 (0)	2 668 (0)	2 668 (0)	2 668 (0)	2 668 (0)	2 668 (0)	2 668 (0)
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold									
	44	Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel	316 133	316 133 (0)	316 133 (0)	316 133 (0)	296 133 (-20 000)	316 133 (0)	316 133 (0)	316 133 (0)	316 133 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2025–2026)	A, SV, Sp, R og MDG	H	FrP	SV	R	MDG	KrF	V
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	34 295 093	34 295 093 (0)	34 395 093 (+100 000)	34 295 093 (0)	33 590 093 (-705 000)	34 979 057 (+683 964)	34 295 093 (0)	34 295 093 (0)	34 000 093 (-295 000)
	75	Fellesfinansierte investeringer, Norges tilskudd til NATOs investeringsprogram for sikkerhet	450 609	450 609 (0)	450 609 (0)	450 609 (0)	450 609 (0)	0 (-450 609)	450 609 (0)	450 609 (0)	450 609 (0)
		Sum utgifter	179 765 304	179 781 804 (+16 500)	180 865 304 (+1 100 000)	180 765 304 (+1 000 000)	179 765 304 (0)	179 765 304 (0)	179 765 304 (0)	179 765 304 (0)	179 775 304 (+10 000)
Inntekter (i tusen kroner)											
4760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold									
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, inntekter	1 024 844	4 324 844 (+3 300 000)	4 324 844 (+3 300 000)	4 324 844 (+3 300 000)	1 024 844 (0)	1 024 844 (0)	1 024 844 (0)	1 024 844 (0)	4 324 844 (+3 300 000)
		Sum inntekter	10 672 151	13 972 151 (+3 300 000)	13 972 151 (+3 300 000)	13 972 151 (+3 300 000)	10 672 151 (0)	10 672 151 (0)	10 672 151 (0)	10 672 151 (0)	13 972 151 (+3 300 000)
		Sum netto	169 093 153	165 809 653 (-3 283 500)	166 893 153 (-2 200 000)	166 793 153 (-2 300 000)	169 093 153 (0)	169 093 153 (0)	169 093 153 (0)	169 093 153 (0)	165 803 153 (-3 290 000)

4. Oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak

Komiteen viser til at Prop. 1 S (2025–2026) gjør rede for oppfølgingen av seks vedtak under Utenriksdepartementet og 19 vedtak under Forsvarsdepartementets ansvarsområde. De enkelte anmodningsvedtak omtales i brev til kontroll- og konstitusjonskomiteen om Meld. St. 4 (2025–2026) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingsseksjonen 2024–2025. Når det gjelder de vedtakene som ikke er omtalt, har komiteen foreløpig ingen merknader og tar departementets oppfølging til orientering.

4.1 Anmodningsvedtak under Utenriksdepartementet

Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer. Det angis hvorvidt departementet planlegger for at rapportering knyttet til anmodningsvedtaket avsluttes nå, eller om man vil rapportere konkret på vedtaket også neste år.

Sesjon	Vedtak nr. Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2024–2025	101 Stortingsmelding om Norges langsiktige internasjonale innsats for fred og forsoning.	Ja
2024–2025	981 Nytt mål om klimafinansiering	Nei
2024–2025	984 Klimainvesteringsfondet	Nei
2024–2025	1250 Forbud mot handel og annen næringsvirksomhet med selskaper som bidrar til å opprettholde Israels ulovlige okkupasjon av palestinske områder	Nei
2024–2025	1252 Norske organisasjoner som arbeider med kjernefysisk nedrustning	Ja
2022–2023	539 Eksportkontroll og kunnskapsoverføring	Ja

4.2 Anmodningsvedtak under Forsvarsdepartementet

Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer. Det angis hvorvidt departementet planlegger for at rapportering knyttet til anmodningsvedtaket avsluttes nå, eller om man vil rapportere konkret på vedtaket også i neste års budsjettproposisjon.

Sesjon	Vedtak nr. Stikkord	Rapportering avslutta
2024–2025	839 Moglegheit til å fly og testa dronar med våpen i våpentest-områda	Ja
2024–2025	840 Anskaffingsrutinar legg vekt på sikkerheitsaspekta	Nei
2024–2025	977 Styrka veterananes retter og innføra ei veteranlov i Noreg	Nei
2024–2025	1217 Forsvarets nærvær på Sørreisa	Nei
2024–2025	1218 Fagmiljø innan Cyberforsvaret ved Jørstadmoen	Nei
2024–2025	1243 Administrative stillingar og leiarfunksjonar direkte knytte til operative einingar	Ja
2023–2024	740 Nye fregattar – val av strategisk partner	Ja
2023–2024	741 Framskaffing av nye ubåtar	Nei
2023–2024	742 Langtrekkjande luftvern – austlandsområdet	Nei
2023–2024	743 Langtrekkjande luftvern – prosess for framskaffing	Nei
2023–2024	744 Overordna dronestrategi for forsvarssektoren	Nei
2023–2024	745 Ubemanna luftfartøy og dronar – føresegner	Ja
2023–2024	746 Kapasitet for militær utdanning i Nord-Noreg	Nei
2023–2024	747 Lokale og regionale tilbydarar	Ja

Sesjon	Vedtak nr. Stikkord	Rapportering avslutta
2023–2024	748 Pensjonsgjevande inntekter	Nei
2022–2023	154 Forsvarsloven – kontrakt om tenesteplikt	Nei
2020–2021	1099 Ivaretaking av dei nasjonale kulturhistoriske verdiane på Kjeller	Nei
2019–2020	676 Evaluering av ny etterretningstenestelov	Nei
2016–2017	576 Lovheimel for å ivareta rettene for fangar	Nei

5. Forslag fra mindretall

Forslag fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen gjennomføre nødvendige tiltak for å redusere byråkratiske flaskehalser hos Forsvarets materiellavdeling knyttet til innovativ norsk forsvarsindustri bidrag via Nansen-programmet.

Forslag fra Venstre:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen øke antallet pasienter som tilbys medisinsk evakuering fra Gaza fra 2025 til 2026.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen sikre at stortingsvedtak til sak «Debatt om finansministerens redegjørelse om Oljefondets investeringer i israelske selskaper» om oppfølging av selskaper gjennom Norges Banks ordinære eierskapsutøvelse raskt fører til en intensivering av Norges Banks eierskapsutøvelse, slik at dialogen med selskaper for å øve påvirkning på porteføljeselskaper som medvirker til brudd på folkeretten, intensiveres.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen fremme en stortingsmelding om norsk utviklingspolitikk for en ny tid.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen sørge for nødvendig framdrift i etablering av alliert mottakskapasitet for flystyrker i Nord-Norge.

6. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A.

Rammeområde 4

(Utenriks)

I

På statsbudsjettet for 2026 bevilges under:

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
Utgifter			
100	Utenriksdepartementet		
	1 Driftsutgifter	5 030 834 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres	17 410 000	
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	113 804 000	
	70 Erstatning av skader på utenlandske ambassader	1 395 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	71 Hjelp til norske borgere i utlandet.....	162 000	
103	Regjeringens representasjon		
	1 Driftsutgifter	61 354 000	
104	Kongefamiliens offisielle reiser til utlandet		
	1 Driftsutgifter	8 790 000	
105	Direktoratet for eksportkontroll og sanksjoner		
	1 Driftsutgifter	66 451 000	
115	Næringsfremme, kultur og informasjon		
	21 Spesielle driftsutgifter – kulturfremme, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	10 988 000	
	22 Spesielle driftsutgifter – næringsfremme, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>	13 186 000	
	70 Kultur- og informasjonsformål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	38 241 000	
	71 Næringsfremme, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i>	12 936 000	
116	Internasjonale organisasjoner		
	70 Pliktige bidrag.....	1 772 894 000	
117	EØS-finansieringsordningene		
	79 EØS-finansieringsordningen 2021–2028, <i>kan overføres</i>	819 000 000	
	80 Den norske finansieringsordningen 2021–2028, <i>kan overføres</i>	747 000 000	
118	Utenrikspolitiske satsinger		
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71, 72, 73 og 76</i>	72 776 000	
	71 Globale sikkerhetsspørsmål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	3 450 000	
	72 Nedrustning, ikke-spredning og kjernefysisk sikkerhet mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	31 190 000	
	73 Klima, miljøtiltak og hav mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	11 778 000	
	74 Forskning, dialog og menneskerettigheter mv.	37 444 000	
	76 Russland, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	29 600 000	
	77 Norges forskningsråd – utenriksområdet, <i>kan overføres</i>	60 000 000	
140	Utenriksdepartementet		
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	99 506 000	
141	Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad)		
	1 Driftsutgifter	442 386 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	30 541 000	
144	Norsk senter for utvekslingssamarbeid (Norec)		
	1 Driftsutgifter	79 009 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	13 468 000	
	70 Utvekslingsordninger, <i>kan overføres</i>	153 477 000	
	71 Rekruttering til internasjonale organisasjoner, <i>kan overføres</i>	70 000 000	
150	Humanitær bistand		
	70 Nødhjelp og humanitær bistand, <i>kan overføres</i>	4 836 481 000	
	71 Verdens matvareprogram (WFP)	430 000 000	
	72 FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR)	630 000 000	
151	Fred, sikkerhet og globalt samarbeid		
	70 Fred og konfliktløsning, <i>kan overføres</i>	395 260 000	
	71 Globale sikkerhetsspørsmål og nedrustning, <i>kan overføres</i>	103 420 000	
	73 FNs innsats for reform og fredsbygging, <i>kan overføres</i> ...	238 138 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	74 Pliktige bidrag til FN-organisasjoner mv.....	417 386 000	
152	Menneskerettigheter		
	70 Menneskerettigheter, <i>kan overføres</i>	683 993 000	
	71 FNs høykommissær for menneskerettigheter (OHCHR) ...	197 000 000	
159	Regionbevilgninger		
	70 Midtøsten og Nord-Afrika, <i>kan overføres</i>	1 038 815 000	
	71 Europa og Sentral-Asia, <i>kan overføres</i>	343 817 000	
	72 Afghanistan, <i>kan overføres</i>	316 241 000	
	73 Ukraina og naboland, <i>kan overføres</i>	14 413 100 000	
	75 Afrika, <i>kan overføres</i>	1 859 022 000	
	76 Asia, <i>kan overføres</i>	421 503 000	
	77 Latin-Amerika og Karibia, <i>kan overføres</i>	143 432 000	
160	Helse		
	70 Helse, <i>kan overføres</i>	3 598 381 000	
	71 Verdens helseorganisasjon (WHO).....	255 000 000	
161	Utdanning, forskning og offentlige institusjoner		
	70 Utdanning, <i>kan overføres</i>	646 798 000	
	71 Forskning, <i>kan overføres</i>	67 196 000	
	73 Styresett og offentlige institusjoner, <i>kan overføres</i>	628 363 000	
	74 Norges forskningsråd – utviklingsområdet, <i>kan overføres</i>	182 300 000	
162	Næringsutvikling, matsystemer og fornybar energi		
	70 Bærekraftig jobbskaping, næringsutvikling og handel, <i>kan overføres</i>	124 536 000	
	71 Matsikkerhet, fisk og landbruk, <i>kan overføres</i>	1 427 966 000	
	72 Fornybar energi, <i>kan overføres</i>	1 019 358 000	
163	Klima, miljø og hav		
	70 Miljø og klima, <i>kan overføres</i>	1 543 811 000	
	71 Bærekraftige hav og tiltak mot marin forurensning, <i>kan overføres</i>	232 100 000	
164	Likestilling		
	70 Likestilling, <i>kan overføres</i>	273 319 000	
	71 FNs organisasjon for kvinners rettigheter og likestilling (UN Women).....	140 300 000	
	72 FNs befolkningsfond (UNFPA).....	589 600 000	
165	Norfund		
	70 Risikokapital utviklingsmandatet.....	413 288 000	
	71 Risikokapital Klimainvesteringsfondet.....	250 000 000	
	72 Risikokapital Ukraina-fondet.....	250 000 000	
	73 Bedriftsstøtte og selskapsutvikling.....	35 000 000	
170	Sivilt samfunn		
	70 Sivilt samfunn, <i>kan overføres</i>	2 570 665 000	
171	FNs utviklingsarbeid		
	70 FNs utviklingsprogram (UNDP).....	354 400 000	
	71 FNs barnefond (UNICEF).....	380 600 000	
	73 FN og multilateralt samarbeid, <i>kan overføres</i>	11 200 000	
172	Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette		
	70 Verdensbanken, <i>kan overføres</i>	1 271 109 000	
	71 Regionale banker og fond, <i>kan overføres</i>	1 143 100 000	
	73 Gjeldslette, <i>kan overføres</i>	482 730 000	
179	Flyktningtiltak i Norge		
	21 Spesielle driftsutgifter.....	2 703 135 000	
480	Svalbardbudsjettet		

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	50 Tilskudd	571 062 000	
481	Samfunnet Jan Mayen		
	1 Driftsutgifter	64 559 000	
	Totale utgifter		57 546 554 000
Inntekter			
3100	Utenriksdepartementet		
	1 Diverse gebyrer ved utenriksstasjonene	33 344 000	
	2 Gebyrer for utlendingssaker ved utenriksstasjonene	275 500 000	
	5 Refusjon spesialutsendinger mv.	45 040 000	
3481	Samfunnet Jan Mayen		
	1 Refusjoner og andre inntekter	7 675 000	
	Totale inntekter		361 559 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2026 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 100 post 1	kap. 3100 post 5

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen og berører derfor også kap. 1633, post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2026 kan:

1. overskride bevilgningene under kap. 117 EØS-finansieringsordningene, post 79 EØS-finansieringsordningen 2021–2028, og post 80 Den norske finansieringsordningen 2021–2028, med en samlet øvre ramme på 156,6 mill. kroner som følge av usikkerhet i fremdrift og valutakursjusteringer, dersom dette er nødvendig for å oppfylle norske forpliktelser gjennom avtale inngått med EU.
2. overskride bevilgningen under kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 71 Regionale banker og fond med inntil 25 mill. kroner som følge av valutakursjusteringer, dersom dette er nødvendig for å oppfylle norske forpliktelser som dekkes av bevilgningen på posten.
3. overskride bevilgningen under kap. 159 Regionbevilgninger, post 73 Ukraina og naboland angående kapitaløkningene i Den europeiske banken for gjenoppbygging og utvikling (EBRD) og Europarådets utviklingsbank (CEB) med inntil 16 mill. kro-

ner som følge av valutakursjusteringer, dersom dette er nødvendig for å oppfylle norske forpliktelser som dekkes av bevilgningen på posten.

IV

Valutatap (disagio)/Valutagevinst (agio)

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2026 gis fullmakt til å utgiftsføre/inntektsføre uten bevilgning valutatap (disagio)/valutagevinst (agio) som følge av justering av midlene ved utenriksstasjonene under kap. 100/3100 Utenriksdepartementet, postene 89 Valutatap (disagio)/Valutagevinst (agio).

V

Bruk av opptjente rentemidler

Stortinget samtykker i at opptjente renter på tilskudd som er utbetalt, kan benyttes til tiltak som avtales mellom Utenriksdepartementet og den enkelte mottaker.

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2026 kan gi tilsagn om:

1. tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
117	EØS-finansieringsordningene	
	79 EØS-finansieringsordningen 2021–2028	18 436 mill. kroner
	80 Den norske finansieringsordningen 2021–2028	15 962 mill. kroner
118	Utenrikspolitiske satsinger	
	77 Norges forskningsråd – utenriksområdet	214,2 mill. kroner
161	Utdanning, forskning og offentlige institusjoner	
	74 Norges forskningsråd – utviklingsområdet	759,8 mill. kroner
162	Næringsutvikling, matsystemer og fornybar energi	
	70 Bærekraftig jobbskaping, næringsutvikling og handel	100 mill. kroner
	72 Fornybar energi	100 mill. kroner

2. tilskudd til International Finance Facility for Immunisation (IFFIm) med inntil 2 000 mill. kroner i perioden 2021–2030 under kap. 160 Helse, post 70 Helse, og fravike stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetaling av tilskudd før det er behov for å dekke de aktuelle utgiftene og bruke tilskudd som sikkerhet for lån. Tilsagnet skal finansiere epidemi- og pandemibekjempelse gjennom Vaksinekoalisjonen CEPI.
3. tilskudd til International Finance Facility for Immunisation (IFFIm) med inntil 4 000 mill. kroner i perioden 2021–2030 under kap. 160 Helse, post 70 Helse, og fravike stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetaling av tilskudd før det er behov for å dekke de aktuelle utgiftene og bruke tilskudd som sikkerhet for lån. Tilsagnet gjelder Vaksinealliansen Gavis arbeid i perioden 2021–2025.
4. tilskudd til International Finance Facility for Immunisation (IFFIm) med inntil 1 000 mill. kroner i perioden 2021–2030 under kap. 160 Helse, post 70 Helse, og fravike Stortinget sitt vedtak av 8. november 1984 om utbetaling av tilskudd før det er behov for å dekke de aktuelle utgiftene og bruke tilskudd som sikkerhet for lån. Tilsagnet gjelder Vaksinealliansen Gavis covid-19-innsats.
5. tilskudd til Det grønne klimafondet (GCF) med inntil 3 200 mill. kroner i perioden 2024–2027 under kap. 163 Klima, miljø og hav, post 70 Miljø og klima.
6. tilskudd til Vaksinealliansen Gavi med inntil 5 000 mill. kroner i perioden 2026–2030 under kap. 160 Helse, post 70 Helse.
7. tilskudd til Det globale fondet for bekjempelse av aids, tuberkulose og malaria (GFATM) med inntil 2 000 mill. kroner i perioden 2026–2028 under kap. 160 Helse, post 70 Helse.

VII

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 2026 kan inngå avtaler om forsikringsansvar for utstillinger ved visningsinstitusjoner i utlandet innenfor en total ramme

for gamle og nye garantier på inntil 500 mill. kroner. Forsikringsansvaret omfatter tap og skade under transport, lagring og i visningsperioden.

VIII

Toårige budsjettvedtak

Stortinget samtykker i at Norge kan slutte seg til toårige budsjettvedtak i FAO, WHO, ILO, UNIDO, OECD, WTO, IAEA, IEA, Havbunnsmyndigheten, Den internasjonale havrettsdomstolen, Mekanismen for internasjonale straffedomstoler (MICT) og for regulært bidrag til FN.

IX

Ettergivelse av fordringer

Stortinget samtykker i at Kongen i 2026 kan ettergi statlige fordringer på utviklingsland i samsvar med kriteriene i handlingsplanen av 2004 Om gjeldslette for utvikling innenfor den resterende ramme på 829 mill. kroner under Eksportfinansiering Norges (Eksfin) gamle portefølje (gammel alminnelig ordning og den gamle særordningen for utviklingsland). Fordringene verdsettes til faktisk utestående beløp på ettergivelsestidspunktet inklusive påløpte renter, belastes gjeldsplanens ramme og ettergis uten bevilgning over bistandsbudsjettet. Rammen belastes ikke ved en eventuell ettergivelse av statlige fordringer på Sudan som stammer fra den norske skipseksportkampanjen (1976–1980), jf. Prop. 110 S (2012–2013).

X

Utbetaling av tilskudd

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2026 gis unntak fra forutsetningene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetaling av gitte bevilgninger på følgende måte:

1. Utbetalinger av norske medlemskapskontingenter, pliktige bidrag og andre bidrag til internasjonale organisasjoner Norge er medlem av, kan foretas en gang i året.

2. Utbetalinger av tilskudd til utviklingsformål kan foretas en gang i året dersom avtaler om samfinansiering med andre givere innenfor utviklingssamarbeidet tilsier det.
3. Eventuelle utbetalinger av regjeringens gave til TV-aksjoner kan i sin helhet utbetales som et engangsbeløp.
4. Utbetalinger av tilskudd til Climate Investment Funds (CIF) kan foretas i samsvar med fondets prosedyrer for fondsoppbygging.
5. Utbetalinger av tilskudd til fond forvaltet av Verdensbankgruppen, Det internasjonale pengefondet (IMF), Afrikabanken, Asiabanken, Den interamerikanske utviklingsbanken, Den europeiske banken for gjenoppbygging og utvikling (EBRD), Nordisk utviklingsfond (NDF) og Det internasjonale fondet for jordbruksutvikling (IFAD) kan foretas i henhold til regelverket til det enkelte fond.
6. Utbetalinger av tilskudd til Ukraine Trust Fund for Military Career Transition forvaltet av NATO, kan foretas i henhold til fondets regelverk.
7. Utbetalinger av tilskudd til akutt nødhjelpsarbeid kan i enkelte tilfeller foretas for opptil ett år frem i tid når dette er påkrevd for å sikre raske og nødvendige investeringer.
8. Utbetalinger til Vaksinealliansen Gavi, Vaksinekoalisjonen CEPI og Det globale fondet for bekjempelse av aids, tuberkulose og malaria (GFATM) kan foretas årlig i tråd med organisasjonens finansieringsstrategi og regelverk.
9. Utbetalinger av tilskudd til Det grønne klimafondet (GCF) kan foretas i samsvar med fondets strategi og prosedyrer for fondsoppbygging.
10. Utbetalinger under kap. 162 Næringsutvikling, matsystemer og fornybar energi, post 72 Fornybar energi av samlet tilskudd på inntil 300 mill. kroner til garantiinstrumenter for fornybar energi i utviklingsland kan skje i samsvar med regelverket til den enkelte garantiinstitusjonen.
11. Tilskudd under kap. 159 Regionbevilgninger, post 73 Ukraina og naboland, kap. 162 Næringsutvikling, matsystemer og fornybar energi, post 70 Bærekraftig jobbskaping, næringsutvikling og handel, post 71 Matsikkerhet, fisk og landbruk, post 72 Fornybar energi og kap. 163 Klima, miljø og hav, post 70 Miljø og klima og post 71 Bærekraftige hav og tiltak mot marin forurensning, kan utbetales til avsetning for tap ved utlåns-, egenkapital- eller garantiinstrumenter hos tilskuddsmottaker.
12. Utbetalinger av tilskudd til fondsforvalter for fellesfond i FN kan skje i henhold til regelverket for det enkelte fond.

XI

Deltakelse i kapitaløkninger og fondspåfyllinger i internasjonale banker og fond

Stortinget samtykker i at:

1. Norge deltar i den 13. kapitalpåfyllingen i Det internasjonale fondet for jordbruksutvikling (IFAD-13) med et bidrag på inntil 972 mill. kroner for perioden 2025–2027, innbetalt i tre bidrag på 324 mill. kroner per år. Innbetalingene belastes kap. 162 Næringsutvikling, matsystemer og fornybar energi, post 71 Matsikkerhet, fisk og landbruk.
2. Norge deltar i den syvende generelle kapitaløkningen i Den afrikanske utviklingsbanken (AfDB) med en innbetalt andel tilsvarende motverdien i norske kroner på innbetalingstidspunktet av UA 56,78 mill. (UA tilsvarer IMFs spesielle trekkrettigheter SDR) i perioden 2020–2027. Innbetalingene foretas i åtte like årlige beløp og belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 71 Regionale banker og fond. Kapitaløkningen innebærer også en økning i den norske statsgarantien i AfDB med UA 889,52 mill. Garantiøkningen ble i sin helhet utløst ved første innbetaling av kapitaløkning i 2020. Forpliktelser inngås i SDR, og kronebeløpet må valutajusteres i forbindelse med årlige utbetalinger.
3. Norge deltar i den 14. påfyllingen av giverlandsbidraget til Den asiatiske utviklingsbankens fond for de fattigste landene, Asiafondet (ADF-14), med et bidrag på til sammen inntil 248,71 mill. kroner for perioden 2025–2028, innbetalt i fire like årlige beløp. Innbetalingene belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 71 Regionale banker og fond.
4. Norge deltar i den femte kapitalpåfyllingen i Nordisk utviklingsfond (Nordic Development Fund, NDF) med totalt 97,3 mill. euro, innbetalt i ti årlige bidrag tilsvarende motverdien i norske kroner på innbetalingstidspunktet, for perioden 2022–2031.
5. Norge deltar i kapitaløkningen til Den europeiske banken for gjenoppbygging og utvikling (EBRD) med 50,42 mill. euro, innbetalt i fem like årlige bidrag i perioden 2025–2029. Innbetalingene belastes kap. 159 Regionbevilgninger, post 73 Ukraina og naboland.
6. Norge deltar i kapitalpåfylling av IDB Invest, Den interamerikanske utviklingsbankens privatsektorsarm, med totalt 19,488 mill. USD for perioden 2025–2031.
7. Norge deltar i den 21. giverlandspåfyllingen av Verdensbankens fond for de fattigste landene, IDA21 (International Development Association), med et bidrag på til sammen 5 024 mill. kroner for perioden 2026–2028, som også inkluderer bidraget til

HIPC i punkt 8 nedenfor. Til fratrekk ved utbetaling kommer en kontantrabatt på 538,4 mill. kroner og bidrag til HIPC. Rabatten utløses i forbindelse med at Norge fra og med IDA21 går over til ordinære kontantbidrag over tre år og avslutter ordningen med gjeldsbrev som trekkes ned over ni år. Utbetalingen blir om lag 4 413 mill. kroner fordelt på tre like årlige beløp, der 3 813 mill. kroner belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 70 Verdensbanken og 600 mill. kroner belastes kap. 162 Næringsutvikling, matsystemer og fornybar energi, post 71 Matsikkerhet, fisk og landbruk.

8. Norge deltar, i forbindelse med den 21. giverlandspåfyllingen av Verdensbankens fond for de fattigste landene, IDA21 (International Development Association) for perioden 2026–2028, i det internasjonale gjeldsletteinitiativet for de fattigste landene, Heavily Indebted Poor Countries (HIPC), med et bidrag på 72,64 mill. kroner fordelt på tre like årlige beløp. Utbetalingene belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 73 Gjeldslette.
9. Norge deltar i den 17. giverlandspåfyllingen av Den afrikanske utviklingsbankens fond for de fattigste landene, Afrikafondet (AfDF17), med et bidrag på til sammen 2 377,2 mill. kroner for perioden 2026–2028 (792,4 mill. kroner per år). Bidraget suppleres med en kontantrabatt som tilfaller Norge. Rabatten utløses fordi Norge fra og med AfDF17 går over til ordinære kontantbidrag over tre år og avslutter ordningen med gjeldsbrev som trekkes ned over ti år. Utbetalingene belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 71 Regionale banker og fond.
10. Norge deltar, i forbindelse med den 17. påfyllingen av giverlandsbidrag til AfDF, AfDF17 for perioden 2026–2028, i det internasjonale gjeldsletteinitiativet for de fattigste landene, Heavily Indebted Poor Countries initiative (HIPC), med et bidrag på til sammen om lag 213,2 mill. kroner fordelt på tre årlige beløp til «Grant Compensation» (kompensasjon til Afrikafondet for at land med gjeldsproblemer i større eller mindre grad mottar gaver fremfor lån på myke vilkår). Utbetalingen belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 73 Gjeldslette.
11. Norge støtter Afrikafondets klimavindu, Climate Action Window (CAW), med 50 mill. kroner per år i treårsperioden 2026–2028 (AfDF17-perioden), som et tillegg til AfDF17-kjernebidrag i punkt 9 over. Utbetalingene belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 71 Regionale banker og fond.

XII

Det multilaterale gjeldsletteinitiativet (MDRI)

Stortinget samtykker i at:

1. Norge deltar, i forbindelse med den 17. påfyllingen av Afrikafondet (AfDF) for perioden 2026–2028, i Det multilaterale gjeldsletteinitiativet (MDRI), med et bidrag på til sammen om lag 393 mill. kroner. Utbetalingen belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 73 Gjeldslette.
2. Norge i 2026 kan utstede en bindende forpliktelse til Afrikafondet (AfDF) for Norges bidrag til Det multilaterale gjeldsletteinitiativet (MDRI) i perioden 1. januar 2036 til 31. desember 2038.
3. Norge, i forbindelse med kapitalpåfyllingen i Det internasjonale utviklingsfondet (IDA21), deltar i Det multilaterale gjeldsletteinitiativet (MDRI) i perioden 2026–2028 med til sammen 798,24 mill. kroner. Utbetalingene belastes kap. 172 Multilaterale finansinstitusjoner og gjeldslette, post 73 Gjeldslette.
4. Norge, samtidig som det inngås bindende avtale om Norges ordinære giverbidrag til IDA21, kan utstede en bindende forpliktelse til IDA for Norges bidrag til Det multilaterale gjeldsletteinitiativet (MDRI) i perioden 2034 til 2036.

XIII

Fullmakt til postering mot mellomværende med statskassen

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2026 kan:

1. føre utlegg som skal viderefaktureres kunde og tilhørende innbetalinger mot mellomværende med statskassen.
2. føre utbetalinger knyttet til refunderbart depositum for utenriksstasjonenes leide eiendommer og refunderbart depositum ved opptak til skole eller barnehage i utlandet som dekkes av arbeidsgiver mot mellomværende med statskassen. Fullmakten gis for inntil 50 mill. kroner for Utenriksdepartementets totale føringer av depositum, for å ta høyde for pris- og kurssvingninger i stedlige markeder.

XIV

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2026 kan gi Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad) fullmakt til å gi tilsagn om statsgarantier innenfor en samlet ramme på 5 mrd. kroner til fornybarinvesteringer i utviklingsland.

XV

Nansen-programmet for Ukraina

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet og Forsvarsdepartementet kan pådra forpliktelser om sivil og militær støtte gjennom Nansen-programmet for Ukraina innenfor en samlet ramme på 274,5 mrd. kroner i perioden 2023–2030.

XVI

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2026 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 481 post 1	kap. 3481 post 1

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen og berører derfor også kap. 1633, post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

XVII

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2026 under kap. 480 Svalbardbudsjettet post 50 Tilskudd kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret til sanerings- og oppryddingstiltak ved kullkraftverket i Longyearbyen. Samlede forpliktelser og utbetalinger kan ikke overstige kostnadsrammen på 134 mill. kroner (2026-kroner).

B.

Rammeområde 8**(Forsvar)**

I

På statsbudsjettet for 2026 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1700		Forsvarsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	875 657 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	166 198 000	
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, <i>kan overføres</i>	6 786 000	
	52	Overføringer til statlige forvaltningsorganer	6 574 000	
	53	Risikokapital, NATO innovasjonsfond.....	15 092 000	
	60	Overføringer til kommuner og fylkeskommuner.....	3 090 000	
	71	Overføringer til andre, <i>kan overføres</i>	101 195 000	
	72	Tilskudd til Norges forskningsråd, <i>kan overføres</i>	49 200 000	
	73	Forskning og utvikling, <i>kan overføres</i>	166 531 000	
	78	Norges tilskudd til NATOs og internasjonale driftsbudsjetter, <i>kan overføres</i>	1 780 231 000	
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 625 617 000	
	47	Nybygg og nyanlegg, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760, post 45</i>	6 060 819 000	
1716		Forsvarets forskningsinstitutt		
	51	Tilskudd til Forsvarets forskningsinstitutt.....	375 165 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1720		Forsvaret		
	1	Driftsutgifter	49 165 997 000	
	71	Overføringer til andre, <i>kan overføres</i>	51 282 000	
1730		Forsvarshistorisk museum		
	1	Driftsutgifter	199 784 000	
	71	Overføringer til andre, <i>kan overføres</i>	5 668 000	
1735		Etterretningstjenesten		
	21	Spesielle driftsutgifter	4 838 629 000	
1740		Statens graderte plattformtjenester		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1740, post 45</i>	702 806 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	155 333 000	
1750		Militær støtte til Ukraina		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1750, post 79</i>	28 610 000 000	
	79	Tilskudd til militær støtte for Ukraina, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1750, post 21</i>	38 596 000 000	
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760, post 45</i>	2 903 657 000	
	44	Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel, <i>kan overføres</i>	316 133 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1710, post 47</i>	34 295 093 000	
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel, <i>kan overføres</i>	650 000 000	
	75	Fellesfinansierte investeringer, Norges tilskudd til NATO's investeringsprogram for sikkerhet, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760, post 44</i>	450 609 000	
1791		Redningshelikoptertjenesten		
	1	Driftsutgifter	608 658 000	
Totale utgifter				179 781 804 000
Inntekter				
4700		Forsvarsdepartementet		
	1	Driftsinntekter	15 055 000	
4710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg		
	1	Driftsinntekter	7 461 795 000	
	47	Salg av eiendom	10 250 000	
4720		Forsvaret		
	1	Driftsinntekter	724 289 000	
4730		Forsvarshistorisk museum		
	1	Driftsinntekter	14 433 000	
4740		Statens graderte plattformtjenester		
	1	Driftsinntekter	250 928 000	
4760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold		
	1	Driftsinntekter	37 632 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, inntekter	4 324 844 000	
	48	Fellesfinansierte investeringer, inntekter	650 000 000	
4791		Redningshelikoptertjenesten		
	1	Driftsinntekter	482 425 000	
4799		Militære bøter		
	86	Militære bøter	500 000	
Totale inntekter				13 972 151 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2026 kan benytte alle merinntekter, herunder merinntekter under kap. 5645, post 85, til å overskride enhver utgiftsbevilgning under Forsvarsdepartementet, med følgende unntak:

- a. Inntekter fra militære bøter kan ikke benyttes som grunnlag for overskridelse.
- b. Inntekter ved salg av større materiell kan benyttes med inntil 75 pst. til overskridelse av bevilgningen

under kap. 1760 Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen og berører derfor også kap. 1633, post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2026 kan:

1. foreta bestillinger ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
1700	Forsvarsdepartementet	
	1 Driftsutgifter	45 mill. kroner
1710	Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	1 Driftsutgifter	550 mill. kroner
	47 Nybygg og nyanlegg	6 500 mill. kroner
1720	Forsvaret	
	1 Driftsutgifter	18 650 mill. kroner
1740	Statens graderte plattformtjenester	
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	38 mill. kroner
1760	Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1 Driftsutgifter	1 100 mill. kroner
	44 Fellesfinansierte investeringer, nasjonalfinansiert andel	440 mill. kroner
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	20 000 mill. kroner
	48 Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel	1 280 mill. kroner
1791	Redningshelikoptertjenesten	
	1 Driftsutgifter	60 mill. kroner

2. gi Forsvarets forskningsinstitutt fullmakt til å ha økonomiske forpliktelser på inntil 60 mill. kroner ut over det som dekkes av egne avsetninger.

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2026 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
1700	Forsvarsdepartementet	
	72 Tilskudd til Norges forskningsråd	450 mill. kroner
	73 Forskning og utvikling	500 mill. kroner
	78 Norges tilskudd til NATOs og internasjonale driftsbudsjetter	200 mill. kroner

V

Investeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2026 kan:

1. starte opp følgende nye investeringsprosjekter:

Prosjekt	Kostnadsramme
Levetidsforlengelse fregatt	11 302 mill. kroner
Hele landet – Tankanlegg – innfrielse av miljøkrav	1 190 mill. kroner

og endre omfang og kostnadsramme for følgende investeringsprosjekt:

Prosjekt	Kostnadsramme
Haakonssvern – vedlikeholdsanlegg for nye ubåter med kaianlegg	9 633 mill. kroner

2. Fullmaktene under punkt 1 gjelder også forpliktelser som inngås i senere budsjettår, innenfor kostnadsrammen for prosjektene. Forsvarsdepartementet gis fullmakt til å pris- og valutajustere kostnadsrammene i senere år.
3. endre tidligere godkjente prosjekter som anført i Prop. 1 S (2025–2026), herunder endrede kostnadsrammer.
4. starte opp og gjennomføre materiellinvesteringsprosjekter med en kostnadsramme under 1 000 mill. kroner.
5. starte opp og gjennomføre eiendoms-, bygge- og anleggsprosjekter (inkludert tilhørende innredning) med en kostnadsramme under 1 000 mill. kroner.
6. nytte bevilgningen på den enkelte investeringspost, hhv. post 44, 45, 47 og 48 fritt mellom formål, bygg- og eiendoms-kategorier, anskaffelser og prosjekter som presentert i Prop. 1 S (2025–2026).
7. gjennomføre konsept- og definisjonsfasen av planlagte materiellanskaffelser.
8. igangsette planlegging og prosjektering av eiendoms-, bygge- og anleggsprosjekter (inkludert tilhørende innredning) innenfor rammen av bevilgningen på de respektive poster, og
9. inkludere gjennomføringskostnader i eiendoms-, bygge- og anleggsprosjekter på post 47.

VI

Nettobudsjettering av salgsomkostninger

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2026 kan trekke salgsomkostninger ved salg av materiell og fast eiendom fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres under kap. 4760 Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, inntekter og kap. 4710 Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg, post 47 Salg av eiendom.

VII

Personell

Stortinget samtykker i at:

1. Forsvarsdepartementet i 2026 kan fastsette lengden på førstegangstjenesten, repetisjonstjenesten og heimevernstjenesten slik det går frem av Prop. 1 S (2025–2026).
2. enheter oppsatt med frivillig heimevernspersonell kan overføres til forsvarsgrener og fellesinstitusjoner, og benyttes i operasjoner i utlandet.

VIII

Fullmakter vedrørende fast eiendom

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2026 kan:

1. avhende fast eiendom uansett verdi til markedspris når det ikke foreligger annet statlig behov for eiendommen. Eiendommene skal normalt legges ut for salg i markedet, men kan selges direkte til fylkeskommuner eller kommuner til markedspris, innenfor EØS-avtalens bestemmelser. Dersom eiendommene er aktuelle for friluftsf- eller kulturformål, kan de selges på samme vilkår til Statskog SF hvis ikke fylkeskommuner eller kommuner ønsker å kjøpe eiendommene. Likeledes kan eiendommer som er nødvendige for å oppfylle samfunnets målsetting om å opprettholde en selvfinansiert sivil luftfart, selges direkte til Avinor AS. Dette gjelder følgende eiendoms-kategorier:
 - a. rullebaner, taksebaner med tilhørende sikkerhetsområder, flyoppstillingsplasser og andre arealer og infrastruktur for flyoperasjoner
 - b. terminal innrettet mot det service- og tjenestebehov som forbrukere og myndigheter har bruk for
 - c. områder for kollektiv og privat tilbringertjeneste
 - d. kontorer og lignende

- e. eiendommer for fremtidig utbygging
2. og avhende fast eiendom til en verdi av inntil 100 000 kroner vederlagsfritt eller til underpris når særlige grunner foreligger.

IX

Tidspunkt for belastning av utgiftsbevilgninger

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2026 kan belaste utgiftsbevilgninger for bestillinger gjennom NSPA (NATO Support and Procurement Agency), andre internasjonale organisasjoner, andre lands myndigheter eller fra leverandører der dette er økonomisk forsvarlig og nødvendig av forretningsmessige årsaker fra det tidspunkt materiell blir bestilt, selv om levering først skjer senere i budsjettåret eller i et etterfølgende budsjettår.

X

Uttak fra lager av materiell som er utgiftsført tidligere år

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2026 kan fravike Bevilgningsreglementets bestemmelser om kontant- og ettårsprinsippet ved uttak fra lager som er utgiftsført på kap. 1720 i tidligere budsjettår til anvendelse på Forsvarsdepartementets kapitler 1700, 1735 og 1791, samt Justis- og beredskapsdepartementets kap. 481 Samfunnet Jan Mayen.

XI

Kjøp/innløsning av boliger med fellesgjeld

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet gjennom Forsvarsbygg i 2026 kan kjøpe/innløse boliger

med fellesgjeld, slik at samlet gjeld knyttet til eierskap av slike boliger ikke overstiger 100 mill. kroner.

XII

Militær støtte til Ukraina

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2026, innenfor rammen av Nansen-programmet, kan foreta donasjoner av materiell fra forsvarssektoren som anses som særlig viktig for Ukrainas forsvarskamp. Helhetlige vurderinger av konsekvensene for Forsvarets operative evne og nasjonal beredskap skal ligge til grunn for regjeringens beslutninger om slike donasjoner. Innenfor gjeldende samtykke skal beslutninger om donasjoner fra forsvarssektoren ikke gå ut over en tilstrekkelig nasjonal responsevne.

XIII

Utbetaling av tilskudd

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2026 får unntak fra forutsetningene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetaling av gitte bevilgninger på følgende måte:

Utbetaling av tilskudd i forbindelse med den militære støtten til Ukraina gjennom Nansen-programmet kan foretas når dette er påkrevd for å gjennomføre nødvendige donasjoner av materiell, kapasitet og tjenester til støtte for Ukraina, i henhold til avtale eller regelverk for den enkelte donasjon, fond, eller finansieringsmekanisme.

Oslo, i utenriks- og forsvarskomiteen, den 12. desember 2025

Ine Eriksen Søreide

leder og ordf. for kap. 1750

Rune Bakervik

ordf. for kap. 100, 171, 1720, 3100 og 4720

Kirsti Bergstø

ordf. for kap. 116, 172, 1740 og 4740

Tonje Brenna

ordf. for kap. 151, 164 og 179

Nils-Ole Foshaug

ordf. for kap. 1760 og 4760

Peter Frølich

ordf. for kap. 118, 162 og 1735

Himanshu Gulati

ordf. for kap. 105, 165 og 1716

Arild Hermstad

ordf. for kap. 144 og 163

Morten Kolbjørnsen

ordf. for kap. 103, 152, 1700 og 4700

Sylvi Listhaug

ordf. for kap. 140, 1710, 3100 og 4710

Bjørnar Moxnes

ordf. for kap. 1730 og 4730

Monica Nielsen

ordf. for kap. 150 og 160

Abid Raja

ordf. for kap. 159

Jonas Andersen Sayed

ordf. for kap. 141, 170, 1791 og 4791

Erna Solberg

ordf. for kap. 115 og 4799

Trine Lise Sundnes

ordf. for kap. 117 og 161

Trygve Slagsvold Vedum

ordf. for kap. 104

